

Harbe doğru son adımlar!

İngiliz donanması Almanyayı ablukaya hazırlanıyor!

Almanya ve Lehistan tam, Fransa ve İngiltere kısmi seferberlik yaptılar, İtalya, Holanda, Yunanistan, Bulgaristan ve Amerikada yeni askerî tedbirler alınıyor

Türkiye Almanyadaki stajyer ve talebesinin avdetlerini emretti

Çemberlayn Avam Kamarasında: "Harb veya sulh Almanyanın elinde. O isterse bütün kudretimizle çarpışacağız," dedi

Londra müzelerindeki eşya sandıklara yerleştiriliyor, Fransada hususî vesait müsadere edildi, Almanyadaki ecnebler memleketi terke başladılar, İngilteredeki yolcu gemileri seferden alıkonuldular

Hitlerin askerî erkânla müşaveresi dün gece yarısı hâlâ devam ediyordu

Askerî hazırlıklar Siyaset sahnesinde

Londra 24 (Hususi) — Bütün Avrupada harb davası esnektedir. Bunun neticesi olarak her tarafta askerî hazırlıklar hâd bir safhaya girmiştir.

Son dakikada alınan malûmata göre Leh - Danzig hududunda 4 Leh fırkası, Leh - Alman hududunda ise 20 Alman fırkası bugün mevki almışlardır.

İngilterede

İngiltere, her ihtimale karşı icab eden bütün tedbirleri almış bulunuyor. 130 parça harb gemisinden mürekkep ana vatan donanmasının kısmi küllisine şimal denizi ile Baltık ağzında tahahşüd etmek emri verilmiştir.

Bu vaziyet, 1914 deki günleri hatırlatmaktadır.

Londrada tenha mahalleler arasında işliyen otobüsler müsadere olunmuştur.

Bugün hareket etmek üzere bulunan iki transatlantik hareketten alakonulmuştur. Akdenizde bir cevelân yapmak üzere Southamptondan hareket etmiş olan Strahmore vapuruna yolunu değiştirmesi ve Akdenize gitmemesi emri verilmiştir.

Londrada mezun bulunan polis memurlarının kâffesi bugün çağırılmışlardır. Mezuniyetler ilga edilmiştir. Bundan başka Londra müzelerinde artistik galerilerin ekserisi kapatılmış ve san'at eşyası ihtimamla sandıklara yerleştirilmiştir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Londra 24 — Avam Kamarası akşam, zıncama ve hâmetin tamamiye müdrük olarak, başvekilin çok nazik enternasyonal vaziyet hakkındaki beyanatını dinlemek ve sonra da millî müdafaa için zarurî olan fevkalâde salâhiyetler kanununu kabul etmek üzere, bugün öğleden sonra toplanmıştır. Sulhü kurtarmak için Çemberlaynın sarfettiği muazzam gayretleri takdir eden Avam Kamarası, başvekil salona girerken heyecanlı tezahüratla karşılamıştır.

Başvekil kürsüde

Kürsiye gelen Çemberlayn demiştir ki:

— Parlâmento tatil devresine girerken hükümetin bugün zaruret haline gelen bu derece şiddetli tedbirleri almak üzere parlâmentoyu toplamak mecburiyetinde kalacağını derpis etmek biraz güç olurdu. 31 Temmuzdanberi enternasyonal vaziyet mütemadiyen fenalaşmıştır. Bugün anı bir harb tehlikesi karşısında bulunuyoruz.

Çemberlayn, Danzig ile Polonya arasındaki müzakereleri ve Polonyalı gümürük memurlarının vaziyetini anlatmış ve şöyle demiştir:

«Bu, cihanşümül ehemmiyeti haiz bir mesele değildir. Müzakereler ilerliyor. Fakat Alman matbuatı birdenbire Polonya aleyhinde neşriyatta bulunmaya, Danzig'in bir müzakere mevzuu olamayacağını, bunun hakkında mutavassıt bir

(Devamı 11 inci sayfada)

Danzigde vaziyet

Förster devlet reisi oldu

Polonya ilhakı kabul etmeyeceğini dün gece bir nota ile ilân etti

Berlin, 24 (Havas) — D. N. B. Ajansı Danzig'den aldığı aşağıdaki resmî tebliği neşretmektedir: (Devamı 11 inci sayfada)

Son bir ümid

Amerika Reiscümhuru İtalya Kralından Romanın sulh için teşebbüste bulunmasını istedi

Londra 24 (Hususi) — Amerika cümhurresi Ruzvelt İtalya kralına bir mesaj göndererek bugünkü buhrana bir hal çaresi bulmak ve harbi önlemek için müdahalede bulunmasını rica etmiştir. Ruzveltin bu mesajı Romadaki Amerikan sefiri tarafından bizzat krala tevdi edilmiştir.

Ruzvelt mesajında diyor ki:

«Benim ve Amerikan milletinin ka-

(Devamı 11 nci sayfada)

Ruzvelt Kral Emanuel

Millî Şef dün Vekillerle görüştü

Hariciye Vekili, İngiliz, Fransız ve Alman elçilerini kabul etti

Millî Şef İsmet İnönü, dün de dışarıya çıkmamışlar, saat 17 ye kadar Deniz köşkünde istirahat buyurmuşlardır. (Devamı 11 inci sayfada)

Serbest meslek erbabı bir kısım yedek sübaylar staja çağırılıyor

Serbest meslek erbabı ve hususî müesseselerde çalışan yedek sübaylardan muayyen bir kısmı 45 günlük staj görmek üzere Eylülün birinci günü vazife başında bulunmağa davet edilmişlerdir.

Harb başlıyor mu?

Yazan: Emekli General H. Emîr Erkilet

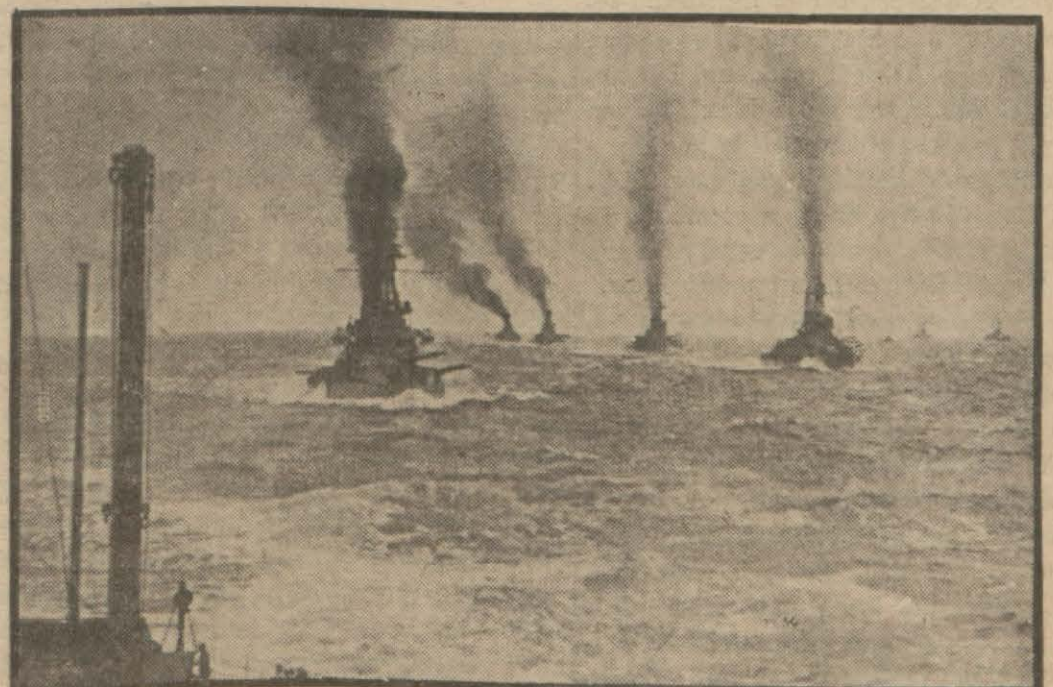
Geçen sene, bu aylarda Avrupa halkı en korkulu harb heyecanlarını tatmıştı. Ancak Münih mucizesi, da-

ha doğrusu, İngiltere ile Fransanın o vakit harbe hazır bulunmamaları (Devamı 11 inci sayfada)

1914 de olduğu gibi...

1914 de hududlar bu vaziyette idi; bugün de öyle!

1914 de denizler bu vaziyette idi; bugün de öyle!

1914 de netice buna vardı. Allah beşe riyeti bu sefer aynı felâketten kurtarsın!

Hergün

Sovyet - Alman
Ademi tecavüz paktı

Yazan: Muhittin Birgen

— Budapeşte 22 —

Dün sabah, Rus - Alman iktisadi anlaşmasına dair neşredilen haberler, Budapeştede büyük bir alaka uyandırmıştı. Sırf iktisadi mahiyette bir anlaşma olmasına rağmen, dünyanın böyle karışık bir devrinde vukua gelmiş olması, onun siyasi hâdiseler üzerinde de bir tesir yapacağı hakkında herkese umumî bir kanaat veriyordu. Gazeteler, bu anlaşmanın burada kalmayıp belki daha ileriye gitmek üzere ilk bir adım olabileceği hakkında bazı mütalealarda da bulunmakla beraber, iki memleket arasında siyasi bir anlaşmanın bu kadar çabuk geleceğini kimse beklemedi. Bunun için bu sabahki gazeteler, Alman-Rus anlaşmasının bir emri vaki olduğu hakkındaki haberleri, en iri harflerle verdiler. Diyebilirim ki, bu haber, şu dakikada harb sonu Avrupasının diplomatik tarihinde en büyük bir sürpriz olarak kaydedilecektir.

Bu haber, buraya geç vakit, sabaha karşı gelmiş. Ancak, dün gece saat onda tesadüfen kendisi ile görüştüğüm bir Macar meslekdaş, bana, ticari anlaşma üzerine Moskovada Pravada ile İzvestia gazetelerinin yazdıkları dostane makaleleri ve buna Berlinin mukabelesini bildirmişti. Bu haberler, Rus - Alman ademi tecavüz anlaşmasının alametlerini çok fazla kuvvetlendirmekle beraber, bu işin bu kadar çabuk geleceğini kimse tahmin etmiyordu. Böyle bir anlaşmanın mümkün olduğunu, üzerinde aylardanberi çalşıldığına inanmış bulunduğum halde, ben dahi bu sabah gazetemi okurken kendi kendimi bir sürpriz karşısında buldum. Sürpriz, bütün Budapeştede umumdur.

★

Okuyucularım çok güzel hatırlarlar ki geçen Mart sonlarında yazdığım bir makede Rusya ile Almanya arasında bir takım mahrem konuşmalar cereyan ettiği ve bunların hayli ciddi bir mahiyeti olması lâzım geldiği hususunda bazı fikirlerimi sürmüştüm. O zamanlar, bu fikirlerimi paradoksal bulanlar oldu ve hattâ bir genç meslekdaşım bana «Bunu da nereden çıkardın?» demek isteyen bir makale yazdı. Böyle nazik bir mesele üzerinde, bilhassa o günkü şartlar içinde, objektif te olsa münakaşaya girişmek istemediğim için, o zaman sadece sustum ve hangi görüşün haklı olduğunu tezahürünü hâdiselere bıraktım. O tarihten sonra, işlerin gidişi, benim fikirlerimi teyid etmekte olmakla beraber, ne zaman bu meseleden bahsedilse daima, karşımda «buna imkân var mı?» demek isteyen hayreti ve omuz silkmeleri de görüyordum. Bununla beraber, hâdiseler gösterdi ki siyasette, bilhassa zamanımızın birinci derecede revaç sahasına getirdiği gizli politikada, her şey imkân vardır.

Rusya ile Almanyanın gayet gizli konuşmaları yaptıklarını anlamak için mükemmel bir casus şebekesinin her deliğe girip havadis toplamalarına lüzum yoktu. İki memleket arasındaki karşılıklı küfür muharebesinin bir anda durması ve Moskovada en salâhiyetli ağızların «İngiltere, Almanya ile Rusyayı çarpıştırarak istiyor. Bu, bizce malûmdur!» demesi ve daha birçok ufak tefek hâdiseler, bu arada Karpat Rusyasının Macaristan tarafından işgaline Almanyanın razı olması; Hıst şehrindeki Ukranya propaganda ocağının söndürülmesi, dikkati celbetmek için kâfi idi.

Şimdi anlaşılıyor ki, birbirine çok yakın ruhta iki hedefe doğru giden iki inkılâb hareketi, nasyonal sosyalizm ile bolşevizm, birbirleriyle çarpışmayı, başka türlü siyasete müreccah görmüşlerdir. Fakat, bu anlaşmanın manası bundan ibaret değildir. Daha çok derin manaları vardır. Bu manaların tezahürünü yavaş yavaş göreceğiz.

★

Hâdiseler, Macaristanda, bütün dünyada olduğu gibi, büyük bir heyecan uyandırdı. Bunun bütün şu dakikadaki Avrupa siyasetini altüst edecek derecede mühim bir vaktâ olduğunda herkes mütefiktir. O kadar ki bütün memleketler, hangi cepheye olurlarsa olsunlar, şu dakikada takib ettikleri siyasi hareketler üzerinde

Resimli Makale :

≡ Mutlak saadet yoktur ≡

Endülüs hükümdarlarının üçüncüsü olan Abdürrahman vasiyetnamesine şu fıkraları yazmıştı:

«— Elli seneden fazla hüküm sürdüm, saltanat zamanım ya sakin, ya muzaffer geçti. Tebaam beni severdi.. Düşmanın benden korktu. Servet, şeref, kudret, zevk her şey elimdeydi. Bununla beraber işte şimdi bu uzun zaman içinde gerçekten mes'ud olduğum günlerin sayısını saydığım zaman ancak 14 adedini buluyorum...»

Kelimenin tam manasile mutlak saadet bir aya benzer, ufukta görürsünüz, arkasından giderseniz, uzaklaşır, daima karşınızdadır, fakat ele geçmez, siz yürüdükçe o kaçar, aranızda daima muayyen mesafe vardır, azalmaz, kısalmaz. Tamamen ele geçmesi mümkün değildir. Bu vaziyette yapacağımız şey mutlak saadet arkasından beyhude yere koşmak değil, nisbi saadeti bulmak, onunla iktifa etmektir. aksi takdirde bizi bekleyen saadetten mahrumiyetin acısıdır.

SÖZ ARASINDA

Tarzan üçüncü
Defa evlendi

Meşhur olimpiyad şampiyonlarından ve Amerikanın bir numaralı sinema san'atkârı Johnny Weismuller, «üçüncü defa evlenmiştir. San-Fransiskolu olan yeni karısı Mis Berly Scott'a Newyork sergisinde rastgelmiş, sevişmiş ve derhal nişanlanmıştır.

Tarzan rolile tanınan Weismuller iki defa boşanmıştır. Resim yeni evlileri Newyorkta göstermektedir.

esashi bir düşünce yapacakları kanaati umumdur.

Burada bir zamandanberi Lehistanın Rusya ile Almanya arasında yeniden taksim edileceğine dair bir takım rivayetler dolaşıyordu. «Taksim» sözünün ne derecede kadar doğru olabileceğini kestirmek kabil olmamakla beraber, şu dakikada Lehistanın müşkül bir mevkiye bulunduğu şüphe yoktur. Bununla beraber, benim kanaatime göre, şimdi bütün Avrupa meselelerinin halli, bugünkü siyasi mücadeleyi yapan bütün ihtilâf ve rekabet unsurlarının hiç olmazsa kısmen izalesi için, işlerin umumî bir konuşmaya ve umumî bir anlaşmaya doğru gitmesi ihtimalleri bugün her zamandan ziyade kuvvetlenmiş bulunuyor.

Temenni edelim ki, Rusya ile Almanya arasında kurulmaya başlandığı anlaşılman yeni siyaset, dostluk ve sulh siyaseti, dünyayı bu yola götürebilecek bir hareketin azimet noktası olsun.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkrâ

Füc'eten öldü

Marsilyalı Mariyüs avdan bahsediyordu:

«— Bir kere dedi, bir aslan avına gitmişim. Üç tane aslanın bana doğru geldiklerini gördüm. Çiftem dolu idi. Aslanlardan birine nişan aldım, attım, ölmüş halde yere yuvarlandı, ikinci aslana da nişan aldım, attım. O anda üç aslan birden ölmüş bir halde yere serilmişlerdi.

Dinliyenlerden biri sordu:

«— İki kurşun attın, iki aslanın ölmesi lâzımdı. Üçüncü nasıl öldü?»

«— Nasıl öldü de söz mü, nişancılığımı gördü, füc'eten öldü!»

Prestîşkârlarının resimlerini
koleksiyon yapan yıldız

Sinema yıldızları içinde en yeni yetenlerden biri de genç ve güzel Laraine Daydır. Meşhur san'atkar Wallace Beery ile birlikte «Kanun hizmetinde» adındaki filmde rol almış olan bu güzel sinema yıldızı yeni bir usul icad etmiştir.

Kendisinden fotoğraf talep eden prestîşkârlarından o da fotoğraf istemektedir. Onların resimlerini alfabe sırasile tasnif etmektedir. Göndermiş oldukları mektupların samimiyetine ve perestîşkârlarının sevimliliklerine göre onlara fotoğrafını yollamaktadır.

Otomobil kazalarının
sebepleri

Otomobil kazalarını mucib olan sebepler hakkında Fransada bir istatistik yapılmıştır. Bu istatistiğe nazaran 100 kazadan ancak 5 i yolların kusurlarından ileri gelmektedir. 95 i otomobil kullananlara raci bulunmaktadır.

Bu 95 kazadan 53 ü şoförün kabahati yüzünden vukubulmaktadır.

17 si tecrübesizlikten, dikkatsizlikten ileri gelmektedir.

25 i de yaya yürüyenlerin, bisiklete binenlerin yüzünden vukubulmaktadır. Görüleceği üzere otomobil kullanan-

Fransada açılan
Köpek sergisi

Fransada Fontenblöde bir köpek sergisi açılmış, ve çok rağbet bulmuştur. yukarıda resimlerini gördüğünüz iki köpek, sergide teşhir edilen köpeklerin en güzellerinden ikisidir.

Bir Amerikalının şoföre
verdiği bahşiş

İngilterede Southamptonda Waterloo istasyonu önünde nöbet beklemekte olan M. Barnes adındaki taksi şoförüne bir Amerikalı müraعات etmiş:

«— İngiltereyi gezmek istiyorum, beni kaç gezdirirsiniz?..»

Şoför bir ik dakika düşünmüş, hesabını yapmış ve on beş gün sürecek olan bu seyahat için ileri sürdüğü ücret Amerikalı tarafından derhal kabul edilmiştir.

Amerikalı seyahatinden çok memnun kalmış, Southampton'a avdetinde şoföre tayin edilmiş olan ücreti verdikten sonra ona bahşiş olarak Amerikaya bir seyahat vâd ve teklif etmiştir.

İngiliz şoför bittabi bu bahşişi büyük bir memnuniyet ile kabul etmiştir.

Şoför Barnes 17 Ağustosta Queen Mary vapuru ile Amerikaya gitmiş bulunmaktadır. Hem de zengin Amerikalının misafiri olarak...

ların sebebiyet verdikleri kazaların yekünü en fazla kabarık olanıdır.

Sözün kisası

Kımalı ve Burgaz
Adalarına elektrik
Yapılıyormuş

Kımalıadaları, Burgazadaları, buna herhalde sevinmişlerdir. Belki de şimdiden bir ışık bayramı yapmak için hazırlığa başlamışlardır. Belki de birkaç gün sonra matbaada Burgazdan ve Heybeliden gelmiş birer ışık bayramı davetiyesi bulacağım.

Sevinmek bugün için onların hakkıdır. Çünkü uzaktan gördükleri ışığın senelerdenberi hasretini çekiyorlardı. Ve senelerdenberi komşunun tavuğu olduğu için kendilerine kazgibi, komşunun karısı olduğu için kendilerine kız gibi görünüyordu. Fakat bu uzaktan duydukları davulun sesini yakın gelince ne âlem gösterecek onun hiç düşünmüyorlar.

Kımalı, Burgaz sakinleri; Heybeli, Büyükkada sakinlerine nisbetle çok rahattırlar. Işıksız oldukları yaz misafirleri Cumartesi den gelip Pazartesiye kadar evlerinde postu sermezler, sayfiye için gelenler diğer adalara gidenlere nisbetle az olduğundan, helo seslerle taciz edilmezler.

Fakat bir kere elektrik yapılmaya görsün. Misafirler akını başladıktan helo seslerle rahatsız edildiklerinden başka daha neler neler olacaktır.

Her ay sonunda kapıya gelecek tahsildar makbuzu uzatacak:

— Dört yüz kuruş!

... Beş yüz kuruş-

... Sekiz yüz kuruş!

Parayı alırsa ne iyi, almazsa elindeki kuvveyi müeyyideye müracaat edip cereyanı kesecek. Gerçi Kımalı

gaz sakinleri senelerce petrolun ışığına alıştırlar. amma, elektriği gördükten sonra tekrar petrol yakmağa mecbur kalmaları attan inip eşeğe binmek kabilinden bir şey olur ki, buna katlanmak çok güçtür.

Elektrik geldiği zaman arkasında bir jlay da teferruat getirecektir. Radyo, buz dolabı, elektrik ütüsü, elektrik süpürgesi, elektrik sobası.

Kımalı, Burgaz sakinleri de elektrik gelmez bunlardan edinmek ihtiyacını duyacaklar, taksitle radyo, buz dolabı, daha ne bileyim birçok şey alacaklar. Artık her ay kapılarına gelen taksitçilere taksit ödemek yüzünden, yiyeceğe içeceğe para ayırması yacaklar, yarı tok, yarı aç yaşamaya katlanacaklardır.

Geceleri yalnız tabiatın sesi duyulan bu adalarda, radyoların maden sesleri çinçin ötecek. Ve Kımalı, Burgaz sakinlerinin de diğer adalar, diğer sayfiye yerleri sakinleri gibi rahatları kaçacak.

Elektrik geliyor, diye sevinenler, elektrik geldikten sonra başlarına gelecekleri de düşünselerdi, bu kadar fazla sevinmezlerdi.

Karaya oturan Alman
vapuru kurtuldu

İzmir 24 (A.A.) — Çamaltı tuzlası önünde karaya oturmuş olan Alman bandıralı Salzburg vapuru yükünü teşkil eden çimentoların bir kısmının tahliyesi üzerine kendi vesaitile kurtulmuş ve İmana gelmiştir. Bu vapurla gelen belediyenin romorklü büyük otobüsleri dün İzmir'e çıkarılmıştır.

TAKVİM

AĞUSTOS											
Rumi sene	1358		25	Arabi sene	1353						
Ağustos	12		Res. ni	1933		Hizir					
						112					
CUMA											
GÜNEŞ			Receb						İMSAK		
S.	D.		S.	D.		S.	D.				
5	20		3	30		8	36				
10	24										
OĞLU			İKİADI			AKŞAM			YATIR		
S.	D.		S.	D.		S.	D.		S.	D.	
Z.	12	16	3	01	8	05	20	38			
E.	5	22	9	07	11	—	1	38			

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Ticaret Vekilimiz İzmirde söylediği söyleyle ticaret âlemimize iki müjde verdi.

Birincisi:

Yavaş yavaş serbest mübadele sahasına gireceğimize, serbest döviz sahibi memleketlerle münasebeti artıracamızdır.

İkincisi:

Mahsullerimizi değer fiatlarla satacağımızdır. Ticaret Vekilimizin bu iki müjdesinden birincisini kayıtsız ve şartsız tasvib etmemek mümkün değil, imkân nisbetinde

süratle tahakkuk etmesini diliyorum, fakat ikinci müjdenin alâkadarları tarafından muhtelif şekillerde tefsir edileceğinden şüphe etmeyiniz.

Bir malın değer fiatı nedir? Satıcısına sorunuz, bugün eline geçmekte olan paranın bir miktar fazlasını gösterir, fakat bir iktisad âlimine baş vurunuz, size bu malın milletler arası piyasada ifade ettiği kıymeti söyler. Binaenaleyh biz Ticaret Vekilimizin verdiği müjdelerden ikincisinin muhtelif alâkadarları tarafından ayrı ayrı manalarda telâkki edileceğine inanıyoruz, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Alman - Rus ademi tecavüz paktının imzalanmasından sonra

Ribbentrop, iki memleket arasında sıkı iş birliğinden bahsediyor, Sovyet gazetelerinin tefsirleri

Moskova 24 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Almanya ile Sovyetler Birliği arasında akdedilen ademi tecavüz paktının metni aşağıdadır:

Sovyetler Birliğine Almanya arasında sulhün takviyesi arzusu ile hareket eden Sovyetler Birliği hükümeti ve Almanya hükümeti, Sovyetler Birliğine Almanya arasında 1926 Nisanında mün'akid bitaraflik muahedesi nin esas hükümlerine dayanarak, aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde 1 — İki âkid taraf, gerek yalnız olarak, gerek diğer devletlerle birlikte, birbirlerine karşı, her türlü cebirden, her türlü tecavüz hareketinden ve her türlü hücumdan tevakkü etmeği taahhüd eyler.

Madde 2 — İki âkid taraftan biri, üçüncü bir devlet tarafından askerî bir harekete mevzu teşkil ederse, öteki âkid taraf, bu devlete hiçbir şekilde yardımda bulunmayacaktır.

Madde 3 — İki âkid taraf hükümetleri, müşterek menfaatlerini alâkadar eden meseleler üzerinde karşılıklı haber teatisi zmnında, istikbalde istişare için mütakabil temas halinde kalacaklardır.

Madde 4 — İki âkid taraftan hiçbir, doğrudan doğruya veya bilvasıta öteki tarafa müteveccih herhangi bir devletler grupuna iştirak etmeyeceklerdir.

Madde 5 — Mahiyetleri ve menşeleri her ne olursa olsun, iki âkid taraf arasında çıkabilecek niza veya ihtilâflar takdirinde, iki âkid taraf, bu niza ve ihtilâfları münhasıran sulh vasıtaları ile, dostane fikir teatisiyle veya hud lüzumu takdirinde, ihtilâfın haliline memur komisyonlar kurulması suretilerle halledeceklerdir.

Madde 6 — İşbu pakt, on sene müddetle akdedilmiştir ve bu müddetin inkızasından bir sene evvel, iki âkid taraftan biri feshini bildirmediği takdirde pakt, beş senelik bir müddet için otomatik surette uzatılmış telâkki edilecektir.

Madde 7 — İşbu pakt, en kısa bir mühlet içinde tasdik edilecektir. Paktın musaddak nüshalarının teatisi, Berlinde yapılacaktır.

Bu pakt, imzayı müteakib derhal mer'iyet mevkiine girer.

Moskovada, Alman ve Rus lisanlarında iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Sovyet hükümeti namına
Molotov
Alman hükümeti namına
Ribbentrop

Moskova 24 — Tass ajansı bildiriyor:

«İzvestia» gazetesi ve «Pravda» gazetesi, başmakalelerini Almanya ile Sovyetler Birliği arasındaki ademi tecavüz paktına ihsis etmektedir.

İzvestia diyor ki:
19 Ağustosta Berlinde iki memleket arasında bir ticaret ve kredi mukavelesini imzalanmış, 23 Ağustosta Moskovada da Almanya ile Sovyetler Birliği arasında bir ademi tecavüz paktı akdedilmiştir.

Bu iki vesika, yalnız iki âkid taraf münasebetlerinde değil, fakat aynı zamanda bütün dünya enternasyonal siyasî vaziyetinde de en büyük bir ehemmiyeti haiz bulunmaktadır.

Almanya ve Sovyetler Birliği gibi bu derece muazzam iki devlet arasında sulh ve iyi komşuluk münasebetleri tesisinin geniş ekonomik münasebetler üzerine iptina edeceği pek tabii idi. Bunlar, mütihş gergin olan enternasyonal vaziyeti teskin ve sulhün takviyesine yardımdan hâli kalmıyacaktır. Bu, yalnız Sovyet - Alman ademi tecavüz paktının akdile değil, fakat bizzat bu paktın metniyle de teayyüd eylemektedir.

Ribbentrop'un beyanati

Moskova 24 (A.A.) — Gazetecilere beyanatta bulunan von Ribbentrop, ez cümle şunları söylemiştir:

Almanya ve Rusyadaki vaziyet, bu iki büyük memleket birbirlerine düşman buldukları zaman daima fena olmuş, dost buldukları zaman da iyileşmiştir. Çünkü gün, iki milletin mukaderatı için çok mühim bir gündür. Führer ve Stalin, dostluk üzerinde karar kılmışlardır. Molotov ile birlikte imzaladığımız ademi tecavüz ve istişare paktı, iki milletin yapıcılıkları ve sıkı iş birlikleri için değişmez, sağlam bir temeldir. Bu, iki milletin tarihinde, belki en mühim dönüm noktalarından biridir. Almanya ve Rusyayı çember içinde almaya teşebbüs olundu. Alman - Rus anlaşması, işte bu çember altına almadan doğmuştur.

Von Ribbentrop, bu paktın Japonya üzerinde yapacağı tesir hakkında sorulan bir suale de şu cevabı vermiştir:

Ben eminim ki bu pakt, Rus - Japon münasebetleri üzerinde ve aynı zamanda Alman - Japon dostluğu üzerinde mes'ud tesirler icra edecektir.

İngiliz - Fransız heyetleri

Londra 24 — Haber alındığına göre, Moskovada bulunan Fransız ve İngiliz askerî heyetleri 24 saat içinde Moskovadan ayrılacaklardır.

Ordu terfi listesi hazır

Ankara 24 (Hususi) — Millî Müdafaa Vekâleti kademelerini dolduran ve iyi sicil alan millî müdafaa mensublarının terfi listelerini hazırlamıştır. Liste bugünlerde yüksek tasdik arzolanacak ve zafer bayramından bir gün evvel terfi gören subaylarımıza ve askerî memurlarımıza tebliğ olunacaktır.

Türk - Fransız ticaret anlaşmasının esasları

Takas nisbeti yüzde doksan dörde çıkarıldı

Paris 24 (A.A.) — Türk - Fransız ticaret anlaşması, dün akşam burada iki hükümet delegeleri arasında imzalanmıştır.

Havas ajansının iyi haber alan mahfellerden öğrendiğine göre, Türkiye ile Fransa arasında evvelce yüzde 65 nisbetinde bulunan takas, yüzde 94 e çıkarılmıştır. Bundan başka, Türkiye, Fransada Türk bütün ve alyon satışlarına yapılan zamlarla yeni menafi temin eylemektedir. Eski Fransız alacaklarının deblokaj ameliyesi, tamamiyle Türk - Fransız ticaret sosyetesini tarafından yapılacaktır.

Fransız salâhiyyetar mahfelleri, Havas ajansına, tamamiyle hususî takasa dayanan yeni anlaşmanın iki memleket arasındaki mübadele hacmini mühim surette inkışaf ettireceği ümidini izhar etmiştir.

İmza merasiminin sonunda, Türkiye ticaret müstesarı Halid Azmi Kışmır, Havas ajansına bu anlaşmanın iki memleket ticaret münasebetlerini takviye edeceği ümidinde bulunduğunu söylemiştir.

Ticaret nazırı Gentin de şöyle demiştir:

Bu anlaşma, evvelce siyasî sahada yapıldığı gibi, Türkiye ile Fransa arasındaki itimadlı iş birliği azmini ekonomik sahada kaydeylemektedir.

İlk üzüm, incir mahsulü izmirden ihrac edildi

İzmir 24 (Hususi) — İzmir sabahları bayram neşesi içinde çalkanmaktadır. Bugün incir piyasasından sonra üzüm piyasası da sabahın saat on birinde açılmış, akşama kadar sekiz buçuk ile 16 kuruş arasında 8284 quval üzüm, 5133 quval incir satılmıştır.

Üzüm piyasası İzmirde açıldıktan iki saat sonra Manisa borsasında da muamele başlamış, akşama doğru fiyatlar 25 santim yükselmiştir.

Üzüm piyasasının açılmasından mütevellid sevinç devam ederken iki sürpriz olmuştur. Biri sabah satılan incirlerin ihrac için vapura yüklenmesi. Limanda bulunan dokuz vapur derhal hazırlanan malları yükletmişlerdir. İlk mahsul yüklenirken, teamül icabı, şampanyası şişeleri incir kasalarına vurularak kırılmış, nutuklar söylenmiştir. Bu arada amelenin, müstahsilin saatlerce devam eden millî oyunları güzel geçmiştir.

İkinci sürpriz de üzüm mahsulünün ihrac için vapurlara yüklenmesi olmuştur. Bu iki mes'ud hâdiseyi limanda vapurlar da düdükle çalarak selâmlamışlardır.

Tren Erzuruma 21 kilometre yaklaştı

Erzurum 4 (A.A.) — Erzincan - Erzurum hattı ray ferihyatı Erzuruma 21 kilometre mesafeye kadar gelmiştir. Önümüzdeki Pazar günü ilk tren, Erzurum Merkez nahiyesi olan İnceye varmış bulunacaktır. İnce ve civar köyler halkı bu güzel hâdiseyi kutlamak için şimdiden hazırlanmaktadır.

kahraman ordumuza olan yüksek takdir ve güvenlerini bir kere daha izhar etmiştir.

Birer derece terfi eden orta tedrisat muallimlerinin isimleri

Ankara 24 (Hususi) — Orta tedrisat muallimlerinden terfi müddetlerini doldurmuş bulunanlardan sicil itibarile bir derece terfi etmeğe hak kazanmış olanların cedveli bugünkü Resmî Gazetede neşredilmiştir. Listenin baş kısmını veriyorum:

70 liradan 80 liraya terfi eden
Bolu orta okulu tarih coğrafya muallimi Hilmi Baştürkmen.

60 liradan 70 liraya terfi eden
Haydarpaşa türkçe muallimi Şefik, Mersin orta okulu türkçe muallimi Ahmed Asım, İzmir ikinci lise edebiyat muallimi Süleyman. Üsküdar birinci orta okulu riyaziye muallimi Ekrem.

50 liradan 60 liraya terfi edenler
Mardin orta okul tarih - coğrafya muallimi Şerif, Kasımpaşa orta okul türkçe muallimi Remzi, İstanbul erkek lisesi resim muallimi Hayri, Kabataş lisesi tarih muallimi Hamdi Nâzım, Ankara Gazi lisesi türkçe muallimi İbrahim Hilmi, Edirne erkek öğretmen beden terbiyesi muallimi Ali Rıza, Aksaray orta okul riyaziye muallimi Cemil, Bursa lisesi felsefe muallimi Namdar, Antalya lisesi tabiiye muallimi Mustafa Salim, Denizli lisesi türkçe muallimi Lütfi, Galatasaray lisesi türkçe muallimi Halid Fahri, İstanbul erkek lisesi fizik muallimi Ahmed Refik, Ankara erkek lisesi riyaziye muallimi Kemal, Eskişehir lisesi riyaziye muallimi Mahmud Celâl, Adana erkek lisesi tabiiye muallimi Sem'i, Vefa erkek lisesi fransızca muallimi Muzaffereddin, Çatalca orta mektebi tarih, coğrafya muallimi Muzaffer Nami, Gütahya lisesi Muhittin.

40 liradan 50 liraya terfi edenler
Konya lisesi resim muallimi Mustafa Asım, Edirne orta mekteb türkçe muallimi Fehmi, Edirne orta mekteb tarih, coğrafya muallimi Ali Rıza, İstanbul kız öğretmen mektebi dikiz muallimi Ayşe Seniye, Nişantaşı kız orta mektebi resim muallimi Emine İhsan, Artvin orta mekteb tarih - coğrafya muallimi Osman Gökçe, Eskişehir lisesi tabiiye muallimi Tefvik Türkmen, Kırklareli orta mektebi riyaziye muallimi Eyüb Sabri, İzmir Buca orta mektebi riyaziye muallimi İbrahim Hakkı, Edirne orta mektebi riyaziye muallimi Necib Asım, İzmir Buca orta mektebi tarih - coğrafya muallimi Said, Galatasaray lisesi türkçe muallimi Faik Şevket, Yalvaç orta mektebi türkçe muallimi Hayri Coşkun, Galatasaray lisesi fransızca muallimi İzzet Hâmid, İkizlip orta mekteb riyaziye muallimi Osman Nuri, Kabataş lisesi türkçe muallimi Abdülhakî Fevzi, Urfa orta okul tabiiye muallimi Cevdet, Erzurum lisesi riyaziye muallimi Mehmed, Ayvalık orta mekteb riyaziye muallimi Hadi, Karagözü orta mekteb tabiiye muallimi İmadettin, İstanbul Çağaloğlu orta mektebi tabiiye muallimi Zeynel Âbidin, Ordu orta mektebi riyaziye muallimi Mehmed, Şibinkarahisar orta mektebi tarih muallimi Behzad, Erenköy kız lisesi İngilizce muallimi Emine Âdile, Erenköy kız lisesi felsefe muallimi Zekeriya, Kumkapı orta mektebi riyaziye muallimi Kemal Zülfi, İsparta orta mektebi riyaziye muallimi Rüşdü Çorum, Ankara birinci orta mektebi türkçe muallimi Emine, Kabataş lisesi mektebi fizik muallimi Taceddin.

(Devamı var)

Yakub Kadri Lâhay elçiliğine tayin edildi

Ankara 24 (Hususi) — Lâhay orta elçimiz Cevadın Bağdad orta elçiliğine nakli ve Lâhay orta elçiliğine sabık Prag orta elçimiz Yakub Kadri'nin tayini kararlaştırılmıştır.

Bir casus kadının hatıraları
Büyük Harbde ve
Büyük Harbden
sonra
Pek yakında!

Siyaset ALEMİNDE

● Alman - Sovyet Rusya paktının akla getirdiği ihtimaller

Yazan: Selim Raif Emeç

Almanya ile Sovyet Rusya arasında yapılmasına karar verildiği yirmi dört saat evvel bildirilen ademi tecavüz misakının imzalanışı artık bir emri vakidir. Misakın yapılacağı kararını bildiren radyo haberinin üzerinden bir gün dahi geçmeden, aynı günün zeval vakti Alman hariciye nazırı tayyare ile Moskovaya hareket etti. Akşam üstü Moskovaya vardı. Hemen müzakereye koyuldu. Akşam yemeğinden evvel ve sonra devam eden bu müzakereler aynı gece hitam buldu ve Ribbentrop geldiği tayyareye binerek tekrar Berline döndü.

Siyasî muvaffakiyetlerin ehemmiyetlerini gizlemeye çalışmak yarın için daha büyük muvaffakiyetsizlikler hazırlayabileceği için Almanyanın muarızlarına düşen vazife, bu muvaffakiyetin ehemmiyetini saklamaya çalışmamaktır. İnsan, kazançta da, kayıpta da iyi oyuncu olmalıdır.

Bu iş nasıl oldu? Garb demokrasileri, le bir taraftan siyasî, diğer taraftan askerî temaslarda bulunan Sovyet Rusya, bilhassa bu müzakerelerin istihfad eylediği Almanya ile bir ademi tecavüz misakını nasıl imzalıyabilirdi? Bu sualleri, velev sathî bir tefsir ve izaha istinad ederek, cevaplandırılmak kolay değildir.

Bir defa bu misakın imzalanması ile Moskovadaki siyasî müzakereler suya düşmüş mü oluyor? Bunların mevzuu, Almanyanın muhtemel bir tecavüzünü derpiş eden tedbirleri nazarı dikkate almak olduğuna ve bu tecavüz bu misak ile ortadan kalkmış bulunacağına göre, bunların devamına lüzum kalmıyor gibidir. Geriye askerî temaslara kalıyor. Askerî müzakerelerin mevzuu da aynı hedefi güttüğü için, bunların da devam edip etmeyeceği anlaşılmalıdır. Şu halde paktın*ik ameli neticesi Sovyet Rusya ve Almanya'yı yekdiğerine karşı on sene müddetle her türlü tecavüz hareketten geri tutmak, kendilerine teveccüh edecek tecavüzlere de, alâka göstermemek suretilerle bitaraf kalmalarını temin eylemektedir.

Bu hülasadan sonra ilk akla gelen şey Almanyanın, Sovyet Rusya tarafından vaziyetini emniyetlendirdikten sonra Danzig ve Polonyaya karşı takip edilebileceği hattı hareketin ne olabileceğini tayin etmeye kalıyor? Neşrolunan ve paktın sureti diye ileri sürülen metne bakılacak olursa, bu misak, Sovyet Rusya ile Almanya'yı birbirine karşı tecavüzden alıkoymakla kalmıyacak, aynı zamanda bu devletlerin bir üçüncü memlekete karşı münferiden de, müştereken de taarruzda bulunmalarına sed çekecektir. Şu hale göre, bu sarahat, Almanyanın Lehistan ve onun alâkadar bulunduğu Danzige karşı herhangi bir cebri hareket icra etmesini tabiaten önüyor, demektir.

Acaba, bu, böyle midir? Bunun aksi sabit oluncaya kadar, bu faraziye bir hakikat olarak kabul etmekten başka çare yoktur.

Şu halde: Danzigin mukadderatı ile alâkadar olmaktan vazgeçemeyeceğini her fırsatta iân eden Almanya, Moskovada misak ile, bu davasını elden bırakmış mı olacaktır? Kanaatimce buna da ihtimal verilemez. Fakat şu faraziye, bu nazik işi hal için makul bir formül gibi ileri sürülebilir:

Danzig âyan meclisi, meselâ 27 Ağustosta Hitlerin nutkunu söyleyeceği gün de şehrin Almanya'ya ilhakını ilân eder. Hareket Almanya'dan gelmediği için Lehistan bir şey söylemez. Bu takdirde, iş, serbest şehrin yeni statüsünü müzakereye kalır ki böyle bir ihtimali Lehistan esasen kabul eylemiş olduğu için, iş, nazik bir ihtilâf safhasından, sakın bir müzakere devresine girmiş olur. Aşağı, yukarı bazı fedakârlıklarla da mesele halledilebilir. Yeni vaziyetin ilk akla getir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Manevranın kritiği dün Edirne'de yapıldı

Mareşal, millî varlığımızın aziz bekçisi kahraman ordumuza olan yüksek takdirlerini izhar etti

Edirne 24 (Sureti mahsusada giden muharririmizden) — Bu sabah Halkevi salonunda Mareşal Fevzi Çakmak, Ordu general Fahrettin Altay tarafından manevraların kritiği yapılmıştır. İki gündür denberi istirahat etmekte bulunan ordumuzun yüksek rütbeli subayları, generaller, komutanlar, manevraları takib eden mev'us emekli generaller erkenden Halkevinin geniş salonunu doldurmuş bulunuyorlardı.

Sahneye manevranın geçirdiği safahatı gösteren büyük haritalar konulmuştu, evvelâ harekât müdürü Fahrettin Altay manevralar hakkında umumî malûmat verdi. Harekâtın takib ettiği seyri anlattı.

Bilâhare haritaların başına geçen Mareşal Fevzi Çakmak, azamî dikkat ve alâka ile dinlenen kritiğine başladı. Harb vaziyetinin askerlik ilminin en üstün tekniğine vâkıf olduğu kadar hitabet kudretine de malik bulunan Mareşal kendisine hâs tok sesi, tam bir asker ifadesiyle manevraların tahlilini yaptı. En ince noktalarına nüfuz eden derin görüşle harekâtın geçirdiği safahat üzerinde ayrı ayrı durdu.

Netice şudur: Türk ordusu bir kere daha harb Avrupası kapısında imtihanını muvaffakiyetle vermiş, en geniş bir itimada tereddüdsüz lâyık olduğunu bir kere daha isbat etmiştir.

Mareşal millî varlığımızın aziz bekçisi

Belediye müstakbel liman yerinin bir an evvel tayinini istiyor

Yolların inşasına engel olan Kuruçeşme kömür depolarının kaldırılması için, limanın tayini bekleniyor

İstanbul müstakbel limanının yeri henüz taayyün etmemiştir. Son aylarda limanın Haydarpaşada yapılacağı fleri sürülmüşse de, tatbikatta buna inkan olmadığı görülmüştür.

Belediye, yerinin taayyün etmesini biran evvel istemektedir. Dolmabahçe'den başlayarak Kilyosa kadar imtidad edecek yolun İstinye ile Bebek arasındaki kısmın ikmalile meşgul olunmaktadır. Halbuki Dolmabahçe ile Bebek arasındaki kısmın plânları tasdikten gelmiştir. Para tedarik edildiği takdirde Dolmabahçe - Bebek yolunun inşasına da geçilmesi zaruridir.

Dolmabahçe - Bebek yolunun inşasına Kuruçeşmedeki kömür depoları

büyük engel teşkil etmektedir. Yeni yol kömür depolarından geçmektedir. Kömür depolarının başka tarafa nakli yeni limanla alâkadar olduğu, için şimdilik birşey yapılamamaktadır.

Belediye, Nafia Vekâletine yaptığı son müracaatte Dolmabahçe ile Bebek arasındaki yolun inşasına geçilmesi için lazım gelen tahsisatın verilmesini istemiştir.

Bunun üzerine Nafia Vekâleti güzergâhta bulunan kömür depolarının inşaat esnasında nereye kaldırılacağını, yolun kömür depoları kaldırılmadan inşa edilip edilmeyeceğini belediye sormuştur. Belediye, Nafia Vekâletinin sorduğu suallerin cevaplarını hazırlamakla meşguldür.

Şehir işleri:

Hususi binalarda sığınaklar yapılacaktır

Vilâyet seferberlik komisyonu bu gün toplanacak, ev, apartman vesair binalarda vücutte getirilecek sığınaklar hakkında tetkikata başlayacaktır.

Ekmekçiler bir cins un verilmesini istediler

Dahiliye Vekili Faiz Öztrak dün vilâyette ekmekçileri dinlemiştir. Ekmekçilerin değirmenlerin kendilerine bir cins un vermelerini Dahiliye Vekilinden istemişlerdir.

Kartal - Yakacak yolunun inşaatına başlanılacak

Kartal - Yakacak asfalt yolu 40 bin lira ihale edilmiştir. Asfalt inşaatına yakında başlanacaktır.

Kaymakamlara birer muavin tayin edilecek

Eminönü, Fatih, Beyoğlu, Beşiktaş ve Kadıköy kaymakamlarına belediye işlerinde yardım etmek üzere birer muavin tayin edilecektir.

Otobüs hatları takviye edildi

Dün kaymakamların toplantısında bir otobüsün ruhsatnamesinin geri alınmasına karar verilmiş, Rami hattına bir, İçerenköy hattına 3 otobüs ilavesi kabul edilmiştir.

Pollste :

İhtiyar bir kadın su çekerken mahzene düştü

Tomtom sokağında oturan 75 yaşlarında Marya adında bir kadının mahzeninden su çekmek isterken mahzenesini kaybederek düşmüştür. Bu düşme esnasında vücudünün muhtelif yerlerinden ağırca yaralanan ihtiyar kadın, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Dün iki kamyon kazası oldu

Dün şehrimizde iki kamyon kazası olmuştur. Küçükçekmece'de oturan 65 yaşlarında Mustafa Edirnekapı caddesinde geçen kime aid olduğu anlaşılmayan bir kamyonun sadmesi ne maruz kalmış ve vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Bir otomobil iki kişiye çarpıp yaraladı
Dün Galatada Rihtım caddesinde 2 kişinin ağır surette yaralanması neticelenen bir otomobil kazası olmuştur.

Rihtım caddesinde geçmekte olan Mustafa kızı Hatice ve gene yolculardan Niko, yollarına devam ederlerken şoför Alinin idaresindeki taksi otomobil hızla her ikisine de çarpmıştır. Bu çarpma neticesinde Hatice'nin sağ bacağı kırılmış, Niko da vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Yaralılar Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlar, suçu şoför yakalanmıştır.

Ne denir, çocukluk işte!

Alman büyük elçisi Fon Papen tayyare ile gittiği Berlin'den gene tayyare ile döndü. Almanlarla Sovyetleri uzlaştırıp ademi tecavüz paktnın imzasında âmil olduğu söylendiği için biz de bir muharririmizi göndererek kendisinden fikirlerini sorduk.

Fikirden ziyade resme ehemmiyet verdiği anlaşılın ciddi bir arkadaşımız da Yeşilköy tayyare meydanına muharririni değil, fotoğrafçısını yollamış ve bu fotoğrafçı, «Son Posta» muharriri ile Fon Papen görüşürken resim almış. Şimdi bu fotoğrafın gazetede nasıl çıktığına bakalım. Arkadaşımıza çok acemi bir fırça ile bıyık ve sakal takılmış, böylece kendisi bu gazetenin okuyucularına tanıtılmamak istenmiştir. Bu manzara karşısında arkadaşımız fikrini söyledi:

— Okuyuculara bu gazetede resmimi görüp «Son Posta» almaya başlatacak kadar bir hususiyet veya fevkalâdeliğim bulunduğunu zannetmiyorum, dedi.

Biz de mukabele ettik:

— Bu işin okuyucuyu muhafaza etmek gibi bir faydası olmaduktan başka acaba gazetenin ciddiyetinden insanı şüphelendirmek gibi bir de mazarratı yok mudur? Okuyucu (bugün resimlerini tanımayacak şekle sokan gazete yarınlık hadiseler üzerinde de aynı tecrübeyi yapacaktır) diye düşünmez mi?

Ne denir, çocukluk işte!

Dört hırsız çocuk yakalandı

Soydukları dükkânda rakı içen çocuklar, sarhoş bir halde yakalandılar

Zabita en büyükleri 12 yaşında olan Marko, Ali, Mehmed ve Yaşar adlarında 4 cür'etkâr hırsız yakalamıştır.

Küçük hırsızlar yaşlarından umulmayacak bir cesaret ve cür'et, göstererek cadde ortasında bir dükkâna ufak-bir delikten girmişlerdir.

İşin garib tarafı dükkânda bulunan para ve kıymetli bir takım eşyayı çaldıktan sonra ellerine geçirdikleri rakı şişelerini açarak hep beraber içmişlerdir.

Bu enteresan hırsızlık hâdisesi şu şekilde cereyan etmiştir:

Dün sabah saat 7 de Salkımsöğüt'de telgraf deposunun karşısına isabet eden 2 numaralı dükkânda bakkallık yapan Avrahâmın karısı Eliso hergün kü gibi dükkânını açmak üzere gelmiştir.

Kadın kepenkleri kaldırıp da dükkâna girince ortanın altüst edildiğini hayretle görmüştür. Tezgâhın üstünde de içilmiş iki şişe 49 luk rakı ve etrafında peynir ve zeytin gibi mezelerle paket, paket açılmış muhtelif cins sigaraları da görünce büsbütün şaşırmış, yarı korku, yarı telaşla derhal çekmeceye el atmıştır. Çekmecedeki 50 liranın da yerinde yeller estiğini gören Eliso dükkândan çıkmış ve keyfiyetten polisi haberdar etmiştir.

Alâkadar memurlar dükkân dahilindeki el ve ayak izlerini tetkik etmişler, faillerin çocuk olduğu neticesine varmışlardır.

Kısa bir araştırmayı müteakib de küçük hırsızları sarhoş bir halde yakalamışlardır.

Küçük hırsızlar, kısa bir sorguyu müteakib suçlarını itiraf ederek, çekmece 50 lirayı çaldıklarını ve sonra da oturup hep beraberce rakı içtiklerini söylemişlerdir.

Çalışan paranın mühim bir kısmı üzerlerinde bulunmuştur. Dün dördü de adliye doktoruna muayene ettirilmişler, ve farklı mümeyyiz oldukları tesbit olunmuştur.

Zabita bu hırsızlık hâdisesi tahkikatını derinleştirmektedir.

Müteferrik:

Bira dublelerinin küçültülmesinin önüne geçilecek

Bira fiatlarının ucuzlatılması üzerine içki satılan yerlerin tarifelerinde de tenzilat yapılmıştır.

Yapılan tetkikler neticesinde birçok yerlerde bira satanların bira dublelerini küçülttükleri görülmüştür.

Buna mâni olmak üzere belediye, bira dublelerine santilitre işareti koyacaktır. Bu hususta hazırlanan rapor daimi Encümene verilmiştir.

Mahalli idareler umum müdürü Ankaraya gitti

Mahalli İdareler Umum Müdürü Rükneddin, şehrimizdeki tetkiklerini bitirmiş, Ankaraya gitmiştir.

Adliye Vekili Ankaraya gitti

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Adliye Vekili Fethi Okyar, Ankaraya gitmiştir.

Kültür işleri:

Maarif Müdürü mektepleri teftiş edecek

İstanbul Maarif Müdürü mektepler hakkında tetkikat yapmak üzere bugün Çatalca ve Silivriye gidecektir.

Selimiye açıklarında bir cesed bulundu

Dün Selimiye açıklarında bir cesed bulunmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde mağrurkum Sümer sineması müstahdemlerinden Mehmed Kaya olduğu ve kaznen denize düştüğü anlaşılmıştır. Cesed, ailesine teslim edilmiştir.

İş Bankasının 15 inci yıldönümü

Türkiye İş Bankasından: Müessesemin on beşinci yıldönümüne tesadüf eden 26 Ağustos Cumartesi günü bankamızın İstanbul, Galata, Beyoğlu Şubeleri ile Kadıköy, Üsküdar ve Beyazid ajanslarının kapalı olacağını muhterem müşterilerimize arz ederiz.

Müdiriyet

EGE TİYATROSU
Nurettin Gençdur ve arkadaşları
Bu akşam Şehremini
İngirah bahçesinde
LEBLEBİCİ HORHOR

Büyük operet ve Meliha Selâne
Miçe Pençef varyetesi

RAŞİD RIZA TİYATROSU
Bu akşam Tepebaşı bahçesinde
saat 21,30 da
BEŞDE GELEN
Vodvil 8 Perde Yazan: Kemal Ragıp

Ticaret Vekili dün İzmir'den şehrimize geldi

Gazetecilere beyanatta bulunan Vekil, ihracatımızı tanzim ve takviye için alınan tedbirlerin derhal fiiliyat sahasına intikal edeceğini bildirdi

Ticaret Vekili şehrimizde

İzmir enternasyonal fuarını açmak ve İzmirde muhtelif bazı iktisadî meseleler etrafında tetkikler yapmak üzere bir hafta evvel İzmir'e gitmiş olan Ticaret Vekili Cezmi Erçin, refakatinde dış ticaret dairesi reisi vekilî Cemal Kaya ve kalemi mahsus müdürü Fazıl Asaf olduğu halde dün saat 12,5 ta limanımıza gelen Ege vapurile şehrimize dönmüştür.

Vekili, rihtımda İstanbul muntaka ticaret müdürü Mehmed Ali, Ziraat Bankası müdürü Mehmed Ali, belediye iktisad işleri müdürü Saffet, toprak mahsulleri müdürü Nuri Orak, borsa ve ticaret odası idare meclisi ve idare heyeti ve Ticaret Vekâletine bağlı müesseselerin âmirleri ile, gazeteciler karşılıklı olarak görüşüldü.

Ticaret Vekili, vapurda kendisini görüşen tetkikler hakkında izahat isteyen bir arkadaşımıza şu beyanatta bulunmuştur: — İzmir seyahatinden müsaide intibalarla avdet ediyorum. İzmirde ihracat tacirleriyle yaptığım müteaddid temaslardan piyasanın iyi şerait altında açılacağını öğrendim.

Ihracatlarımızla çok sıkı bir temas halinde bulduk. Büyük ve mühim meseleler karşılıklı olarak görüşüldü.

Almacak tedbirler üzerinde ehemmiyetli kararlara vâsil olduk.

Ezcümle; ihracatçılar birliği tesisi için atılan adım nihai safhasına girdi. Bu meyanda müstahsil kütlemizin menfaatlerini korumak maksadile aldığımız, tedbirler ehemmiyetlidir. Kooperatifler birliği ile inhisar idaresi, ve ihracatçı taccirlerimizi fiati koruma mevzuunda sıkı bir teşriki mesai halinde faaliyette bulunmaları hususunda birleştirmiş bulunuyoruz. Fiatların asgarî hadleri tayin edilmiş ve bu hadlerin dununa düşmemeleri için lazım gelen tedbirler de, daha şimdiden alınmıştır. Bu müsbet neticeden maada şu noktayı tebarüz ettirmek isterim ki, İngiltere pazarlarında ihracatımızı kolaylaştıracak şekilde muhterem arkadaşımız Hariciye Vekili Saracoğlunun alâkadar İngiliz makamları ile mutabık kalarak bize bildirdiği son karar ihracatçıları muhitinde fevkalâde memnuniyetli mucib olmuştur.

Bu karar, üzüm, incir ve fındık gibi üç büyük mahsulümüzün İngiliz fiat şartlarına göre; takas yoluile geniş bir şekilde bu memlekete satışı temin edecek mahiyettedir.

Ihracatlarımızda esasen hâkim olan nişin hava, son defa elde edilen bu netice ile büsbütün takviye edilmiştir.

Ticaretin tatbikatı üzerinde bulunan bu tecrübe, arkadaşlarımız kanatlarına göre; İzmirde alâkadar eden üzüm ve incir maddelerinin sürümünde artık endişeye mahal bırakmamıştır.

Hâdisatı çok yakından takip eden hükümet, ihracatımızı tanzim ve takviye için başladığı bütün tedbirlerin bir an evvel fiiliyata intikalini temin edeceği şüphesizdir.

Ticaret Vekili Cezmi Erçin, öğleden sonra saat 17,15 te Floryaya giderek Reîsülmhur tarafından kabul edilmiş, İz-

mir fuarı ve tetkikleri hakkında izahat vermiştir.

Vekilin bugün akşam Ankaraya hareket etmesi muhtemeldir.

Harb rizikoları yükseldi

Siyasî vaziyetin aldığı son şekil iktisadî hareketler üzerinde büyük etkiler yapmıştır.

Bu cümleden olarak harb tehlikesine karşı sigorta primleri ehemmiyetli surette yükselmiştir. 0,25 ve 0,50 olan harb rizikoları Akdeniz limanları için 1,50, İngiltere için 2 ve Baltık limanları için yüzde 3 ü bulmuştur. Bundan başka İngiltere, Fransız ve Amerikan sigorta kumpanyaları Almanya ve İtalyaya sevk edilecek emtiyanın sigorta edilmemesi emrini almışlardır.

Gene siyasî vaziyetin hâd bir safha arzemesi piyasadaki kredi hareketleri üzerinde de müessir olmuştur. Perakende satıcılar veresiye ve taksitle satmaktan imtina eyledikleri gibi, toptancılar da kredi ile satış yapmakta teenni ile hareket karar vermişlerdir.

Bilhassa bu vaziyet alivire satışlar üzerinde fevkalâde müessir olmuşlardır. Almanya ve İtalya ile iş yapanlar arasında tereddüder bariz şekildedir.

Diğer taraftan bir müddettenberi piyasada neticelenmesi büyük bir alaka ile beklenen Türk - Fransız ticaret anlaşmasının imzalandığı haberi piyasada umulan alâkayı görmemiştir. Bunun sebebi de, son iki gün zarfında siyasî vaziyetin aldığı vahamete yakın hâdiselerdir.

Maamafih Fransa ile iş yapan bazı firmalar anlaşma etrafında malûmat almak arzusuile Parisle uzun telefon mükâlemelerine girişmişlerdir. Bu membardan söylenildiğine göre anlaşma yüzde doksan takas ve yüzde on serbest döviz esasına dayanmaktadır. Siyasî vaziyette vuzuh hâsil olur olmaz gerek bu anlaşmanın ve gerekse İngiltere ile yapılacak mütemmim anlaşmanın ihrac faaliyetleri üzerinde derhal geniş tesirleri görüleceği temin edilmektedir.

Vefat

Bilecik nüfus müdürü Bay Osman Baytekinin eşi Bayan Şemsisaadet bir seneden fazla süren son derece ızdırabil bir hastalıktan sonra arkasında on bir yaşında kızı Yüksel ve hayat arkadaşı Bay Osmanı bırakarak hayata ebediyen gözlerini yummuştur. On sekiz senelik evlilik hayatında üstün bir ana ve arkadaş örneği gösteren rahmetli, dürüstlüğü, ahlâkî fazileti, yuvasına olan bağlılığı ve daha birçok meziyetleriyle herkese kendini sevdirmiş ve muhitinde yüksek bir saygı yaratmıştı. Zevcine ve çocuğuna taziyet beyan eder, genç ölüye de Allahın rahmetini dileriz.

Yukarı Anadolunun tarihi bir kazası: Taşköprü

Taşköprüde eski devirlerden kalma birçok esere raslanmaktadır. Kazada iktisadî kalkınma da başladı

Taşköprüden bir görünüş

Taşköprü (Hususî) — Taşköprü Kasamonunun şimali garbisine düşer. 44 kilometrelik bir yolla il merkezine bağlanmıştır. Gökırmak kenarında ve Kastamonu - Beyazıt yolları ortasında kurulan bu şirin kasaba gün geçtikçe ilerlemektedir. Bu, güzel kasaba tabiatın kuvvetinden yerinde istifade etmektedir. Tarlalarını suladığı Gökırmakın suyile elektrik fabrikasını da işletmekte ve bu yüzden kilovatını çok ucuza mal etmektedir. Birkaç yıl içinde yapılmış olan belediye gazino ve lokantasile parkı, mezbahası, caddenin gereği şayandır. Kasaba 1927 yılında büyük bir yangın geçirmek ve baştanbaşaya yanıp kül olmuştur. O zamandan beri bir plân içinde inşa edilen Taşköprü hakikaten çok muntazam bir hal almıştır. Son yıllarda kurulan yatılı okul binasile diğer hususî binalar ve caddeler daha çok intizam altına alınmış, kasabaya başka bir üstünlük vermiştir. Kasabada bir de kaymakam evi kurulacaktır. Kasabanın ihtiyaçlarından birisi bir Halkevi binasıdır.

Taşköprü tarih bakımından en zengin bir yerdir. Romalıların ve eski Türklerle diğer akvama aid pek çok eserler çıkarılmış ve hâlâ da çıkarılmaktadır. Elde edilen taşların üzerinde koç başı, aslan, öküz başları gibi daha birçok tezyinat vardır. Muzaffer reddin çeşmesini teşkil eden yekpare taşın Paflagonyalılardan kalma olduğu gibi daha birçok eserlerin de bunlara aid olduğu muhakkaktır.

Kazanın en güzel ve hâkim tepesinde bugün elektrik fabrikası kurulmuş olan «Zimbilli» da, Çoban ve Çandarlar zamanından kalma pek çok türbeler vardır. En eskisi de «Seyid Hüsamettin» türbesidir. Kasabaya 6.7 kilometrelik mesafede bulunan Süleyman köyündeki «Dona» lar kayası da tarihî ve çok eski, kıymetli bir eserdir. Bu kaya dere kenarındadır, üç tarafı açık, bir tarafı tepyle birleşmiş bir vaziyette âdeta bir kale manzara ve

Muradlıda bir adam karısını bıçakladı

Muradlı, (Hususî) — Bursanın M. Kemalpaşa kazasına bağlı Çörtük köyünden Hasan oğlu Nail Yılmaz karısı Rukiye ile birlikte Muradlının Sarılar köyünde Nurinin evinde misafireten buldukları esnada Nail hâmil olduğu çakı ile karısı Rukiyeyi muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır. Katil yakalanmış, yaralı da Çorlu hastanesine gönderilmiştir.

Ölüm pahasına namusunu koruyan bir kadın

Kendisini kovalayan kocasının kardeşine teslim olmadığı için bıçaklanarak öldürüldü

Bursa (Hususî) — Yenişehir Papatya köyünde birkaç gün evvel, şeni bir tecavüz ve feci bir cinayet işlenmiştir. Yaptığım tahkikata göre vak'ın cereyan şekli şudur: Bu köyde oturan 40 yaşlarında Mustafa oğlu Ali evlidir ve köyde koruculuk yapmaktadır. Alinin Ahmed isminde bir de küçük kardeşi vardır. İşte bu Ahmed; ağabeyinin karısına göz dikmiş, yengesi Tenzileyi gözlemeğe başlamış, hattâ birkaç defa da sarkıntılık etmiştir. Bu vaziyet karşısında bunalan Tenzile bir aralık kocasına şikâyete mecbur kalmış, hattâ köyden bir müddet uzaklaşmayı teklif etmiştir.

— Kardeşin Ahmedin, bu mütemadi ısrarı beni çok korkutuyor. Şehirde ağabeyimin evinde oturalım. Bir müddet araya soğukluk girsin, köyden uzak kalalım, demiştir.

Köyde koruculuk eden Ali ise bu teklife karşı muvafakat cevabını vermiş, ancak bu sırada mahsullerin idrak edildiği zaman olması dolayısıyla, bir müddet daha köyde kalmalarını ve haklarını topladiktan sonra şehre göcmelerinde hiçbir mahzur kalmayacağını söylemiş, Tenzile de bizzarur razı olmuştur.

Ailece bu karar verildikten sonra korucu Ali haklarını toplamaya koyulmuştur. Yengesinin evde yalnız kaldığını takib ve tahkik eden Ahmed günün birinde ağabeyinin evine gelmiştir. Pencereden eve bir tehlikenin gelmekte olduğunu gören Tenzile hemen aşağı inerek sokak kapısının arkasını sıkıca sürmüştü, fakat azlı Ahmed kapıya yüklenmiş, zorlamış, sürgüyü kırmış ve içeri girmiştir. Tenzile; mukavemet etmek istiyerek bir hayli mücadele etmiş, üstü başı yırtılmış, selâmeti pencereden kendisini sokağa atmakta bulmuştur. Fakat hasmı da pencereden sokağa atılmış, perişan bir halde kaçan yengesinin peşine takılmıştır. Uzun bir mücadeleden, yüksek bir yerden atılma, bir müddet te koştuktan yorgun kalan Tenzile fazla mukavemet gösterememiş, Ahmed yetmişmiş, hâmil olduğu bıçakla yengesini yedi yerinden ağır surette yaralamıştır. Ahmed yakalanmış, adliyeğe teslim edilmiş, yaralı Tenzile de şehrimiz memleket hastanesine getirilmiştir. Tenzilenin kocası Ali de Bursaya gelmiş ise de karısının öldüğü haberini alınca üstüne fenalıklar gelmeye başlamıştır. Yattığı anda bazı gayri tabii haller göstermiş, hattâ polis müdahalesi lâzım gelmiş, hastaneye kaldırılmıştır. Ali bir müddet tedavi edildikten sonra köyüne gitmiştir.

Gaziantep - Fevzipaşa yolunda bir soygunculuk ve bir düzeltme

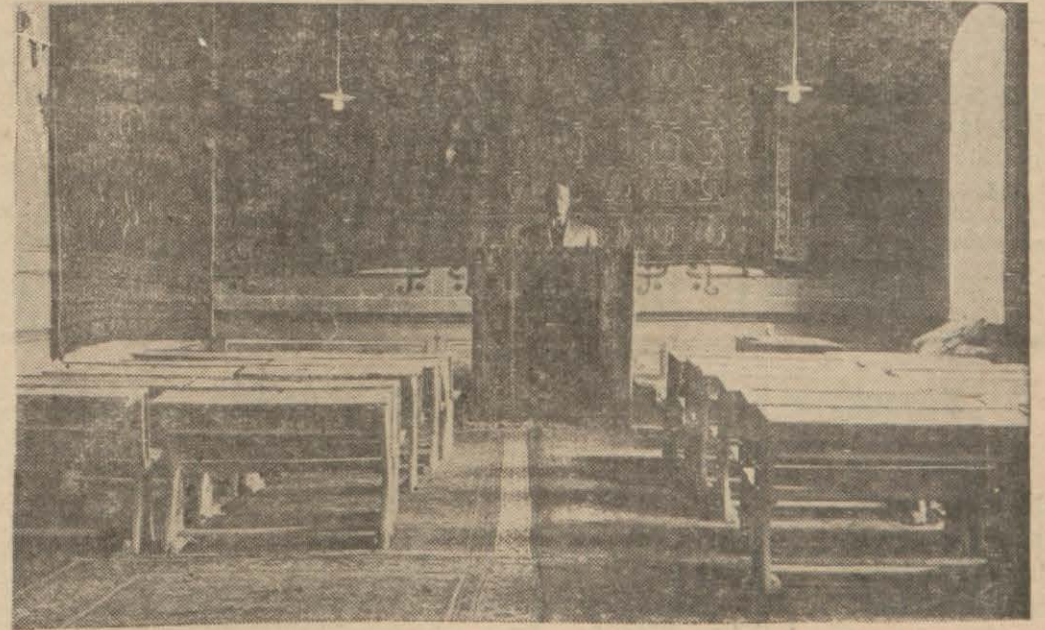
Dün bu solumda «Anadoluda şiddetli yağmur ve dolular» başlıklı yazıya bir tertib navası olarak Gaziantep - Fevzipaşa yolunda vukua gelen bir soygunculuk vak'asının yazısı girmiştir. Özür diler, düzeltiriz.

Söğüde bir merkeb kudurdur

Söğüd, (Hususî) — Söğüdü Küre köyünden Ali Osmanın merkebi köyün kenarında koyun sürülerinin içerisinde otlarken anı olarak şuraya buraya saldırmak istemiş, ve koyunlardan dört tane sini ısırmıştır. Koyunları kurtarmak üzere gelen Ayşe isminde bir kadına da hücum edip onun da bazı yerlerini dişlemiştir. Bu esnada köylüler merkebe telefonla haber vermişler, koyunlar ve yaralı kadın kasabaya getirtilerek muayene ettirilmiş, merkebin hakikaten kudurmuş olduğu anlaşılmıştır. Doktorun «spor üzerine hükümet önünde merkeb, kafasına bir kurşun sıkılarak öldürülmüş ve kireçlenerek bir çukura gömdürülmüştür. Yaralılar da tedavi için memleket hastanesine sevk edilmiştir.

4 EYLÜL BAYRAMI

Atatürkün Sivas Kongresini açtığı tarihî ve büyük gün

Atatürkün Sivasta yattığı karyola ve kongrenin toplandığı tarihî salon

Sivas (Hususî) — 4 Eylül 1919 Sivas kongresinin açılış günüdür. Sivas her yıl büyük tezahüratla bu mühim günün yıldönümünü candan kutular, kendisine bunu büyük ve ulusal bir bayram olarak kabul etmiş bulunmaktadır.

4 Eylül bayramını her yıl nasıl kutulayacağını ve bugüne yakışır nasıl bir bayram hazırlamak lâzım geldiğini halk gayet iyi bilir. Ve 4 Eylül bayramını ona yakışır bir coşkunlukla kutular.

20 nci yıldönümü bayramı için de daha şimdiden büyük hazırlıklar başlamış bulunmaktadır. Tarihî kongrenin toplandığı Sivas lisesinin kongre salonunda kongrenin toplandığı müddet zarfında bulunan eşyalar yerli yerlerine konmuştur. Ayrıca Atatürkün yatak odası da bütün o günkü vaziyetinin en güzel inceliklerinin muhafazası ile burası güzel ve tarihî bir inkilâb müzesi haline getirilmiştir.

Küçük memleket haberleri

İzmit ile Göleük arasındaki şose yolunun yapılmasına başlanmıştır.

★ Feneryılmaz takımı Gebze sporeularıyla bir maç yaparak 2-1 sayı ile galib gelmiştir.

Kızıltoprak spor takımı da Hereke ile karşılaşarak 6-1 ile galib gelmiştir.

İzmitteki yüzme müsabakaları havanın fena oluşundan zevkli olmamıştır. Bu müsabakaları Karamürselliler kazanmışlardır.

Çankırının yerli saz heyetinin radyodaki konseri

Çankırı, (Hususî) — Halkevi ar kolu başkanı ve musiki muallimi Şükrü Dölen uzun bir zamandanberi Çankırının yerli sazı üzerinde çalışmalarına başlamıştı.

Çankırının zengin halkiyatından mühim bir kısmını teşkil eden ve her tarafın sazından, musikisinden başka ve çok güzel nağmeler ve havalarla dolu bulunan yerli saz musikisi cidden teknik değeri bulunmaktadır.

Bu yerli sazı çalanlar da mahdud bir kaç kişidir.

Bu birkaç kişi düğünlerde sazlarını çalarak düğünü şenlendirir ve herkesi haddinden fazla eğlendirir.

Bu saz takımı, üç dört kişiliktir. Başta «bağlama» olmak üzere aletleri «dümbelek», «kaşık», «zilli maşa» dan ibarettir. İşte çok güzel bir yerli musikiye sahib olan Çankırı, şimdiki kadar bu güzel millî havalarını bütün yurddaşlara duyuramamış bulunuyordu.

Şükrü Dölenin çalışmasıyla bu yıl bu saz takımı bir araya geldi ve Ankara radyo evine giderek geçen hafta 6 tükü çaldılar ve söylediler.

Bundan sonra bütün yurdun 15 günde bir gece denliyeceği Çankırı havaları şüphe yok ki herkesi alâkalandıracaktır.

Resim konseri veren sanatçıları Çankırıya âdetlerinde göstermektedir.

Çanakkale Biçki, Dikiş yurdlarının yeni mezunları

Çanakkale (Hususî) — İki yıldanberi Çanakkalede devam etmekte olan Bayan Feriha Ülkümen ve İrfan Kızılbiçki ve dikiş yurdları, bu sene 20 mezun vermişlerdir. Mezun olan bayanların hepsi heyetli mümeyyize huzurunda verdikleri imtihanında pek iyi derecede muvaffak olmuşlar ve tertib ettikleri sergiler çok beğenilmiştir. Resim iki yurdun mezunlarını gösteriyor.

Hâdiseler Karşısında

Evvelâ insanlar

Kızılın yakında hayvanlar için de gaz maskeleri getirteceğini dünkü gazetelerden birinde okudum.

Kızılın bu teşebbüsü bana bir hikâyeyi anlattı:

«Hiçbir şeyden korkmadığını iddia eden bir adamı arkadaşları her ne pahasına olursa olsun korkutmak sevdiğine düşmüşler. Birlikte otururlar ken:

— Sen, demişler, hiçbir şeyden korkmadığını iddia edersin değil mi?

— Evet!

— Filân mezarlıkta, filân servinin altında bir gece yatsıdan sonra helva pişirebilir misin?

— Bunda korkulacak ne var, pişiririm.

— Eğer orada helva pişirirsen, biz de senin hiçbir şeyden korkmıyacağına inanacağız!

Hiçbir şeyden korkmadığını iddia eden helva pişireceği geceyi tayin etmiş. Arkadaşları daha evvelden tertibat almışlar, içlerinden biri mezarlığa gitmiş, beyaz bir yatacık çarşafına sarımsı, altında helva pişirilecek serviye yakın bir lâhdin kapağını açıp içeri girmiş. Hiçbir şeyden korkmadığını iddia eden de oraya gelmiş, ateş yakmış, helvayı kavurmuş, suyunu katmış, pişti mi diye bir kaşık alıp tadına bakacağı zaman lâhidde saklanmış olan, lâhdin kapağını aralayıp, elini uzatmış:

— Bize de bir parça yok mu?

Hiçbir şeyden korkmadığını iddia eden; kendine uzanan ele kaşım sarpını indirmiş:

— Hele, demiş, diriler yeyip doyunsunlar da ölülere sıra düşsün.»

Hayvanlar için gaz maskesi getirmek kararını veren Kızılıya da, böyle birşey söylemek lâzım.

— Hele insanların maskeleri tamamlansın, ondan sonra hayvanları düşünelim!

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Tok modeli

Yeşil ve bordo renginde kalın ve seyrek kadifeden orijinal bir tok. Bugünkü kuşaklar gibi o da yüze uzunluk veriyor: Her halde yuvarlak yüzünlere daha iyi gidecektir.

Pratik güzellik bilgileri

Denediniz ve dikkat ettiniz mi? Su ile yıkanmak cildinize nasıl bir tesir yapıyor? İyi mi, fena mı? (Çünkü bu, şahsa göre değişen bir meseledir.) Şayet fena tesir yapıyorsa, yani su ile yıkandıkça yüzünüz sertleşiyor, kurulaşıyor gibi oluyor, derinizin üstünde pul pul beyazlıklar beliriyoysa (bilhassa burun kanadlarının köşelerinde) temizlemek için su sabununu kullanmaktan vazgeçiniz. Akşamları yatmadan bir saat önce bir tabağa koyduğunuz biraz zeytin yağına bir pamuk parçasını batırıp tekmi yüzünüzü siliniz. Gündüzükü boyalarımızı iyice çıkarınız. Bu, tam tertib bir temizliktir. Başka şeye ihtiyaç kalmaz. O bir saat içinde cild zeytinyağının fazlasını emeceği için yatağınızın kirlenmesi ihtimali aklınızdan bile geçmesin. Zaten yüzünüzde boya gibi yağ da bırakacak değilsiniz. Hepsini pamukla sileksiniz.

Sabahleyin kalkınca cildinize ve çehrenize bir tazelik vermek için gülsuyu ile âdeta yıkanınız. Yani avuçlarınızın içine gülsuyu döküp yüzünüzü bol bol ıslatınız. Kuruduktan sonra ne zaman isterseniz boyanmakta serbestsiniz.

Makyajınızı yaparken (eğer sarımsan) şeftali renginde bir krem sürünüz. Ve bunu parmak uçlarımızla hafif hafif vurarak derinize ıçırınız. Sonra bol bol pudralanınız.

Cildleri yağlı, mesameleri açık olan

iki ahbab çavuşlar:

Deniz kıızı

Bunları biliyor mu idiniz?

Kuyruksuz kediler nerede bulunur?

Nouvelle Guinée açığında bulunan adalardan birinde bütün kedilerin kuyrukları kesilmiştir. Kedilerin kuyrukları ile bünyü yapılabileceği, ne kanaat getiren yerliler bu tehlikeyi önlemek için kuyrukları ortadan kaldırmağa münasib görmüşlerdir.

En fazla telefonla konuşanlar kimlerdir?

Telefon işlerinde yapılan bir istatistiğe göre Amerikalılar telefonla en fazla konuşanlardır. Nüfus başına senede 204 mükâleme düşer. İngilterede nüfus başına mükâleme 30, Fransızlarda 20 dir.

Garib adetli kabileler

Afrika sahillerinde yaşayan zenci kabilelerinden birinin çok garib âdetleri arasında en tuhafı gidenlerden birisi de düğün münasebetile yapılan merasimdir. Bu kabilelerden Sapo, erkekleri her yeni kadın alışlarında, karılarının, zayıf veya şişmanlığına göre, yüzlerine bıçakla kalın veya ince bir çizgi çektirirler.

İstiridyeye kabuğundan evler

Patagonyada Comodoro Rivadavia yerlileri, evlerini tarihten evvel bulunmuş binlerce istiridyeye kabuklarından inşa ederler.

Erkek elbiseleri ve kadın çantaları

Erkek elbiseleri kadın elbiselerinden dört defa fazla sıklıkta. Fakat buna mukabil kadın çantaları erkeğin ceblerinin muhtevasından iki buçuk misli fazla gelmektedir...

Büyük adamların yaşları

Büyük adamların kaç yaşında vefat etmekte olduklarını tesbit etmek merakına düşen bir âlim 4785 büyük adam hakkında tetkiklerde bulunmuştur.

Bu tetkikata göre büyük adamların vasatı yaşları altmış beştir. Buna sekiz ayın da ilâvesi lâzımdır.

Bu 4785 büyük adamdan büyük bir kısmının 80 yaşını tecavüz eyledikleri anlaşılmıştır.

35 tanesi 90 yaşında, 29 u 91 inde, 26 tanesi 92 yaşında, 13 ü 93 ünde, 9 u 95 inde, 14 ü 96 sında, 7 si 97 sında, 6 si 98 inde, 4 ü 99 unda, 3 ü 100 ünde, 3 ü 101 inde, 2 si 103 ünde, 2 si 104 dünde, 1 i 105 inde, 1 i 106 sında, 1 i 108 inde, 1 i 110 unda vefat etmişlerdir.

Dünyanın en eski ayak izleri

Dünyada bulunan en eski ayak izlerinin 20 bin senelik bir tarihe malik olduğu söylenmektedir. Bunlar Nikaraguada Managurda dağlar kayalar teşekkül ve binaenaleyh yumuşak bir halde iken oraya basan bir insanın ayak izleridir.

GÖNÜL İSLERİ

Çinlinin ağacı

Bir erkek okuyucum, hakikî adının ilk harfleri ile Bay «S. A.» bana müphem bir sual soruyor:

— «Mühim bir karar vermek mecburiyetindeyim. Bu karar ya karımın, yahud da iki çocuğumun aleyhinde olacak. İki şıktan birini tercih etmek mecburiyetindeyim, fakat tereddüd içindeyim, ne dersiniz?»

Okuyucum meselenin mahiyetini anlatmamış, tabii esasını ve teferrüatını bilmediğim bir meselenin şu veya bu şekilde hallinde âmil olmak istemem. Fakat sualin şekli bana bir çok seneler evvel bir İngiliz gazetesinde gördüğüm bir müsabakanın mevzuunu hatırlattı:

«Çinde bir çiftliği su basmış, çiftlik sahibit karısı ve iki çocuğu ile boğulmak tehlikesinde, hemen onları alıyor, çiftlik evinin önünde

yüksek bir ağaca tırmanıyor. Tehlike artmıştır. Adamın çıktığı ağaç zayıf, hepsini birden çekemeyecek. Adam düşünüyor, çocuklarını feda etse karısı ve kendisi kurtulacaklar, fakat tereddüd içindedir. Aksi ihtimal hatırına geliyor: Karısını feda etse kendisinin ve çocuklarının kurtulması muhakkak, fakat hangi şıkı tercih etmeli?»

İngiliz gazetesi okuyucularına.

— Siz olsaydınız ne yapardınız? diye soruyordu. Ekseriyet:

— Çocukları feda etmelidir, çünkü anne-baba sağ oldukça tekrar vücutte getirebilirler. Halbuki çocukları muhafazası, büyüyüp büyüyecekleri belli olmıyanların muhafazası demektir, şeklinde zuhur etti. Kendi hesabına ben bu neticeyi hiç beğenmedim.

Okuyucum biraz tafsilât verirse kendisine daha ziyade konuşuruz.

TEYZE

Hitlerin nutuk söyleyeceği yer : Tanenberg

Tanenberg âbidesi niçin ve nasıl yapıldı, bugün ne haldedir?

Önümüzdeki Pazar günü Almanyada meşhur Tannenberg muharebesinin 25 inci senesi kutlanacak. Hitler bu mersimde bütün dünyanın beklediği nutkunu söyleyecek.

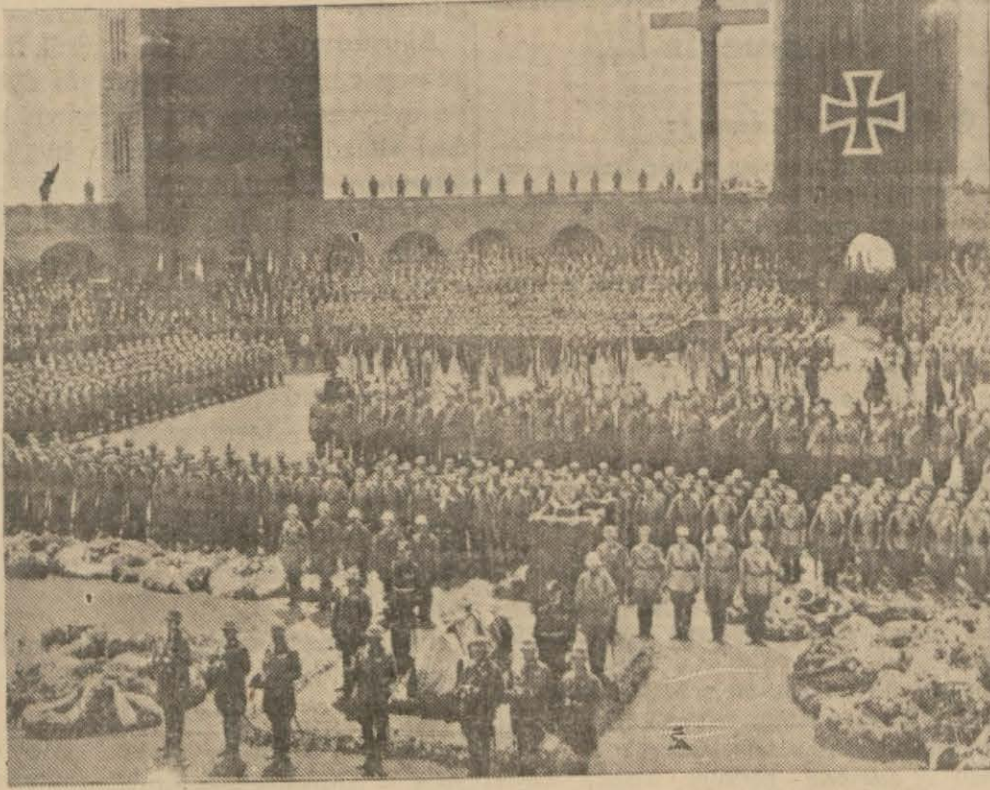
Tannenberg şarki Prusyada Leh hududu civarında bir köydür. Bundan 25 sene evvel, yani 1914 senesi Ağustosunun sonlarında Hindenburgun kumandası altında bulunan Alman kuvvetleri general Sansauov'un kumandası altında bulunan Rus kuvvetlerine karşı beş gün süren müthiş bir muharebeye tutuşmuşlar ve Rus kuvvetleri burada mağlûb olmuşlardır.

Bu sene üçüncü Reich hükümeti bu muharebe meydanını bir millî hac mevkii haline getirmiştir.

Almanlar Tannenberg'de millî ianelerin yardımı ile muazzam bir abide inşa etmişlerdir.

Bu abide Alman ve Rus askerlerinin mezarları ile dolu bir vadiye hâkim bulunan bir tepenin üzerine inşa edilmiştir. Çok büyük fakat o nisbette çirkindir. Daire şeklinde inşa edilmiştir otuz metre irtifada sekiz büyük kuleden ibarettir. Kuleler birbirlerine yüksek ve yeknasak bir duvar ile bağlıdır. Heyeti mecmuasile abide uzakta bir hapisane manzarasını arzulemektedir, içerisi vâsi bir meydana. Meydanın ortasında üzerinde bir istavroz bulunan bir tümsek bulunmaktadır. Bu tümseğin içi harb meydanında ölen binlerce askerin kemikleri ile doludur.

Abidenin kulelerinin her birinde ganaim bayraklar bulunmaktadır. Duvarlarında, muharebeye iştirak eden muhtelif kütâhların kazanmış oldukları zaferlerle tarihçelerini havi plâkalar vardır.

Tanenberg âbidesi bir merasim gününde

Methalde dikkat nazarlarını çeken büyük bir bronz levha asılıdır. Bu levhanın üzerinde Hindenburgun küşad merasimi esnasında söylemiş olduğu nutkun bir cümlesi bulunmaktadır. Bu cümle Almanyanın 1914 harbini istemiş olduğuna dair ileri sürülen iddiaları şiddetle reddetmektedir.

Abidenin birkaç yüz metre ilerisinde tahtadan yapılmış küçük bir ev göze çarpar.

Bu evin içinde büyük bir salon ve salonda da tahta sıraları salonun cep helerinden birinde muntakanın, üzeri elektrik ampulleri ile dolu muazzam kabartma bir haritası asılıdır.

Merasim günlerinde ziyaretçiler ve...

rilen kumanda üzerine sıraların önünde dizilirler. Abide memurlarından biri bütün perdeleri kapar ve ışıkları söndürür. Bu anda harita ve yanında bulunan saat ışık içinde kalır. Harita üzerinde kırmızı ve beyaz noktalar ışıldar.

Bu kırmızı ve beyaz noktalar 25 Ağustos 1914 tarihinde her iki tarafın mevkilerini göstermektedir.

Makine tertibatı sayesinde seyirciler muharebenin seyrini takip etmektedirler. Temaşa yirmi dakika devam eder. Memur ziya noktalarının hareketi ile beraber harakâtın safahatını gayet büyük bir dikkatle anlatır.

İşte Tannenberg böyle bir âbidedir.

Asyanın en büyük antreposu : (Hong - Kong) limanı

Japonlar buraya asker çıkarmakla ne gibi bir maksad takip ediyorlar?

Geçen gün bir ajans telgrafı, Japonların Hong Kong civarına asker çıkardıklarını bildirdiyordu.

Bugünkü yazımızda Uzaksarkın en mühim limanlarından biri olan «Hong Kong» hakkında malûmat vereceğiz.

İngiltere Avrupadan Uzaksarka kadar üslerini, istihkamlarını, karargâhlarını, mola yerlerini dizmiş bulunmaktadır. Askerleri, topları sıra sıra bu yerlerde mevki almışlardır.

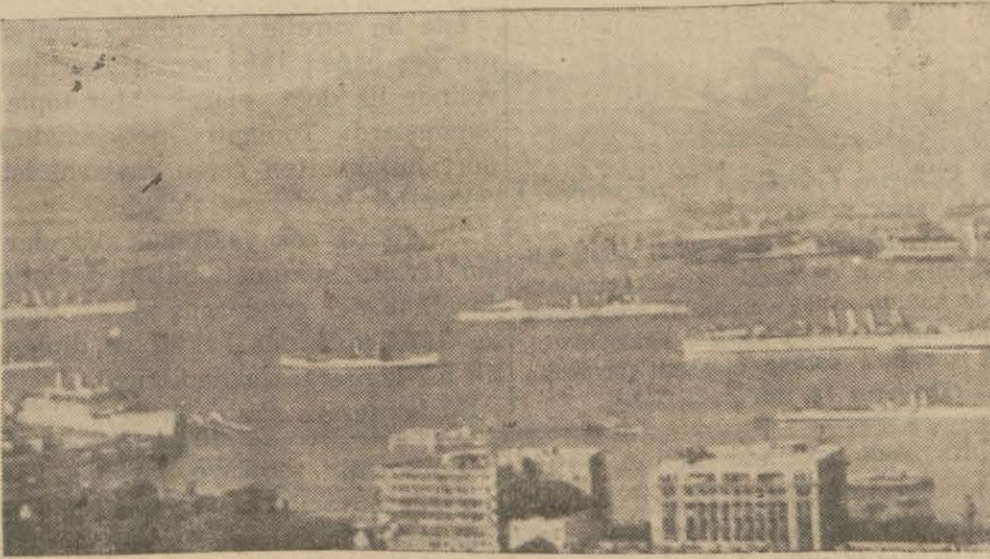
Bu mühim yerler sırasıyla şunlardır: Cebelüttarik, Malta, Süveys, Aden, Kolombo, Singapur, Hong Kong... Denizlerde seyrüseferin ve ticaretin serbestisini temin eden uzun bir zincir...

Totaliter devletler bu zinciri, bu hattı sarsmağa, uçurmağa uğraşp durmaktadırlar.

Almanlar Cebelüttarıkın altından tünel kazmağı tasarlarlarken, hattâ Cebelüttarık istemeğe bile kalkışarlarken; İtalyanlar, Malta adasına rekabete girişmek için mahud Pantellaira adasını tahkim ederlerken, Süveys kanalına taarruza hazırlanırken; Japonlar Hong Konga karşı taarruza kalkmışlardır.

1841 senesindenberi İngilterenin müstemlekesi bulunan; Çin denizinin anahtarı ve bahri üssü olan Hong Kong; bir kaya üzerine kat kat olarak inşa edilmiş olan Hong Kong antrepoları, bankaları, yüksek ve muazzam binaları ile artık Japonlar tarafından tehdid edilmektedir.

Hong Kong; Nankin muahedenamesinin tarihi olan 1842 senesi ile 1898 senesi arasında İngiltere tarafından sırasıyla satın alınmış olan birçok küçük adalar ve kayalıklar üzerine inşa edilmiştir. Ora-

Hong-Kongdan bir manzara

da bu tarihlerden evvel taştan başka bir şey yoktu. Her şey sonradan vücutte getirilmiştir. Hattâ toprak bile... Bu toprak binlerce ve binlerce adam tarafından taşınmıştır. Toprakta sonra demir, demirden sonra makineler taşınmıştır. Bundan sonra inşaat başlamış, ağaçlar dikilmiştir.

Çorak kayalık olan Hong Kong böylelikle 700.000 nüfuslu bir şehir olmuştur. Limanına her sene 800.000 den fazla yavaşmaktadır. Mansabı bulunduğu nehrin üzerinde 6000 vapur gelip gitmektedir.

Meşhur Canton şehri Hong Konga ancak 75 mil mesafede bulunmaktadır.

Beynelmîlel Çin ticaretinin heyeti mecmuası % 95 i Hong Kongdan geçmektedir. Bu şehir Uzaksarkın mecburi mola yeridir. Asyanın en büyük antre-

posudur. Mübadelenin merkezidir. Bütün Avrupa, bütün medeniyet dünyası bu mamuriyetten istifade etmektedir. Hong Konga karşı Japon taarruzundan dolayı sevinmekte olan Almanya bile bu vaziyetten istifade etmiştir.

Fransa bu üsse yardımında bulunmaktan fariğ olmamıştır. Harbi Umumi sırasında Uzaksarktaki müstemlekelerinin bu şehrin arkasında siper aldıklarını unutmamıştır.

Çin denizinin diğer bir bekçisi olan Formose adasına Japonların asker tahşid etmekte oldukları birkaç haftadanberi malûm bulunuyor idi. Bir kuvvet darbesine intizar ediliyordu.

Esasen Japon emperyalizminin plânlarında Hong Konga hücum; Hindicini, ye, Singapura, Hindistana, Adene ve Süveys kanalına karşı yapılacak taarruzun mukaddemesi değil midir?..

EDEBİYAT

Nurullah Ataç, nesin? Edebiyatın eli baltası mı?

YAZAN: HALİD FAHRİ OZANSOY

Dostum, biliyorum, aşağı yukarı bütün yazı arkadaşların da bildi, anladı ki, senin biçare kalbinin içinde, unulmaz bir yara gibi eser sahibi olmamanın sonsuz bir ızdırabı var. Tıpkı Alphonse Daudet'in meşhur Jack romanındaki raté şaire benziyorsun. Onun gibi etrafı camekânlı kulende ağlaya sızlaya ve bağrını döve döve, bir türlü yazamadığın şaheserlerin matemini tutuyorsun. Şairleri bir zamanlar bulutlarda dolaşan mahlûklar sanırlardı. Bu teşbih doğrudur amma, yalnız yarım şairler ve çok kere de bir mısra yazmak kudretine malik olamayan yetim şairler içindir. Ne yazık ki sen, dostum, bu ikinci grup bedbahtlardansın. Sırf bunun içindir ki Tanrının sana vermediği mevhibenin intikamını, garezkâr tenkidî kendine meslek edinmekle, sadece edebiyattan ve edebiyatçılardan almak istiyorsun. Senelerdir devam eden bu sakat rolde az külâh değiş-tirmedin. Dün beyaz dediğine bugün siyah dediğin bundandır. Dün, burjuva ve yüksek sosyete romanının düşmaniyum diye bağırдың, bugün fakir halkın romanını yazmak, bu sefaletten gizlice zevk duymaktı diyorsun. Güzel mısraa, asıl mısraa düşman olduğun içindir ki «Yazık oldu Süleyman efendiye» tekerlemesini bugünkü Türk edebiyatının en yüksek incisidir diye koskoca başlıklarla gazetelerde ilân etmekten çekinmemişsin. Kaç yıl oldu hesablamadım, fakat şu mübarek elin kaleme tuttu tatalı bir tek eseri beğendiğini, bir tek Türk müellifine karşı hayırhah ve âlicenab bir lisan kullandığını görmedim. Bazan methetince, mutlaka, edebiyat hokkabazlığına ve ilham acablıklarını herkese kudret helvası gibi tattırmak içindir. Bu suretle sana üstad diyecekleri de ancak o biçim hünerveler arasında bulabiliyorsun. Bu kadarı da çektiğin çilenin bir tek mükâfatıdır. Bundan da mahrum kalsa idin kim bilir daha ne kadar bedbaht olacaktın!

Nurullah Ataç

«Baykuş» un bugün teknik modeli bir eser olduğu iddiasında ben bulunmadım ki, sen bunun aksini isbata kalkıyorsun. Yalnız şu var: Bu eser yazıldığı zaman, Türk sahnesi manzum tabii dilden mahrumdu. İşte o zaman, ilk defa olarak bir genç ortaya çıktı, terkibisiz lisanla o üç perdedeyi yazdı ve gene ilk defa olarak masal dahi olsa Anadoluyu sahnedeki şirleştirdi. Daha ilk perde açıldığı zaman:

— Kim o?

— Bir yolcu, Tanrı gönderdi.

Çok soğuk var, su dondu, sisti kıyı: Ay karanlık, ölümlü kanad girdi.

Açın, Allah için açın kapıyı!

Mısralarını işiten halk, kendi tabii dilinin sahnedeki akseden bu nidası karşısında yalnız bir his duymuştu: takdir. İşte hayatta benim san'at yolunda en büyük saadetim odur ve o geceyi bir çeyrek asra yakın zamandanberi takip eden sayısız gecelerdir. Bugün Halkevlerinde gençliğe hazin bir mazinin destanını hikâye eden bir ibret levhasıdır da diyebilirim. Birçok yerleri, birçok kelimeleri bugün eskimiş olabilir, aksini iddia etmek tekâmülü reddetmektir. Fakat o üç perde içindeki lirizmi, samimiyeti nasıl inkâr edebilirsiniz? Zaten, eserin, bugün de birçok yerlerde temsil edildiğini söyleyen ve yazan sensin. Ey, nasıl oluyor da sence hayatıyeti olamayan ve bugün, gene senin iddian üzere «İstambulda oynansa, gözyaşları ve alkıştan ziyade, bir tebeşürle karşılanacak olan» bu piyes hâlâ bu canlılığını muhafaza edebiliyor? Demek ki onda, az çok yaşayan bir cevher var. Amma senin yalnız sakatlık arayan ve ne yazık ki asil sakatlığı kendi zihniyetinde göremiyen gözle, rin için hiçbir parıltı yoktur. «Baykuş» hakkında vaktile yazılmış olan bir tomar takdır makalesini bile (içlerinde senin hayran kalacağına ecebî dillerden olanlar da var!) gözlerinin önüne fırlatsam da göremezsin.

Acı bir nokta daha! Mahud makalenin de «Baykuş» için «yirmi sene evvel aid bir hatıra» deyişinden, en yakın tarihi bile hesaplamak zahmetine katlanmadığını anlaşıyor. Eser 1916 Martında temsil edildiğine göre, iki ay eksiği ile yirmi dört yıllık bir maziye maliktir. Düşün bir kere: Yirmi dört yıl evvel, aruzla üç perdelik terkibisiz lisanla yazılmış bir trajedi! yahud masal! Sen işte bu kadar, hiçbir şeyin tarihine kıymet vermiyen bir münekkidsin.

Ne diyeyim? Allah senin elinde bizim kadar tenkide de acısın ve içine başka bir ilham versin de onunla uğraşsın. Türk edebiyatının senin baltandan kurtarmak için başka ne dua edebiliriz?

Halid Fahri Ozansoy

Üstad Kâzım Nami Duru'nun bana cevabını henüz okudum. Varlık'taki müphem fikirlerini aydınlatığına memnunum. Tuhaflı şu ki neticede fikirlerimiz birleşmiştir. Gelecek yazımda kendisine daha uzun cevap vereceğim.

Bir otomobil iki kişiye çarpıp yaraladı

Ortaköyde oturan temizlik amelesinden Kadri, dün Ortaköy caddesinde işile meşgulken bir kamyonun çarpması tehlikeli surette yaralanmış ve Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Bekârlar niçin evlenmiyorlarsunuz?

Erkekler diyorlar ki

“Kadın hakikî meziyetlerine sahip olmadıkça, kadın olduğunu hatırlamadıkça evlenmeyeceğiz!,”

● Salâhattin Ural (Bomonti):

“Bekârim, askerliğimi yeni ikmal ettim. Fakat kendi kanaatime mes'ud bir yuva kuracak bir iş tutamadığım için daha evlenmeye teşebbüs etmedim. Kendimce küzumlu gördüğüm ufak tefek hazırlıkları ikmal ettikten sonra evlenmekte tereddüd göstermiyeceğim. Arzu ettiğim evsafa müşfik bir can yoldaşı bulacağımın eminim.

Erkek arkadaşlarımız pek çoklarının şikâyetlerine hak vermiyorum. Çünkü, nihayet kadını yapacak erkektir.

Eğer erkek tam bir koca ise karısını ihanet ettirmez, ona bu şartları hazırlamaz. İhanete uğrıyan erkek muhakkak karısını ihmal etmiştir. Yahud düşünmeden, hesablamaadan, anlaşmadan güzelliğe ve sair sebeblere esir olarak evlenmiştir.

Bence yuva kurmak, saadet yalnız para ile değil, aynı zamanda karşılıklı sevgi, saygı ile temin edilir.

Aramızda mes'ud yuva kurmaya layık kadınlar çoktur. İş ki bulmasını ve yuvayı kurmasını bilelim.”

● Fikret Devrimeri (Şişli):

“Erkekler niçin evlenmiyorlar, yahud evlenemiyorlar? Acaba şimdiye kadar nesredilen bu cevapların hepsini bir araya toplasınız, bunların mecmuundan çıkacak olan netice bu ankete verilen müsbet cevapları teşkil edebilir mi? Bence hayır! İşte ben bunu pek iyi düşündüğüm için bugüne kadar bu meseleye lâkayit kalmış ve bu işin güçlüklü taraflarını, acı safhalarını sadece takabile İkmâfa etmişim.

Fakat bir bayanın, yalnız kadınlıkla erkekleri nazarı itibara alarak hakkımızda yazdığı acayip yazı o kadar hayretli mücib oldu ki, bu yazının tesiriyle ve sırf bu yazıya cevap olabılır düşüncelerle ben de şu satırları yazmak mecburiyetinde kaldım.

Bunları yazan bayana şunu hatırlatmak isterim ki, gazetede ki anketin mevzuu kadın ve erkekleri alâkadar edebilecek bir mevzudur. Bu mevzudan çıkıp da ne kadınlıkla erkeklerden, ne de erkeklerle kadınlardan bahsetmeye kat'iyen ilzüm yoktur.

Eğer o bayanın iddia ettiği gibi bugün saçlarını maşa ile kıvrıran, ellerini narin bir şekle sokmak için dakikalarca masa başında manikür yaparak bu hareketlerle kendisini kadınlar nazârında bir kat daha güzelleştirmek zehabına kapılan erkekler varsa o şahıslar erkek değil, iğrenç şahsiyetlerdir.

Gelelim evlenip evlenmemek meselesine: Bu hususta fikrim tamamen makûs düşüncelere istinad eden hislerden ibarettir.

Netice şudur ki, kadın denen mürâi varlık ıslahı nefsetmedikçe, hakikî karakterlerine sahip olmadıkça ve nihayet her şeyden evvel kadın olduklarını idrak etmedikçe evlenmekte her bekâr tereddüd gösterecektir.

Gene gazeteniz sütunlarında cevabı çıkan aynı bayan erkeklerin maddileştigi haykırıyor. Acaba bu maddileşmenin kendi gözlemlerinin doymak bilmiyen moda hırslarını tatmin etmek kaygısıyla husule geldiğini bilmiyor mu?

Sonra ben san'at mekteplerinde okuyan kızlarımızın evlilik hayatlarında mektepte öğrendiklerini tatbik edeceklerini hiç ümid etmiyorum.

Evet, kadınlar hakikî karakterlerine sahip olmadıkça, kadın olduklarını idrak etme-

dikçe erkek hayatta daima yalnız kalması, en ağır şartlar altında edilerek hergün bir parça daha eriyerek küçülmesi ve sonunda bütün arzusunun teşkil eden evlilik hayatına sahip olmadan ölmeye mahkûmdur.

Çünkü günün birinde vukubulacak hâdiselerden vicdan azabı çekecek gene biz erkekleriz. İşte bu vicdan azabını çekmemek için de evlilik yollarındaki bütün isteklerimizden feragat ederek, tek başımıza yaşamayı tercih etmekteyiz.”

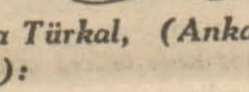

● Yusuf Ziya Kumsal (Adana, Sarıyakub mahallesi):

“23 yaşında bir bekârim. Kazancım yerinde, ailemin yegâne ve sevgili evladım. Evlenmek için çok telkine maruz kaldım. Fakat bekârlık sultanlık, diyerek reddettim. Çünkü kızlardan korkuyorum. Genç kız ve kadınlarda şu kusurları gördüğüm için kendimde evlenmeye cesaret bulamıyorum:

- 1 — Genç kadınlarımız kanaatkâr değildir.
- 2 — Evlerinden ziyade, süse, moda, eğlenceye düşkündürler.
- 3 — Hoppadırlar. Evlerine, eşlerine merbut değildirler.
- 4 — Kocalarınkilerine göre ayak uzatmasını bilmezler, müsriftirler.
- 5 — Ev işlerine alâkasızdırlar. Umumiyetle yemek pişirmesini, dikmiş dikmesini bilmezler.
- 6 — Kocalarının gittiği yola gitmiyorlar. Hümmetleri kit, fazla dikbaşlıdırlar.
- 7 — En ufak bir serzenişe tahammülleri yok. hemen soluğu babalarının evinde alıyorlar. Kadın kadınlığını, haddini bilmezler.

Bütün bunlardan dolayı, ankete yana yakıla cevap veren bekâr arkadaşlara hak veriyorum. İyisi mi, bekârlık sultanlık deyip çıkmalı için içinden...”

● Rıza Türkâl, (Ankara Titaş Basımevi):

“Ankette şimdiye kadar verilen cevaplar da nazarı dikkatimi cebelden şey, her iki tarafın bir sürü ithamlarla yekdiğerini rencide etmesi oldu.

Filhakika bu ithamlar, gençlik için bir ibret ders olabılır. Lâkin münakaşayı hayırlı bir neticeye ulaştıramaz. Yani hastalık sa-dece teşhis edilmiş, fakat tedavi edilmemiş olur, sanırım. Böyle olmasına rağmen, bu tedavi için ehline burakarak ben de hissiyatımı ifadeden geri duramiyacağım:

Bundan bir yıl önce evli arkadaşlarımdan biri beni de dünya evine koymak istemişti. Komşularından güzel bir kızcağızla tanıştırdı. Üç beş gün içinde, her fırsatta konuşarak anlaştık. İş resmîyete döktüldü. Nişan yüzüklerini sipariş ettim. Sonra ne oldu biliyor musunuz? Bu temiz ve masum sandığım kız, arkadaşımın ailesine münasib bir lisanla geçirdiği bir maceranın fecî neticesini anlatmış ve benden bunu affetmemi istemiş. Bu haberi alınca taş kesildim. Bu yazıyet evlenmek hususundaki cesaretimi kırmıştı. Benimle beraber evlenmeğe karar veren diğer bir arkadaşım nişanlanmağa muvaffak olmuş, düğün hazırlıklarına bile başlamıştı. Nihayet o işinde muvaffak oldu, evlendi. Lâkin evlendiklerinin daha ayı dolmadan bir gün öle yemeğine eve geldiği

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kadınlar diyorlar ki

“Bekâr baylar, erkeğe boyun eğen dünün kadını idi. İster evlenin, isterseniz evlenmeyin!,”

● R. Bora (Adana):

Ankaradan Muharrem Tezer imzasile ankete iştirak eden bayan cevabını okudum ve kendisine şu cevabı vermek için bu mektubu yazdım:

Cevabınızda mazinin softa ruhlı erkeklerin hortladığını zannettiren bazı noktalar var. İspatlarından bir tanesi de:

“Kadınların saçları uzun, akılları kısadır. Biz ustura ile kazınmış bir kadın kavası görmedik.”

Demeyizdir.

Eğer medeniyet sizin yerinize bizim saçlarımızın kesilmesini kabul etmiş olsaydı, hakikati o zaman görecektiniz.

A zavallı bay! Bu satırları yazarken bir lâhze olsun -şayed kesmezseniz- topuklarımızı incecek olan saçlarımızı düşünmediniz mi?

Bu ata sözü tahsillî bir erkekle talihsiz bir kadının mukayesesinin neticesidir.

Bu telâkki çoktan temelden çıktı.

Hall ve istikbal görüme alın! Böyle saçma sapan sözler söyleyip de bayanların kahkahalarına hedef olmayınız.

Günün kadını, her sahada erkekle müsavirdir. Hattâ bazı noktalarda üstündür. Bunu fen ispat ediyor.

Yazılarınızda tanıdığınız kadın ve kızların pek aşağı birer muhitte olduğunu da anlaşıyor.

Canım, ruhum, güzelim, kelimelerle yaldızlı aşk mektupları ne oldum deliş olanlar alle kızları değildir.

Alle kızlarla düşük kadınları ayırdedemiyorsunuz.

Sonra diyorsunuz ki:

“Müdafaaalarınız, erkeklerin bekâr kalmaları için aradığınız çarelerden başka bir şey değil. Oh olsun evlenmiyeceğiz.”

Kadını eski ve yanlış bir zihniyetle küçük görmek ve göstermek isteyen sıvrî fikrî erkeklerle evlenecek Türk kıızı yoktur. Ona asil yüzünüzü yerine yalnız bir yüz göstermek şarttır.

İspat göz önünde. Son Posta sütunlarında aylardanberi kadın çok tuvalet yapıyor. Kadın müsrif diye hepimiz barbar bağırıyor -sunuz da, sorarım size hangi genç kız, süsünden, tuvaletinden bir nebzelerini eksiltti.

Çünkü biz biliriz ki, sizin istediğiniz ve beğendiğiniz bütün meziyetleri haliz bir eşiniz dahi olsa, günün birinde fikriniz değişir. Daha başka meziyetlere sahip bir kadın aramak hevesine düşersiniz.

Baylar! erkeğe, boyun eğen, dünün kadını idi. Çünkü o erkeğinin getireceği bir lokma ekmeği evinde sessiz, sadasız beklemeye mecburdu. Bugünün kadını ise hayatını çalışarak kazanıyor. Sizlere boyun eğemez. İster evleniniz, ister evlenmeyiniz. Fakat hakikat budur.

● Şükran, (Ankara Hamamönü)

Baylar artık yeter!

Bir müddettenberi devam eden yeratsız hücumlarımız ben de cevap vermek mecburiyetinde kaldım. Anket başladığı gündenberi her iki tarafı da takib ettiğim halde hiç bir bayan kabahtı üstüne aldığını görmedim.

(Devamı 10 uncu sayfada)

“Kızılhaç,, in 75 inci senei devriyesi kutlulandı

“Kızılay,, in bu büyük ve âlemşümül arkadaşı hakkında şayanı dikkat malûmat

Dünyanın her tarafından çıkan harb sesleri, harb havadisleri arasında mühim bir haber sönük olarak geçip gitmiştir.

Ağustosun 22 inci Salı günü insaniyete çok mühim hizmetler ifa eylemiş ve eyleyecek olan Kızılayımızın kardeş «Kızılhaç» cemiyeti 75 inci devri senevisini kutlulamıştır.

Bu hayırlı müessesenin tarihi şöyle başlar:

22 Ağustos 1864 tarihinde İsviçrede Lemman gölü kenarında Kızılhaçın teşekkülüne aid ilk imzalar atılmıştır.

75 senedenberi bu hayır cemiyeti dünyanın her tarafına yayılmıştır. Bu gün Kızılhaç cemiyeti azalarının yekûnu 40 milyonu bulmaktadır.

Bu kırk milyon insanın ideali, bilâ tefrik cins ve mezheb bütün insanlara yarıdır.

Bu muazzam ve beynelmîl sulh ve hayır cemiyetini kuran beş Cenevre lidir. İsimleri şunlardır:

Henry Dunant, Gustave Moynier, General Dufour, Doktor Maunoir, Doktor Appia.

Henry Dunant Kızılhaç cemiyetinin asıl banisidir. Kızılhaçın insaniyete yapacak olduğu hizmetleri her tarafa yaymıştır. Kızılhaçı herkese sevdirmek için geceli gündüzlü çalışmış, muvaffak da olmuştur.

Gustave Moynier ise Kızılhaçın baş teşkilâtçısı olmuştur.

Henry Dunant'ın Kızılhaçı tesis eylemesinin saiki şu olmuştur:

Cenevre şehri sakinlerinden bulunan Henry Dunant çok feci harb sahnelerine şahid olmuştur.

Bundan mülhem olarak 1862 senesinde «Solferinoda bir akşam» adında bir kitab neşreylemiştir.

Bu kitabında, insaniyet namına alınması icab eden tedbirleri bildiriyor ve harb esnasında gördüğü fecî sahneleri birer birer anlatıyordu.

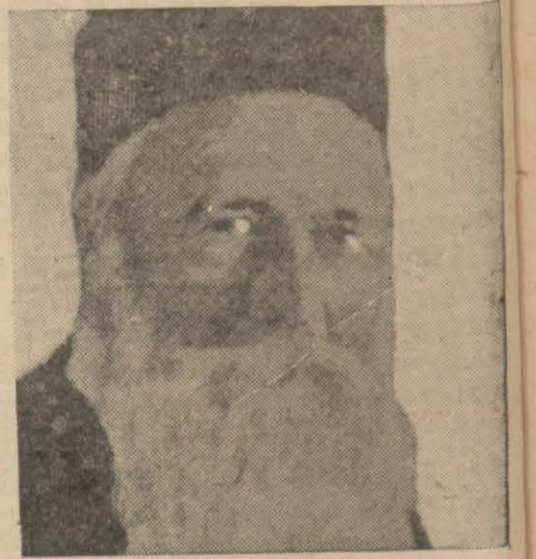
Henry Dunant bütün milletlerin, bütün insanların bu fikir etrafında toplanmalarını ileri sürüyor ve bu fikri hararetle müdafaa ediyordu.

Kitabın intişarından bir müddet sonra «Cenevre Menfaati umumiye cemiyeti» bu fikri çok beğenmiş ve icab eden teşebbüslerde bulunmak üzere beş kişilik bir komisyon teşkil eylemişti.

İşte bu suretle «Kızılhaç» cemiyetinin beş banisi 1863 senesi Teşrinievvelinde ilk defa olarak bir toplantı yapmışlardı. Toplantı neticesinde on dört hükümetten gelen azaların iştirakile bir konferans akdedildi.

Bu fikirle çok yakından alâkadar olan İsviçre hükümeti bütün devletlere davetnameler göndermiş ve 22 Ağustos 1864 tarihinde hakikî ve diplomatik bir konferans akdedilmiştir.

Bu konferans akabinde Cenevre mu-

Kızılhaçı kuran Henry Dunant

ahedenamesi akid ve imza edilmiştir.

Konferansa iştirak eden on iki devlet haliharbde, hastalar ile yaralıları ve onlara bakacak olanları muhafaza ve müdafaaı deruhde eylemişlerdi.

Ortası kırmızı haçlı beyaz bayrak bu teşekkülün resmî bayrağı olmuştur.

1864 senesinde bu muahedemeyi imza eylemiş olan on iki devlet şunlardır:

Fransa, İtalya, Hesse, Felemenk, İsviçre, Wurtemberg, Danimarka, İspanya, Bade, Belçika, İsveç, Norveç, Rusya..

Bu tarihten sonra diğer devletler de muahedemeye iştirake başlamışlardır.

Almanya ancak 1906 senesinde bu teşekküle dahil olmuştur. Bugün bu teşekkülü resmen tanımış olan devletlerin sayısı 62 dir. Bu hayırlı teşekkül yalnız harb zamanında değil, sulh zamanında da pek büyük yararlıklar göstermektedir.

1906 senesinde yeni bir muahede name yapılmıştır.

1907 senesinde ise La Haye şehrinde bir diğer muahede kaleme alınmıştır.

1929 senesinde yapılan dördüncü muahedename harb esirleri üzerinde âdeta yeni bir muahede tanzimine mebdar olmuştur. Bu muahede evvelce Kızılhaç iştirak eylemiş olan 52 devletten 48 i tarafından kabul ve tasdik edilmiştir. Bu son muahedeye iştirak eylememiş olan devletler şunlardır:

Habeşistan, Irak, İran, Peru.

★

1914 - 1918 harbi biter bitmez bütün muharib devletlerde kuvvetli Kızılhaç teşekkülleri bulunuyordu.

İtalya, Fransa, İngiltere; Japonya ve Amerikânın teşebbüsleriyle 1919 senesinde Connes şehrinde bir konferans akdedildi.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Çözölmek için fırsat bekleyen bir düğüm. Bana öyle geliyordu ki gözleri mi kamaştırıran, irademi büyüleyen o hayatın dışında bana taze çiçekler verecek, berrak sular içirecek, ve iç gi çıkılayıcı kekik ve nane kokuları teneffüs ettirecek bir başka dünya, bir arzı mevud vardır.

Musa, ızdırab çeken kavmini kurtarmak için esasile Nilden nasıl yol açıtıysa, Bozkurt Altay arkalarında kırk yıl çile çeken dünyanın en büyük ırkına nasıl yol gösterdiyse, ben de hayatın azab veren çemberinden kurtarıp bana hakikatler âlemini gösterecek tesadüfi bekliyordum.

Bu bir özleyişti. Gülen gözlerimden yaş boşandıran bir özleyişti. Ne istediğimi ne özlediğimi vazih olarak bilmiyordum. Yalnız bir aydınlığa çıkmak ihtiyacını hissediyordum.

Hareket ve renk dolu hayatım beni boğacak kadar sıkıntılı olmuştur.

(Arkası var)

Osman bey kuşu kanadından tutup kaldırıran Vildanla tekrar göz göze geldik ve aynı insiyakî hareketle önümüze baktık.

Öğleye kadar daha iki sarı asma ve üç üveyk vurmuştük. Filiboza döndüğümüz zaman Osman bey:

— Bunları sizin İkbâl kalfa bilmem becerecek mi? Müsaade ederseniz ben biraz onunla meşgul olayım, dedi.

Akşam yemeği için bu hazırlık yapılırken Vildan gene kütüphaneye daldı. Ben bugün çok gerilen sinirlerimi ve düşünmeden yorulan kafamı dinlendirmek için kavakların altına uzandım. Şimdi kayalara çarpa çarpa akan suyun sesini dinliyerek uyumıya çalışıyorum.

★

Gece çiftlikte kalan misafirlerimi

56

Edebi tefrikamız:

KÖYDEKİ DOST

Buhan Cahid

Osman bey kuşu kanadından tutup kaldırıran Vildanla tekrar göz göze geldik ve aynı insiyakî hareketle önümüze baktık.

Öğleye kadar daha iki sarı asma ve üç üveyk vurmuştük. Filiboza döndüğümüz zaman Osman bey:

— Bunları sizin İkbâl kalfa bilmem becerecek mi? Müsaade ederseniz ben biraz onunla meşgul olayım, dedi.

Akşam yemeği için bu hazırlık yapılırken Vildan gene kütüphaneye daldı. Ben bugün çok gerilen sinirlerimi ve düşünmeden yorulan kafamı dinlendirmek için kavakların altına uzandım. Şimdi kayalara çarpa çarpa akan suyun sesini dinliyerek uyumıya çalışıyorum.

İkbâl kalfa tam bir konak kâhyası tizliğile ağırladı. Her ihtimale karşı onlar için hazırlattığım odalara çekildikleri zaman ben de kütüphanemeye daldım.

İki gündür tembellik etmiş, romanıma el sürmemiştim. Bu gece içimde yazmak hevesi vardı. Müsveddelerimi önüme çektim. Kaldığım yerden başlamak için son satırlara göz gezdirdim ve hayretle irkildim.

Müsveddelerimin son sayfaları benim yazım değildi. Aynı kalem ve aynı mürekkeble yazılan bu satırlar onunundu. Vildan'ındı. Benim hayat, irade, aşk üzerine topladığım fikirlere o bu satırları ilâve etmişti:

«Ne mutlu Rabbin o erkek mahlûkuna ki eşini kendi bedeninden kazanmıştır. Ahdi atikin hikâyeleri efsane

değildir. Arz üzerinde kadın bütün çırpınmalarına rağmen erkeği yenmiş değildir. En müsaid şartlar içinde yetişse bile hayat yolunda kadın bir fan-tezi olarak kalmıştır. Bunu itiraf eden kadın dünün insanlık ve san'at tarihine yabancı olmıyan bir kadındır. Bu kadın bir ruh ve sinir halitası olmanın acısını tattığı içindir ki hayatta bir fan-tezi olmamiya çalıştı. Müsavi şartlar olmadan müsavı haklar iddia etti. Hayatı yıllarca heveslerinin ucuna takılmış bir kâğıd fener gibi renkli, hafif ve göz alıcı gördü. Yeni cemiyetin parlak renkleri, hareketli hayatı ona mutlak saadet gibi göründü. İki metrelik bir ipek parçası, yumuşak yünleri çenesini ve ensesini gıcıklayan bir yün örgü, narin parmaklarını kıvrılcımlandıran bir taş parçası ve nihayet bu hareketli cemiyetin içinden kaynayıp gelen takdir ve alkış sesleri gözlerini kamaştırdı:

— Mes'udum, dediği dakikalar bile oldu. Süslenmenin, vahşi kabîle reisinin başına külâh geçirmesi kadar sersemlik

SİNEMA

İngiliz sinemacılığı yeniden diriliyor

Bu yıl çevrilen birçok filmlerin dikkate şayan tarafı, Holivud sinemacılığı dışında kalınarak bir İngiliz sinema san'atı yaratılmış olmasıdır

Holivudun en fazla rağbet kazanmış olan san'atkarlarından: Johnny Downs ile Jean Parker

Birkaç sene evvel çok güzel ve umu- mun takdirini kazanmış olan eserler vü- cude getirmeğe başlamış olan İngiliz si- nemacılığı birdenbire duraklamış bu- lunmaktadır. Duraklamakla kalmamış, çok ağır bir buhran geçirmeğe başla- mıştır.

Buhrana sebep olan da Londranın meşhur «City» sinin bankerleridir. İngi- liz filmlerinden bazılarının para getir- mekte olduğunu gören bu bankerler ke- selerinin ağızlarını açmışlar, her film prodüktörü geçinen adam bu keselerden avuç dolusu para çekmişler, fakat neti- ce hüsrana olmuştur.

Nihayet İngiliz sinemacıların gözle- ri dört açıldı. Kaybedilmiş olan vakti te- lâfiye koyuldular. Hükümet te sinema ve film sanayiini korumak için tedbirler it- tihaz eyledi.

İngilterede çevrilmekte olan filmlerin adedi yüzde otuz beş nisbetinde azalmış ise de filmlerin kıymet itibarıyla kazanç- ları ferah ferah yüzde elli nisbetini bul- muştur.

Geçen sinema mevsiminde İngiliz filmlerinin uyanışına «Hindistanda silâh başına», «Pigmalyon», «Kale» filmleri ile şahid olmuş idik.

İki senedenberi seri prodüksiyonu yapmakla geçinen İngiliz sinemacılığı nihayet beynelmil prodüksiyonlar vü- cude getirmeğe başladı.

Önümüzdeki sinema mevsiminde Hollywood ve Paris filmleri ile rekabete girebilecek İngiliz filmleri göreceğiz. Bu filmlerden bazıları hakkında ma- lûmat verelim:

Bunların birincisi «Dört beyaz tüy» a- dındaki filmidir. Bu film renklidir. Zol- tan Korda tarafından Mısır Südanında çevrilmiştir. Şimdiye kadar çevrilmiş o- lan filmlerin en güzeldir denilebilir.

İkincisi: «Good bye Mr. Chips» filmi- dir. Bir kollej mualliminin hayatını tas- vir eden bir filmidir. James Hiltonun meşhur eserinden iktibas edilmiştir. Baş rol meşhur san'atkar Robert Donat tara- fından yapılmıştır. San'atkar burada çok güzel oynamıştır.

Bu iki film Cannes'da yapılması mu- karrer beynelmil film müsabakasında

gösterilecektir.

Üçüncüsü: «Avrupa seması üzerinde bulutlar» adındaki filmidir. Macera, ca- susluk ve komedidir. Ralph Richardson çok güzel bir İngiliz tipi yaratmıştır. Bu rol herkes tarafından beğenilecektir.

İngiliz stüdyoları şimdi hayata kavuş- muş bir haldedirler. Faaliyet son dere- ceyi bulmuştur. Yapıldıklarındanberi ilk defa olarak Denham stüdyolarının bütün sahneleri meşgul bulunmak'adır.

Bu sahnelerin birinde şimdiye kadar İngilterede çevrilmemiş cinste büyük bir film çevrilecektir. İsmi «Bağdad hırsı- zı»dır. Conrad Weidt, Rex Ingram, Yune Duprez, küçük Sabu gibi tanınmış san'at- karlar bu filmde rol alacaklardır. Bu filmde Kordanın yeni keşflediği John Justin de rol yapacaktır. Bu delikanlı, halen emsaline nadir tesadüf edilir bir güzelliğe malik bulunmaktadır.

Ayrıca (Yangın gecesi) namında bü- yük bir film çevrilmektedir. Vaktile Ca- valcade filminde rol yapmış olan güzel Diana Wynyard bu filmde rol almıştır.

Bundan başka Pariste ve Majino hat- tında geçen bir casusluk macerasını tas- vir eden «Pariste on gün» adında büyük bir film yapılmaktadır.

Diğer filmler de şunlardır: «Major Barbara», «Bir otomobil biletçisinin ma- cerası».

İngiliz prodüktörleri körükörüne Hollywoodu taklid etmek istememişler- dir. Onlar doğrudan doğruya İngiliz ha- yatını tasvir eden filmler vücade getir- meğe gayret etmişlerdir. Arzularında da tamamile muvaffak olmuşlardır. Bu sayede İngiliz sinemacılığı yeniden ihya edilmiştir.

Kay Francis gene sinemaya döndü

Artık sinema hayatından tamamile ayrılacağı geçenlerde kat'iyetle bildiril- miş olan güzel sinema yıldızı Kay Fran- cis istediği adamla evlenemediğinden ye- niden sinema hayatına avdet eylemiştir. Kay Francis şimdi Carole Lombard ile birlikte «Memory of Love» adında bir film çevirecektir.

İlk çocuk sinema yıldızımız : Gülseren

Ertuğrul Muhsinin çevirdiği yeni filmlerde rol alan küçük san'atkâr : «Şirleyi beğenmiyorum, hiç değişmiyor !», diyor

Zile elimi basarken ben onu şöyle düşünmüştüm: Bebek gibi güzel, top- luca, biraz şımarık, fakat neşeli Şirle- ye benzemiye özenmiş, küçük bir kız- bana kapıyı bizzat kendisi açtığı zaman ne büyük hataya düştüğümü anlamadım.

8-9 yaşlarında incecik bir kız çocuğu- süzgün bir yüz, derin bakışlı, iri elâ gözler...

Maksadımı öğrenince beni nezaketle aldı, salona götürdü, sonra annesini çağırma gitti.

Üçümüz bir araya geldiğimiz zaman karşılıklı konuşma başladı.

Ben Gülseren, hakkında ne kadar cahil olduğumu hatırladıkca adeta u- taniyorum.

Meğerse Gülseren, musiki âleminde verdiği piyano konserleriyle tanınan Gülseren Sadakmış ve babası da san- atkâr Muhittin Sadakmış.. şimdi o yalnız bir musiki san'atkârı değil, kü- çük bir sinema yıldızdır da.. Ertuğrul Muhsinin göz bebeği Gülseren...

Küçük yıldız karşında büyük, arka- lıklı bir koltukta oturuyor. Üzerinde kırmızı ve lâdiver karışık zarif bir basma entari var. Düz, koyu kumral saçlarını pembe bir kordelâ ile bağla- mış, ince çıplak ayaklarında da beyaz sandallar...

Büyük bir insan vakarı ile ellerini dizlerine kavuşturmuş, bununla ber- aber bu büyük koltukta fazla küçük kal- dığı, bilhassa çok daha çocuk görü- nümü muhakkak. Onda hiç de şımarık yapmacıklık ukalâ bir hal yok. Bilâkis öyle bir çocuk ki insanı dikkatli ko- nuşmaya mecbur ediyor. Gözleri şimdi dikkatle üzerine çevrilmiş bulunuyor. Adeta şaşırmış gibiyim. Eğer karşıma kapıdan girerken tahayyül ettiğim tip çıksaydı konuşmak daha çok kolay ola- caktı.

Annesi:

— Gülseren biraz rahatsız efendim; diyor. Nezlesi var da.. birkaç gündür stüdyoya göndermiyoruz. Sair günler sabah yedi buçukta harif sahneler için Yeniköye gider, filmler orada Şeker ciyanın yahsında çevriliyor. Akşam ü- zeri dönüyor. Diğer taraftan piyanoya da çalışıyor. Bu son günlerde pek fazla yoruldu.

Gülserene dönüp soruyorum:

— Anlatın bakalım Gülseren, bu iş nasıl oldu, film çevirmeye nasıl başla- dınız?

Bir anda canlandı. İri elâ gözleri parladı. Yüzü pembeleşti. Heyecan in- çinde ellerini kollarını oynatıyor:

— Bir gün Necdet geldi, beni aldı, Yeniköye gittik. Orada Ertuğrul Muhsin bana Behzâdi göstererek: İşte senin «baban!» Feriha Tevfik için de «bu da ablan!» dedi. «Haydi babanı kendi ba- ban gibi kucakla, boynuna at!» Ben onun dediklerini yaptım, Ertuğrul Muhsin bu hareketleri çok iyi yaptığı- mı söyledi, beni okşadı, orada çok ışık- lı lâmbalar var, beni çok terletiyor.

Annesi söze karışarak dedi ki:

— Ertuğrul Muhsin bey kocamın iyi arkadaşıdır efendim. Küçüğü de sık sık görür, onunla çok meşgul olur. «Al- lahın cenneti» filmi çevirmeye karar verdiği zaman Gülseren aklına gelmiş. Bizden rica etti. Peki, dedik. bir tecrü- be yapıldı, Muhsin bey çok memnun kaldı. Bu sefer «Şehvet kurbanı» filmi için angaje etti.

«Allahın cenneti» komedidir, Gülse- renin bu filmde oldukça mühim bir rol- lü var. Bir ressamın küçük kız rolü- nü yapıyor. Feriha Tevfik de ablası oluyor. Behzâd ressam, yani babası.. Hazım Ferihannın nişanlısı. Filmde baş rolü yapan Münür Nurettin de Gülse- renin musiki hocası oluyor. «Şehvet kur- banı» ise dramdır, evvelce Alman san- atkârı Emil Yaningsin çevirdiği film.. herhalde hatırlarsınız, film baştan çı- kan bir aile babasının hikâyesini nakle- der. Şimdi Emil Yaningsin rolünü Muhsin bey yapıyor. Gülseren de bu

Gülseren

sefer Muhsin beyin kızı rolünde.. çok anlaşıyorlar.

Genç kadın itharla kızına bakıyor: — Gülserene stüdyoda rolünü an- cak bir kere tekrar ettiriyorlar, bu ona kâfi geliyor.

Dramlarda daha çok muvaffak ola- cağı anlaşıldı. Muhsin bey şimdi Gül- serenin başrolünü yapacağı bir senar- yo hazırlıyacak, yalnız bu senaryonun çevrilmesini herhalde gelecek seneye bırakırlar. Zaten biz de Gülserenin faz- la yorulmasını istemiyoruz.

— Eskidenberi çocukta bu heves var mıydı?

Bu sefer Gülseren cevap veriyor:

— Ben evvelce evde oynardım. şim- di stüdyoda oynuyorum, değil mi an- neciğim?

Annesi gülümsüyor:

— Eskidenberi kendi odasında be- beklerini dizerek ve komşu çocuklarını odaya doldurarak tek başına temsiller vermiye bayılırdı... Uzun bir entarisî vardı, onu giyer. Benim bileziklerimi takar, bir masanın üzerine çıkıp hepimi- zü güldüren bir ciddiyetle bir takım piyeslerde, operetlerde öğrendiği cüm- leleri sıralıyarak aynı rolleri tekrar etmiye başlardı.

Gülseren sabırsız bir tavırla annesi- nin yüzüne bakıyor. Kendinden bahse dilirken sözü biraz da ona bırakmak lâ- zım gibi geliyor, soruyorum:

— Sinemayı sever misin Gülseren?

— Çok, Pamuk Prenses tam yedi kere gittim.

Annesi:

— Bir kere iki buçukta dadısile La Boheme gitmişler, diyor. Dokuzda geldiler. Biz tabii evde meraktan çildi- riyorduk. Sonra günde yedi sekiz kere plâğı gramofona koyup La Bohemi din- ler, doymaz. Musiki merakı hastalık halindedir. Fakat biraz tembel.. daha ziyade dinlemeyi seviyor. Pianosunu ihmal ettiği zamanlar yok değil.

— Şirley..

Gülseren sözümü tamamlamadan ne soracağımı anladı. Yerinde doğrulup, gözleri parlayarak cevap veriyor:

— Şirleyi beğenmiyorum, hiç deyiş- miyor. Bütün rolleri birbirine benziyor, Artistlerden Claudet Colbert le Marta Egerti beğeniyorum. Ertuğrul Muhsin büyük san'atkâr.. Ferihayı da çok sevi- yorum. Aramız çok iyidir. Geçen gün

«Tosun»da öyle bir tuhaf konuşuyordu ki görmeyin, aman, bir güldürdü, bir güldürdü..

Birdenbire o ağır küçük kız değişti. Gevrek gevrek gülüyor, sonra yerin- den fırladı. Etekleri uçuşarak kapıya atıldı.

— Mikil Mikil.

Annesi:

— Mikil Gülserenin sevgili kedisidir. dedi. Bazan seyircilerinin arasına o da karışır.

— Kızımın yaramazlığından şikâ- yetiniz var mı hanımefendi?

Genç kadın başını sallıyor:

— Hayır, bilâkis biraz durgun bulu- yoruz, fazla hassas ve sinirlidir. Bu- nunla beraber beni hiç üzmez. Ders- lerine çalışır. Bu sene dörde geçti. Bi- raz tembel olmasına rağmen zekidir. Ha, bir de süse çok meraklıdır. Giyin-meye bayılır. Gece yatarken bile nasıl kendisine ihtimam ettiğini, geceliğini, başına bağlayacağı kordelâyı nasıl itina ile seçtiğini görürseniz şaşarsınız...

Gülseren Mikisi ile odaya avdet et- ti, kıymetli kedisi kucağında olduğu halde eski yerine oturdu.

— Stüdyoda yorulup sıkılmıyor mu- sun, Gülseren?

Başını iki tarafına sallıyor:

— Hiç sıkılmıyorum. Öyle eğleniyö- rum ki. Zaten ben evde de sıkılmıyo- rum. Bebeklerim, küçükçük sinema makinem, kedim Mikil, plâklarım, pi- yanom var. Daha sıkılırsam resim ya- parım, okurum, step yaparım, şarkı söylerim. Tiyatro oyunu oynarım ev işi görürüm.

— Desene on parmağında on hüner olan bir kızsın sen.. söyle bakalım, Gülseren. Büyük bir musikişinas mı, yoksa meşhur bir yıldız mı olmak is- tersin?

Yüzü gene pembeleşti. Belli ki bu bahis onu heyecanlandırıyor. Annesi- nin dışarı çıkmasından istifade ederek kalktı geldi, kulağına fısıldadı:

— Holivuta gitmek, yıldız olmak is- tiyorum. Amma çok çok meşhur bir yıldız.

Halbuki odaya avdet eden annesi Gülsereni ilk mektebi bitirince Avru- paya, konservatuvara göndermek ni- yetinde olduklarını söyledi.

Zaten Gülseren beş yaşından itiba- ren, yani dört senedir piyano dersi alı- yormuş. Konservatuvarın en kıymetli talebelerindenmiş. Sık sık konserlere iştirak eder. Bir müddet evvel radyo- da da bir konser vermişti. Kulağı ga- yet hassas babasının ritmini bile hem de gayet yerinde olarak tenkid ettiği zaman oluyormuş.

Bana en çok Wagneri ve Bethoveni sevdiğini söyledi, rica ettim. Piyano- sunun başına geçti. Şumandan Betho- venden küçük parçalar çaldı.

En son sual olarak küçük yıldızın annesine Gülserenin çevirdiği filmler- den ne kadar para kazanmakta oldu- nu sordum ve her çalıştığı gün için on lira alması kararlaştırılmış olduğunu öğrendim.

Gülseren Ertuğrul Muhsin gibi titiz bir rejisörün tasdik ve takdirinden geç- miş büyük bir istidaddır. Yazık ki biz- de sinemacılık henüz pek iptidai bir halde bulunuyor. Yoksa bu küçük yib- diz dünyanın sayılı yıldızlarından biri olacaktı.

P. C.

Laurel ve Hardy tekrar film çevirecekler

Bir müddet evvel birbirlerinden ayrı- lmış olan meşhur Laurel ve Hardy'nin tekrar beraberce film çevirmeye başlı- yacakları haber alınmıştır.

Seri halinde birkaç komedi çevire- ceklerdir.

Bu serinin ilk filmi: «Oxfordda bir şampiyon» dur. İki san'atkar Oxford ün- versitesi talebeleri rollerini yapacaklar- dır.

Kadınlar diyorlar ki

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Hiçbiri biz haksız demedi. Zaten meşhur dârbimesel vardır. Kabahat samur kürk olmuş da kimse üstüne almamış. Bayların hepsinin cevabı bir: «Bayanlar süse fazla düşün, kabul ediyoruz. Bir kadına evinin hem hanımı, hem de hizmetçisidir, biz kadınlar bazan temiz giyinip, tuvalet yapıp, salon kadını olmasını nasıl biliyorsak, Gene önmüze önlüğümüzü takip evimizin hizmetçisi, açığı, buluşukçusu velhasıl bir ev kadınında bulunması lâzım gelen ne varsa, hepsi mevcuttur. Biz kadınlar tuvalet yapıyorsak bu tabiatın bize bahsettiği bir vazifedir. Fakat, sorarım size şimdiki bayların hangisi kaşını almıyor. Hangisi pudra sürmüyor? Tuvalet ise siz de berbere gidip saçınıza permanent yaptırıyorsunuz, tırnaklarınızı siz de uzatıp oje sürüyorsunuz. Amma sizin tırnak cilanız kırmızı değil de pembe imiş fark budur!..»

Pudra sürüyorsunuz, kaşınızı alıyorsunuz, başınıza tüylü şapka arkanıza da omuzları birer kilo pamukla doldurulmuş ceketler var. Şimdi söyleyiniz baylar, bizden farkınız bir pantolonunuz mudur? Tanıdıklarım içinde öyle baylar var ki evine bir okka ekmeği fırından alıp getirmeye utanır.

Buna rağmen kadın evinin her şeyi olduğu halde gene kadınları sadakatsiz tanıyınız ondan sonra vicdanınız sızlamadan Avrupalı bir kadını Türk kadınına tercih ediniz. Böyle bir ecebi kadını, Türk kadınına nümune gösteren bir erkekle hangi kız evlenir! Evlenmeye cesareti kalır. Türk kadınının asil ve temiz ruhunu incitmeği düşünmeden, durmadan yazıyorsunuz

Bir mahallebici dükkânında veya sinemada tanıştığınız herhangi bir âdi kadının riyakârlığına kapılarak bütün Türk kadınlarımızı lekelenmeye kalkışın. Evet aşk evvelce kafes arkasında idi; şimdiki sokak ortasında. Bunun için evlenmekten korkuyorsunuz. Çünkü siz evlenmek için değil, eğlenmek için kızları takib ediyorsunuz. O kız eğer saf bir kıza yay başına gelenler, çünkü netice sukutku hayal, daldan dala konmak istiyorsunuz. Yuva kurmak için kendinizi güveniyorsunuz. İşte hakikat budur.

Daha evlenmeden boşanmanın, güçlülerinden bahsederseniz bilmem ki başka söyleyecek söz kalır mı?

Eğer size bugünkü erkeği tarif edebildimse bu kâfi!.. Sizi sükhâta davet ediyoruz baylar; artık yeter çok ileri gidiyorsunuz!

Okuyucularımıza cevaplarım :

● Bay Hüsnü Ferhad (Yenikapı)

Mektubunuzu aldığım zaman hemen okumamıştım. Onun için geç cevap veriyorum. Kadınlar hakkında söylediğiniz güzel sözler ve annenizi anlattığınız çok hoşuma gitti. Sizin bu mektubunuzu neşredercem. Bu satırları mektubunuzu geç neşretmek yani geç okumak hatasında bulunduğum için özür dilemek üzere yazıyorum. Çünkü ben onu müteaddid kereler bekâr erkeklerin mektublarını, sütununda neşretilmeyeceğini yazmış olmama rağmen bana yollanılmakta ısrar edilen kadınlar aleyhindeki yazılardan biri zannetmişim.

SUAD DERVİŞ

“Kızılhaç,, ın 75 inci senei devriyesi kutulandı

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Sulh zamanında Kızılhaçtan ne suretle istifade edileceği bu konferansta görülecekti.

Muazzam varlıklara ve geniş bir teşkilâta malik bulunan Amerikan Kızılhaç cemiyeti bütün vesaitini bu hayır cemiyetinin emrine verdi. Bu suretle «Sulh zamanında Kızılhaç cemiyetleri birliği» teşekkül eyledi.

Beynelmilel Kızılhaç cemiyeti tarafından mürakabe edilen 62 millî cemiyet, birliğe dahil bulunmaktadırlar. Bunlar sulh zamanında azami faaliyet ve fedakârlıklarla iş görmekte idirler.

Bugün hiç bir yerde Kızılhaçı bilmiyen köy ve kasaba kalmamıştır. Her memleketin Kızılhaçı bizim Kızılhaçımız gibi felâketleri, musibetleri karşılamağa hazır bir vaziyettedir. Kızılhaçın bilhassa gençlik teşkilâtı çok kuvvetlidir. On yedi milyondan fazla âzası bulunmaktadır.

Sulh zamanında icrayı faaliyetten biran bile geri durmayan Kızılhaç teşekkülleri harb halinde vazifelerini görmeğe hazırlanmış bir haldedirler.

İşte bütün bu güzel ve hayırlı işleri gören cemiyetin 75 inci devri senevî münasebetile geçen Salı günü Cenevre büyük merasim yapılmıştır.

İstanbul 5 inci İcra Memurluğundan:

Bir borçdan dolayı mahçuz olup paraya çevrilmesine karar verilen 118 lira kıymetinde muhtelif ev eşyası açık artırma suretile 29-8-939 Salı günü saat 15-17 ye kadar Şişli Kağıthane caddesinde 93 No. lı evde satılacaktır. Almak isteyenlerin mezkûr mahalde gösterilen saatte hazır bulunmaları ilân olunur. 938-749

Erkekler diyorlar ki

(Baştarafı 8 inci sayfada)

zaman eşinin teessür içinde olduğunu görüyor. Tabii derhal alâkadar oluyor. Sorduğu sualler cevabsız, tesellileri neticesiz kahtyor. Üstelik tersleniyor. Dostum, vaktin darlığı sebebiyle yemek istiyor, aldığı cevap çok terstir. Yemek yerine münasebetsiz bir şey yemesi söyleniyor. Derken iş büyüyor. Ve sayın bayan kaldırdığı gibi terliğini arkadaşının kafasına indiriyor. Buna da sabreden arkadaşım, dairesine yetmek için ve hem de daha fazla kalıp asabiyete kapılıp bir hâdise çıkarmamak arzusu ile evden ayrılıyor. Fakat arkasından öte beri atılmak suretile... Dostum derhal mahkemeye başvurarak boşanma davası açtı. Sekiz aydır mahkeme kapılarında. Bu sebebsiz münasebetsizliği yapan bayanı da cahil zannetmeyiniz. Lise mezunudur. Arkadaşım da üniversitenin edebiyat fakültesinden diplomanı almıştır.

İşte bu vaziyet karşısında, siz hak verin, ben nasıl evlenmeğe karar vereyim?»

● Mehmed Öztürk (Gölcük):

«33 yaşında bir bekârım; bundan sonra da bekâr kalmak niyetindeyim. Yalnız yaşamaktan şikâyetim yok. Genç sayılırım, dinç ve çalışkanım. Her manî yenen bir azmım var. Fakat evlenmek için bir çare bulamadım. Birkaç yere başvururdum. Paradan kapı açtılar. Halbuki ben zengin bir adam değilim. Dul bir kadınla evlenmek istedim, o da kısmet olmadı. Ben öyle görüyorum ki, kızlarımızın pek evlenmekte gözleri yok. eğer evlenmeği tercih ediyorlar. Evlendikten sonra da buna devam etmek arzusundalar. Buna mütevazî bütçeler tahammül edebilir mi? Kadınlarımızı birdenbire kafes arkasından aydınlığa çıktıkları için gözleri kararmış gibi bime gelliyor. Ben bize çatacaklarına kusurlarını tashih etmelerini, akıllarını başlarına toolamalarını tavsiye edeceğim. Aksi halde bunun zararını yalnız biz bekârlar değil, daha şümullü olarak memleket çekecektir. Ben aradığımı buluncaya kadar bekâr kalacağım. Simdiye kadar kaldığıma da müteessif değilim.»

● Cemal Özen (Çatalağzı):

«Bekâr erkekler haklıdır; hem de yerdenden göke kadar... Bugünkü kadınlara kat'iyen itimad edilemez. 27 yaşındayım. Devlet Demiryollarında 60 lira maaşla çalışmaktayım. İhtiyar anamın yegâne derdi beni evlendirmek. Fakat tereddüd ediyorum. İlk olarak bir bayanla tanışmışım. Kendisini bana asil bir aleye mensup gibi gösterdi, kendisine inandırdı. Tam evleneceğimize si-

rada, foyası meydana çıktı. İyi bir meta değilmiş. nem var nem yok hepsini alıp sıvıştı. Bir kıza talib oldum, annemi istemem dedim. Bir başka kıza tanıştık. Nişana yakın cebimde bir aşk mektubu buldum. Bu tecrübelerden sonra nevidim oldum, Vazgeçtim. Şimdilik bekâr kalmak niyetindeyim.

● Selim Esin (Ankara):

«Bir defa evlendim, Mes'ud olmadım. Ayırmak çok uzun sürdü. Birinci tecrübemin iyi netice vermemiş olmasına rağmen, bedbin değilim. Bir defa daha evlenmek, talihimi denemek istiyorum. Fakat endişeliyim. Bu sefer de anlayamazsam, iki sene daha mı mahkemelerde uğraşayım? Medenî kanun boşanmayı pek güçleştirdi. Ben bunlardan çekinerek evlenmiyen çok arkadaşlar bilirim. Talâk bir insanın bütün hayatını zehirliyor. Bekârları evlenmeye teşvik için boşanmayı kolaylaştırmak lâzımdır.»

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 24 - 8 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.98	5.98
Neu - York	126.075	126.075
Paris	8.365	8.365
Milano	6.6675	6.6675
Cenevre	28.5725	28.5725
Amsterdam	68.20	68.20
Berlin	60.7275	60.7275
Brüksel	21.4475	21.4475
Atina	1.0825	1.0825
Sofya	1.66	1.63
Prag	4.8420	4.3425
Madrid	14.085	14.085
Varşova	28.72	23.72
Budapeşte	24.465	24.465
Bükreş	0.905	0.905
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.62	84.62
Stokholm	80.575	80.575
Moskova	23.9025	23.9025

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	19 275	19 275
II	—	—
I vadeli	—	—

İnegöl belediyesinin çalışmaları

İnegölden yazılıyor: İnegöl belediyesi mütevazî bütçesi dahilinde bütün içtimai ihtiyaçlara cevap vermeğe büyük bir gayretle çalışmaktadır. Resimde gördüğünüz belediye binası önünde yeni yapılan şehir saati elektrikle işlemektedir. Binanın üstündeki canavar düdüğü İnegöle muayyen zamanları, yangınları, merasim başlangıçlarını haber vermektedir.

Bu yıl şehir plânı için çok gayret eden belediye reisi Nuri Pek bu arzusuna da muvaffak olmuştur. Yakın zamanda plân ve harita mütehassısları Ankaradan buraya gelecektir.

Son defa İnegöl İdmanyurdunun Bursa vilâyeti şampiyonu oluşu belediyeyi ve Partiyi çok sevindirmiştir. Önümüzdeki sene içinde spora daha verimli yardımlar yapılacaktır. Şehir dahilindeki kaldırımlar yer yer yeniden yapılmaktadır. Belediye reisi yakında büyük bir üzme havuzu yaptırmak tasavvurundadır.

Dünya buğday stokları 40 milyon tonu buldu

Dünya piyasalarında buğday stoklarının birikmesinden dolayı cihan buğday fiyatlarında yıllardanberi görülmemiş bir sukut başladığını ve bunun büyük buğday ihracatçısı memleketleri tedbir almağa sevkettiğini bir müddet evvel yazmıştık.

Kanada, Birleşik Amreika, Arjantin ve Avustralya gibi büyük müstahsil ve ihracatçı memleketler arasında bu buharana karşı alınacak tedbirleri tesbit etmek üzere sonbaharda bir konferans akti takarrür etmiş ise de, henüz prensip itibarile bir esas kararlaştırılmamıştır.

Piyasayı sarsımyacak normal dünya buğday stoku 20 milyon ton olması lâzım gelirken bu sene bu miktar 40 milyon tonu bulacaktır.

Bu vaziyetin buğday ihracatçısı memleketleri sıkıntıya ve işira kabiliyetlerinin azalmasına sevkedeceği ve bunun bütün dünyada ehemmiyetli akisler bira. kacağından endişe edilmektedir.

İngiliz kredisile girer mallar kontenjan harici tutulacak

İngiliz kredi ve teslihat anlaşmaları ile memleketimize ithal edilecek emtiyanın klering ve kontenjana ithal edilmemesi alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Bu anlaşmadan istifade edecek müesseseler, Millî Müdafaa ile Devlet Demir, Deniz ve Havayolları, Sümer ve Etibank ile Sular İdaresidir.

Almanya Efganistana kredi açıyor

Almanya ile Efganistan arasında bir müddettenberi devam eden ticaret anlaşması müzakereleri neticelenmiştir. Bu anlaşma klering esaslarına dayanmakta olup, Almanya hükümeti Efganistana bir de kredi açmağı kabul etmiştir. Bu kredinin mensucat sanayii ve vinç tesisatı siparişlerine hasrı kararlaştırılmıştır.

Satılık Kotra

Lloyd'de birinci sınıf olarak kayıtlı "YILDIZ,, ismile tanınan Kotra satılıktır. Fenerbahçe mendireğinde Yusuf Kaptana müreciat.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Âmirliği Satılma Komisyonundan:

- 1 — 2000 adet arka çantasının 29/8 '939 Salı günü saat 15 de kapalı zarfla ek silmesi yapılacaktır.
- 2 — Tahmini tutarı 9000 lira ve ilk teminatı 675 liradır.
- 3 — Şartname ve evsafı komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile hazırlayacakları teklif mektublarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Galata Rıhtım caddesi Veli Alemdar Han, ikinci kattaki komisyonaya vermeleri. «6128»

BU GÜN KUMBARASINA PARA ATAN KÜÇÜK EL

YARIN ÇEK DEFTERİNE MIZA ATAN BÜYÜK EL OLACAKTIR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Siyaset sahnesinde

(Bastaraflı 1 inci sayfada)

tarzı hal kabul edilmeyeceğini ve Danzig'in kayıtsız şartsız olarak derhal Alman yaya ilhakı lazım geldiğini yazmağa başladı. Alman gazeteleri daha da ileri gitti. Danzig meselesine Koridor meselesini de bağladı ve Polonyada yaşayan Almanların zulüm görmekte olduğunu iddia eyledi. Bu iddiaları hiç bir suretle tahkik edemeyiz. Fakat şunu hatırlatalım ki, davaları uğrunda Almanlar geçen sene Çeko-Slovakya'daki Südetler Almanları hakkında da aynı iddialarda bulunmuşlardı.

Çemberlayn, bu Alman iddiaları karşısında Polonya devlet adamlarının, sözlerinde büyük bir sükûnet ve itidal gösterdiklerini kaydetmiştir.

Almanya ve harb

Başvekil, Almanyanın harb hazırlıklarının tamamlandığını ehemmiyetle söylemiş ve demiştir ki:

— İşte bunun içindir ki hükümet milli müdafaa'yı temin için icab eden tedbirleri almak üzere kendisine mezuhiyet verilmesini parlamentodan rica zamanının geldiğine kanidir.

Rus - Alman paktı

Bundan sonra Alman - Rus ittifakına temas eden Çemberlayn şu beyanatta bulunmuştur:

«Bu haberin hükümet için kötü bir sürpriz teşkil ettiğini gizlemeye kalkışmıyacağım. İngiliz - Fransız - Rus konuşmalarının müteakibi olduğunu zannettiğimiz bir itimad esası üzerinde devam ettiği bir anda görünüşlere nazaran dış siyasetinin bizim anladığımız gayelerle telif edilmez bir maksadla Sovyet hükümetinin Almanya ile gizlice bir mısak müzakeresinde bulunduğunu öğrenmek çok şayanı teessürdür.

Maamafih Çemberlayn bu mesele hakkında bugünlük kat'i bir hüküm vermek istememiştir.

Çemberlayn, bu münasebetle Polonyaya verilen garantinin İngiliz - Fransız - Rus müzakerelerinin muvaffakiyetine hiç bir zaman bağlı bulunmamış olduğunu kaydedererek «bizim gerek Polonya, gerek diğer devletlere olan garanti lerimiz aynen bakidir» demiştir.

İngilterenin düşünceleri

Bundan sonra, Çemberlayn İngiliz askerî hazırlıklarının bir tehdit teşkil ettiği hakkındaki iftiralara şiddetle itiraz etmiş ve demiştir ki:

Bizim tedbirlerimiz tedafiidir. Bunlar tehdit değildir. Hareketlerimiz Almanyanın meşru menfaatlerini kat'iyen tehdit etmiyor. Biz ancak kendilerini zorbalığa karşı müdafaa eden dostlarımızı yardım etmek istiyoruz.

Hitlere nesaj

Çemberlayn müteakiben, Büyük Britanya elçisinin Hitler'e yaptığı tebligatın maksadı her türlü anlaşmazlık tehlikesini bertaraf etmek üzere İngiliz hükümetinin vaziyetini bir kere daha teyid etmek, Berlin ile Varşova arasında doğrudan doğruya müzakerelere imkân vermek için tahrikât mütarekesi akdini teklif eylemek ve bir silâhlı ihtilâl halinde İngilterenin bütün kuvvet ve kudretile müdafaa edeceğini ehemmiyetle kaydetmek olduğunu hatırlatmış ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

— Almanya ile İngiltere arasında harb bir felâket olacaktır. Bunu akıllama koyaraktır ki, bizce Polonya ile Almanya arasında harbsiz halledilemeyecek hiç bir mesele bulunmadığını Hitler'e bildirdim.

Hitlerin cevabı, Şarkı Avrupanın bir Alman mıntakası olduğu ve bu mıntakada hareket serbestliğine sahip bulunması lazım geldiği hakkındaki Alman tezinin bir nevi tekrarıdır. Bu tez, İngiliz vaziyetinin hatalı olarak tefsirlerini tazammun eder. Zira, Şarkı Avrupada, bizzat kendimiz için mevzi aramıyoruz.

Eğer harb olursa

Çemberlayn, derin bir heyecan içinde sözlerine şöyle devam etmiştir:

— Eğer sulh yolunu bulmak hususunda bütün gayretlerimiz akim kalır ve bütün beşeriyete ızdırablar ve

sefaretler yükletecek olan ve hiç kimse de ne vakit nihayet bulacağını kestiremeyeceği bir savaşa girişme mecbur olursak, yabancı bir memlekette uzak bir şehrin siyasi istikbali uğrunda değil, ortadan kalkması bütün dünya milletlerinin sulh ve emniyetin imkânlarının da ortadan kalkması için çarpışacağız. Felâket henüz patlamamıştır. Akıl ve şuurun galebe çalabileceği hâlâ ümid edebiliriz. Sulh veya harb bizim elimizde değildir. Mesuliyet kendilerine terettüb edenler, mukadderatını ellerinde tuttukları yüz milyonlarca insanı düşünecekleri ümidindeyim.

Bize gelince, arkamızda müttahid bir memleket var.

Çemberlayn'ın sözleri bir alkış tufanı ile karşılanmıştır.

İttifakla kabul

Çemberlayn'ı müteakib kürsüye gelen muhalefet reisleri hükümete alelûmum muhalefet ettiklerini, fakat bu muhalefetin başkaları tarafından istismarına da müsaade etmeyeceklerini söylemişler, hükümetin istediği salâhiyetleri veren kanun ittifakla kabul edilmiştir.

Bu sırada Hariciye Nazırı Lord Halifax da Lordlar Kamarasında aynı mealde beyanatta bulunmuş, Lordlar Kamarası da kanunu kabul etmiş, nihayet kanun akşamüstü Kralın tasdikine iktiran ederek bütün derecattan geçmiştir.

Danzigde vaziyet

(Bastaraflı 1 inci sayfada)

Milletin ve devletin müdafaa asına dair 24 Haziran 1933 tarihli kanunla bunu temdid eden Mayıs 1937 kanununa tevfiқан aşağıdaki kararname mer'iyet mevkiine girmiştir:

Madde 1 — Danzig Gauleiteri Danzig serbest şehrinin devlet reisi dir.

Madde 2 — Bu kararname 23 Ağustosun itibaren mer'idir.

Bu kanun bütün Danzig teşkilâtı esasıye sistemini altüst etmekte ve Almanya'da olduğu gibi nasyonal - sosyalist partisi riyasetile devlet başkanlığını aynı şahsiyette birleştirmektedir.

Danzig haberlerinde âyan reisi Grayzer'in vaziyeti hakkında hiçbir malûmat yoktur.

Müzakere salâhiyeti

Londra, 24 (Hususî) — Fröster devlet reisi ilân edildikten sonra kendisinin bir devlet reisi olmak sıfatile diğer bir devletle müzakere salâhiyetini de haiz olduğu D. N. B. Alman Ajansı Berlin'den verdiği haberde tebarüz ettirmektedir.

Polonya ilhakı kabul etmiyor

Londra, 24 (Hususî) — Fröster'in Danzig devlet reisi ilân edilmesi üzerine Polonya hükümeti bu akşam noktâ nazarını bildiren bir not neşretmiş tir.

Polonya, bu noktada Försterin devlet reisi sıfatile icraatına muttali olduktan sonra müdahaleyi mucib bir vaziyet olup olmadığı hakkındaki kararını verecektir.

Bu münasebetle Polonya Danzig hakkındaki noktâ nazarını şu suretle tasvir etmektedir:

1 — Polonya, Danziğin her hangi bir suretle Almanya'ya ilhakını kabul edemez.

2 — Polonya, Danziğin, Polonya gümruk teşkilâtı haricinde bırakılmasını da kabul edemez.

Polonya hükümeti, başlıca bu iki noktâ haricinde Danziğin dahil idaresine aid hususâtı ve yapılacak her hangi bir tedlâti müzakereye hazır bulunduğunu, bir defa daha tekrar eder.

Berlinde ne düşünülüyor?

Berlin 24 (A.A.) — «Havas ajansından»:

Salâhiyetler Alman mehafili, Danzigdeki nasyonal - sosyalist şefi Försterin Danzig devlet reisiğine tayini münasebetile bu işin tamamen Danzige müteallik bir iş olduğunu ve doğrudan doğruya Almanya'ya müteallik olmadığını beyan etmektedirler.

Bunun haricinde her hangi bir müteale serdinden içtinab edilmektedir.

Askerî hazırlıklar

(Bastaraflı 1 inci sayfada)

Danzigdeki İngiliz konsolosu hareket etmiştir. Berlindeki İngiliz tebaalarına avdetleri tavsiye olunmuştur. Bunlardan 400 kişi bu akşam hareket etmektedirler.

Fransada

Paris 24 — İki, üç ve dört numaralı askerî vesikalari hâmil ihtiyat sınıflarının silâh altına çağırılması, hususî nakli vasıtalarına vaziyet edilmesi için verilmiş olan emir Parisin sükûnetini hiç bir veçhile ihlâl etmemiştir. Parislilerin çehrelerinde sükûn ve azim nişaneleri okunmakta ve buna caddelerde dolayan birçok müşahidler ve gazeteciler şahid olmaktadır. «Sinir harbi» denilen şeyin iflâs etmiş olduğu bugün anlaşılıyor. Fransızlar, sükûnetini muhafaza etmekte olan hükümetin arkasında aynıle onun gibi sükûnet içindedirler.

Lehistan da

Varşova 24 (Hususî) — Evvelce silâh altına alınmış olan ihtiyat sınıflarına ilâveten 26, 27 ve 28 yaşındaki ihtiyatlarla 60 yaşına kadar olan kıtaatı fenniye mensubları silâh altına çağırılmışlardır.

Bunların sayısı 600,000 kişi tahmin edilmektedir.

Merkezi hükümetin duvarlarında seferberliğe aid afişler görülmekle beraber halk itihaz edilmiş olan tedbirleri bilmekte ve sükûnla karşılanmış bulunmaktadır.

Danzig ile Lehistan arasındaki demiryolu münakalâtı kesilmiştir.

Almanya da

Londra 25 (Hususî) — Frankfurt mıntakası ile Leh hudud mıntakasında mühim askerî tahşidat yapılmaktadır. Ayrıca Lüksemburg ve Belçika hududlarındaki kuvvetler de takviye olunmuştur. Motörlü kit'alar bilhassa Leh hududuna doğru sevk edilmektedir.

Almanyanın Varşova sefarethanesindeki evrak ile bağajlar, dün akşam sefarethane binasından çıkarılmıştır. Sefarethane memurlarının miktarı üç veya dört kişiden ibaret kalmıştır.

Hitler bu akşam Mareşal Göring, Ribbentrop ve ordu erkânını kabul etmiştir. Gece yarısı bu konuşma hâlâ devam ediyordu.

İtalyada

Roma 24 (A.A.) — Mussolini, bu sabah ordu ve donanma erkânı harbiye reislerle faşist milisleri erkânıharbiye reislerini kabul etmiş ve kendilerile askerî mahiyetteki meseleler hakkında görüşmüştür.

Diğer taraftan Duçe'nin İtalyanın Burgos'taki sefiri General Gambarayı kabul etmiş olduğu öğrenilmektedir.

Ho'andada

La Haya 24 (A.A.) — Reuter: Hükümet diğer bazı ihtiyat sınıflarını da çağırmıştır.

Yunanistanda

Atina 24 (A.A.) — Harbiye nezaretinin bir tebliğine göre, 1936 ve 1937 sınıflarına mensub olan ve tebliğde şubeleri gösterilmiş bulunan sahra topçusu, ağır topçu, cebel topçusu, silâh ve telgraf ihtiyatları, fırka manevralarına iştirak etmek üzere silâh altına çağırılmıştır. Yabancı memleketlerde bulunanlarla hâlen bahriyede, tayyare kit'alarında ve jandarmada hizmet görmekle olanlar bundan muafittir.

Bulgaristan'da

Sofya 24 (A.A.) — Hükümet, bir takım iptidai maddelerin bilhassa deri, debagatte kullanılan maddelerin, mensucat ve hayvan yemlerinin ihracını menetmiştir.

Amerikada

Londra 24 — Amerikan sefirinin tavsiyesi üzerine Avrupada mezuniyetlerini geçirmekle olan Amerikalılar, vaktinden evvel Amerika'ya dönmektedirler. Yüzden fazla Amerikalı, Normandie vapuruna binmiştir.

Almanya'daki talebimiz

Ankara, 25 (Hususî) — Almanya'da bulunan stajyer ve talebeminiz memlekete avdetlerinin kararlaştırıldığı haber verilmektedir.

Harb başlıyor mu?

(Bastaraflı 1 inci sayfada)

korukulan büyük mücadeleyi durdurdu. Fakat hakikatte sadece bir sene geriye attığımız şimdi görüyoruz.

Eğer silâh patlarsa...

Acaba harb olacak mı?

İşte bugün tekrar tekrar ve en derin bir heyecan ve âlaka ile sorulan sual! Fakat buna sadece «evet!» veya «hayır!» ile cevap verebilecek vaziyette bir kimse var mıdır?

Evet, görüyoruz ki, Almanya ve Lehistan ordularını tamamen seferber etmişler ve bunu ilânsız yapmışlardır. Şu anda iki taraf ordularının tecemmüü ile meşguldürler. Şüphe yok ki Lehistan hemen bütün ordusunu ve Almanya ordusunun büyük kısmını müşterek hududlara yığmaktadır. Bu iki memleket arasında başlayacak bir harbin halen yarım seferber olan İngiltere ve Fransaya harbe sürükliyeceğine şüphe edilemez. Çünkü bu derecelerde garantilerden sonra İngiltere ile Fransanın Lehistanı yalnız başına bırakacakları düşünülemez. Her halde İtalya ve tedricen diğer Avrupa devletleri daharibe gireceklerdir. Bu suretle büyük harb olacaktır.

Lehistan harb açabilecek midir?

Demek ki bugün büyük harbi alevlendirecek olan hâdise bir Alman - Leh harbidir. O halde büyük bir harb olup olmayacağı meselesinin hallini kolaylaştırmak için sorulacak suali hususileştirerek: «Lehistan Almanya'ya karşı harb açabilecek midir?» şeklinde sadeleştirmek lâzımdır.

Lehistanın 17.18 senedenberi hazırladığı kuvvetli ve iyi silâh ve tecrübeli bir ordusu vardır. Fakat arkasında kendisine yardımı hazır dost bir memleket veya bir ordu yoktur. Bilâkis Lehistan 1922 de Sovyet Rusya'dan kopardığı doğu vilâyetleri dolayısıyla o zamandanberi doğu büyük komşusunun ona nasıl intikam hisleriyle baktığını hesap etmek mecburiyetindedir. Lehistanın yakın bir yardımcı, onun eski bir müttefiği Romanya olabilir. Fakat bu devlet şimalden Macar, doğudan - Besarabya dolayısıyla - Rus, ve cenubdan Bulgar tazyikleri ve hücumlarına maruz kalabileceğinden ondan Polonyaya uzun boylu bir fayda gelemez. Bu sebeble Romanya selâmeti silâhlı bir tarafsızlıkta aramaya çalışacaktır.

O halde Lehistan İngilterenin milliyonluk ordularını vücud bularak Fransız ordularile birlikte Almanya'ya arkadan vurmağa başlayınca kadar, ki bu ancak bir seneden sonra olabilir - Almanya'ya karşı yalnız başına kalacaktır. Eğer Polonya çok de-

rin ve dağlık bir memleket olsaydı ve gerisindeki devlete de güvenmesi kabül bulunsaydı kendisini bir dereceye kadar emniyette sayabilirdi.

Yegâne sulh umidi

Fakat en sonraki şartlara ve bhusus sulh cephesile Sovyet Rusya arasında bir ittifak akdedilemediğine ve bilâkis Rusya Almanya'ya temayül etmiş bulunduğuna göre Polonya Almanya'ya karşı uzun müddet yalnız başına bir harbi kuldenden evvel mantıkan fazla düşünmesi lâzımdır. İşte bugün mevcud olan yegâne sulh umidi bundadır.

Yani Polonyanın, Avrupanın üstüne bir kâbus gibi çöken Danzig meselesini bizzat Danzig ve Danzigin yeni devlet ve hükümet reisi Fröster'le halletmeğe nihayet yanaşmasındadır. Çemberlayn yeni nutkunda da müzakere ile hallolunmayacak olan hiçbir mesele olmadığını tekrar söyledi. Almanya filvaki Danzig içinde geri dönemeyecek kadar ileri gitmiştir. Fakat görülüyor ki Danzig'i ilhak etmek yerine, buna bir merhale olsun için, bir devlet haline getirerek Fröster'i başına geçirdi ve ona diğer devletlerle müzakere salâhiyetini verdi. Bu, Lehistanı yeni bir müzakere kapısı açmak istemeğe pekâlâ delâlet edebilir. Diğer tarafta Amerika Cümhurreisinin İtalya Kralına yeni bir mesaj göndererek bu yaşlı hükümdarı Almanya ile Polonya arasında tavassuta teşvik etmesi sulhü kurtarabilecek istikameti göstermektedir. Eğer Polonya behemehal harbi istemez ve müzakereyi kabul ederse filvaki, zaten ona bir hayrı olmayan Danzig'i kaybedecektir. Fakat buna mukabil barışı kazanacaktır. Filvaki bugün barışı kurtarabilecek olan tek yol Lehistan Danzig içinde Almanya ile uyumaya yanaşmasıdır. Bunun için yeni Danzig devleti reisi Fröster'in Polonyayı müzakereye davet ettiğini ümid ediyoruz. Eğer Polonya yeni Danzig vaziyetini kabul ederek bu daveti İtalyanın tavassutile kabul eder ve İngiltere ve Fransa bu yeni hali tasdik ederlerse barış kurtarılmış olacaktır.

Fakat ne kadar bir zaman için? Bu belli değil, belki de ancak gelecek ve öbür seneye kadar: O halde harbi bir iki sene tehir etmek için bu kadar zahmet değer mi? suali varid olabilir.

Harbi yer yüzünden kaldırmak imkânı olmadığına göre ne kadar tehir olunabilirse gene kârdır.

H. E. Erkilet

Millî Şef

(Bastaraflı 1 inci sayfada)

Saat 17 yi 5 geçe otomobile Floryaya gelen Başvekil Refik Saydam Reisi cümhur tarafından kabul edilmiş, bir müddet köşkte kalarak, Millî Şef ile görüşmüştür.

Bunu müteakib saat 17,15 te Halk Partisi Meclis müstakil grubu reisi vekili Ali Rana Tarhan ve saat 17,25 de İzmirden bugün avdet eden Ticaret Vekili Cezmi, Erçin, Millî Şefi ziyarete gelmişler ve kabul edilmişlerdir. Akşama doğru da Millî Şef Hariciye Vekilimizi kabul buyurmuşlardır.

Hariciye Vekili

Hariciye Vekili Saracoğlu Şükrü dün Perapalası otelinde şehrimizde bulunan sefirleri kabul etmiştir. Vekil bu meyanada İngiliz ve Fransız sefirlerini bir arada, Alman sefirini ayrıca kabul etmiştir.

Leh, Yunan sefirleri de dün Hariciye Vekilimiz tarafından kabul edilmişlerdir.

Siyaset Âleminde

(Bastaraflı 3 ncü sayfada)

diği ihtimaller, şimdilik bunlardan ibaret.

Dünkü yazımda Alman - Sovyet Rusya arasında ahiren imzalanan ademî cevâz paktının doğurduğu yeni vaziyeti gözden geçirirken [Japonyanın «antik.

Son bir ümid

(Bastaraflı 1 inci sayfada)

naatı şudur ki siz ve hükümetiniz sulhü kurtarmakta büyük bir âmil olabilirsiniz. Amerika, Avrupa milletlerinin de istiklâl haklarına malik olduklarını kabul eder. Bu itibarla bu istiklâl hakkı, büyük milletler için olduğu kadar, küçük milletler için de tam mahdirdir.

Ruzvelt, bundan sonra, tehdit siyasetinin dürüst bir siyaset olmadığını söylemiş ve geçen sene Nisan ayında bir sulh konferansının toplanması için yapmış olduğu teklifi hatırlamıştır.

Amerika cümhurreisi bir sulh konferansı için İtalyanın her hangi bir projesi veya teşebbüsü varsa Amerikanın bu teşebbüs veya projeye bütün kuvvetile zahir olacağını da ilâve etmiştir.

Roma 24 (A.A.) — D. N. B.:

Roma siyasi mehafilinde, Çemberlayn'ın nutku bir müzakere arzusunu iz ediyor suretinde karşılanmıştır. Ruzveltin teşebbüsü de bunu isbat etmektedir.

Roma mehafilinin kanaatine göre, genç milletlerin hayat hakları bir kere daha müzakerelele boğulmak isteniliyor. Binaenaleyh bu teşebbüs te muhakkak bir akamete mahkûmdur, denilmektedir.

«mintern» paktı girmekte nazlandığı na dair bir fikra kaydedilmiştir. Bu, bir zühuldür. Mihver ittifakına girmekte şeklinde olmak lâzımdır. Özür dilerim.

S. R. E

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Mahvolan servet

Çeviren : Nimet Mustafa

Bütün servetim bir anda mahvolmuştu. Artık benim için tekrar servete kavuşmak ümidi kalmamıştı. Bütün servetim mahvolmuştu dedimse, sakın milyonlarımı borsa oyunlarında, yahud da şu kadar yüz bin liralık sermayemi, damping karşısında kaybetmişim sanmayın; cebimdeki üç lirayı düşünmüştüm, üç lira benim her şeyim, her şeyimdi, üç lira da ne paradır; demeyin? Üç lira mühim bir paradır. Hele benim gibiler için. Biz üç lirayı bir arada ömrümüzde ancak iki, ya üç defa görürüz. Bunu böyle söyledim, diye beni yarım pabuç bir serseri admetmenize de tahammül edemem. Ben zeki, bilgili, faal bir gencim. Zeki olduğum şundan belli ki, üç lirayı bir araya getirebiliyorum. Bilgili olduğum şundan belli ki, üç lirayı kaybediyorum. Mera-mımı bilmem bu bir iki kelime içinde anlatabildim mi; yoksa benim anlatabilmiş olmama rağmen siz gene anhyamadınız mı? Zarar yok, ben ceneme yorulmam, bir daha tekrar ederim ve bu sefer daha vazih anlatırım. Herhalde anlarsınız.. gene aranızda anlamıyanlar olursa bir daha anlatmam amma, onlar anlıyanlara sorup öğrenebilirler. Bilgili olduğum üç lirayı kaybetmiş olmamdan belli; demiştim. Bilgili insanların yüzde doksan beşi dalgın olurlar, ben daima ekseriyette kalmayı tercih ettiğim için bu yüzde doksan beşin, yüzde beşi haricinde, doksan beşi dahilindeyim, yani dalgınım. Dalgınlıkla ya cebimin delik, dikilmeye ihtiyacı olduğumu, yahud da delik cebe para konulmasının tehlikeli olduğunu unutmuşum. Üç papeli mi, delik cebime koymuştum. Papeller pantolonumun delik cebinden kale kapısından çıkar gibi kollarımı sallaya sallaya çıkmışlar, bacağıma temas etmeden (çünkü temas etmiş olsalardı dalgınlığıma gelmediği takdirde, onların bacağı istikametine yol katettiklerini anlar, bulun-çukları yerde yakalardım.) geçmiş gitmişlerdi. Fazla teferrüata girilmesem iyi ederim gibi geliyor. Her ne ise.. üç liram, beni bırakmış güdümüşlerdi. Bunu farketmişim zaman sanki Eyfel kulesi Parisin dört tarafını dolmuş ve sonra gelip tak diye kafama vurmuşlardı. Artık

ben ne yapabilirdim. Ölmüş bir adam ne yapabilirdi? Hiç değil mi, alırlar, kiliseye götürürler, duasını yaparlar, mezara bırakırlardı. İşte ben de öyle bir adamım, kiliseye götürüp götürmemeleri umurumda değildi amma, toprağa gömül-meyi çok istedim. Nihayet üç liramın kaybolmasından mütevellid üzüntüm bir anda hitama ererdi. Aksiliğe bakın ki, bir insan manen ölmüş olsa bile, maddeten ölüncüye kadar mezara konulması âdet olmamıştı. Madem ki manen ölmüş-tüm. Maddeten de ölmeliydim. Bunun için ne yapmak lâzım geldiğine karar verememişim. Daha başta söylemişim. Ben faal bir gencim. faal olduğum için bir şeye karar veremedim mi, işenmem, dolaşırım, danışırım, fikir alırım ve ka-rarımı veririm, faaliyete geçtim, yüksek fikirli dostlarımla müşteri oldukları, al-çak tavanlı meyhanelerden bir ikisine girdim, çıktım ve akıl danışacağım ada-mı buldum. Bu adam benim mahalle ar-kadaşım Jan Demostendi. Jan onun kü-çük adıyla. Demosten aile adı değildi amma, daha mahallede iken Demosten isminde tarihte bir adam olduğunu ve bu adamın sakız yerine çakıl taşı çiğnediği-ni duyduğumuz için Jana Demosten a-dını biz koymuştuk. Bizim Janın da De-mostene benzerliği vardı. Gerçi sakız ye-rine çakıl taşı çiğnemezdi amma, defter-den kopardığı sayfaları toparlar, onları çiğnerdi.

Meseleyi Demostene açtım:

— Aklıma çok iyi bir fikir geldi, dedi, sen kendini Sen nehrine atarsın!

— Atayım amma, ben yüzmek bilmem ki, boğulurum.

— Hani sen toprağa gömülme istiyordun?

— Bu sözü yerinde söylemişti, fakat işi-me gelmediği için benimsemiyordum.

— Ölmekten korkmuyorum, soğuk al-lıp zatürreeye tutulursam.

— Daha iyi ya, suda boğulmadığın takdirde de gene ölebilirsin, hele sen de biraz hüsnüniyet gösterirsen.. malûm ya, zatürreeye tutulanlar, iyi bakılmaz-larsa ölüverirler.

— İçime adetâ bir korku gelmişti:

— Neler söylüyorsunuz Demosten!

Demosten arkama bir yumruk indirdi: — Şaka ettiğimin farkına varmadın mı? Belediye ilân etti, her kim, boğul-mak tehlikesinde olan bir insanı kurtar-ırsa altı lira verecektmiş. İşte kazanç yolu!

— Bu yol çok fena bir yol. Gerçi ben korkak adam sayılmam amma denizden adam kurtarmak kârım değildir. Bir de şu var ki, yüzmek bilmiyorum, ben ög-reninciye kadar epey zaman geçer. Üç liranın acısı yüreğimde iken o kadar zam-an yaşayabileceğimi ümid etmem.

Jan Demosten yüzüme bir tuhaf baktı:

— Sen anlayışsızsın!

— Olabilir, bütün servetimi kaybet-tikten sonra bunu tabii görmelisin!

— Sana kısaca söylüyeyim, ben yüz-mek bilirim.

— Haydi ne duruyorsun, hemen Sene gir, bir temiz yıkan, çünkü yanında du-rurken, senin pis kokundan burnumun direği kırılıyor.

— Lâfi kesme de beni dinle.. bu iş şöyle olacak: Sen kazaen Sene düşecek-sin.

— Sonra da kazaen Sen tarikle, öbür dünyayı boylıyacağım, buna gelemem.

— Hani, toprağa gömülme istiyen sen değil miydin?

— Gerçi bendim amma, şimdi vazgeç-tim. İnsan bir yerden para geleceğini ü-mid ederse bu ümid ne kadar zayıf ta ol-sa gene insanı hayata bağlıyormuş.

— İşte bu iyi bir fikir, şimdi işin esa-sını dinle.. sen kalabalık bir yerde ken-dini nehre atacaksın.. sahilden biraz a-çıldın mı avaz avaz imdad boğuluyorum; diye bağırırsın. Ben güya oradan geçi-yor olurum, senin sesini duyar, kendimi suya atıp seni kurtarıyorum. Altı papeli de alırsız üçü benim, üçü benim.. bak sakın tenhada atlıyayım demiyeyim, parayı almak için senin boğulmak tehlikesine ma-ruz bulunduğuna benim de seni kurtar-mak için suya atıldığuma şahid göster-mek lâzım. Tenha yerde vaziyeti hiç kim-se görmez. Sonra nehirde balık çıkarıp şahid diye götürmenin de imkânı yoktur. Altı lirayı alamayız.

(Devamı 13 üncü sayfada)

Ambar İnşaatı

Toprak Mahsulleri Ofisinden

- 1 — Çumra ve Armağan istasyonlarında yapılacak ambar idare binası ile bu-ma müteferri işler götürür olarak kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedelleri Çumra için 66.030,58, Armağan için 54.159,60 liradır.
- 2 — Eksiltme evrakı (6) altı lira mukabilinde Ofis Umum Müdürliğünden İstanbul ve İzmir şubelerinden alınabilir.
- 3 — Eksiltme 30/8/939 tarihinde saat 15 de Ankarada Ofis binasında yapıla-caktır. Teklif mektublarını havı zarflar makbuz mukabilinde Ofisin muhaberat servisine teslim edilecektir.
- 4 — Muvakkat teminat miktarı Çumra için 4551,53, Armağan için 3957,98 li-radır.
- 5 — İstekliler teklif evrakı meyana şimdide kadar yaptıkları bu gibi işlere aid vesikalar ve eksiltmeye girebilmek için Ofisten alacakları ehliyet vesika-sını koyacaklardır.
- 6 — 1 nci maddede yazılı inşaat ayrı ayrı kimselere ihale edilebilir.

(3990) (6571)

REKTA

İç ve dış BASUR MEMELERİNDE, Basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde

REKTA PATİ

Şifayı Temin Eder.

Şerefli Koçhisar Belediyesinden:

Kasabanın muhtelif yerlerinde arteziyen kuyusu arama ameliyesi yaptırıl-maktadır. Taliblerin bu husustaki teklif mektublarının Şerefli Koçhisar belediye-sine göndermeleri ilân olunur. «6310»

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser
icabında günde 3 kaşe alınabilir.

«Son Posta»nın tefriki: 17

DAĞLARIN ESPRARI

NAKLEDEN

MUATZEEZ TAHSİN BERKAND

Bütün bu gördüğüm şeyler, gezdi-ğim yerler birbirinden güzeldi. Amma sonunda müthiş hapisane ve yanım-da beni rahatsız eden bu mütehakkim ve mağrur adam olmasa!

Ben ağzımı açıp bir söz söylemeden kendi düşüncelerimin derinliğinde ya-şarken otomobil durdu ve birdenbire hayretle haykırmaktan kendimi ala-madım. Aman yarabbi, karşımdaki ni-hayetsiz mavilik ne çıldırtıcı bir güzel-likti! Bu heyecanımı anlatmaya ne kadar çalışsam buna muvaffak olami-yacağımı ve kullanacağım kelimelerin pek sönük kalacağını biliyorum. Benim bu dakikadaki hissimi ancak ve ancak ömründe deniz görmediği halde birden-bire dünyanın en parlak ve güzel de-niz ile karşılaşmış olan bir insan an-lıyabilir, her zaman bu sulara bakmaya bu harikulâde letafeti her zaman göz-lerinin karşısında bulmaya alışkın olan lar değil...

Hayretle bağırdığımı duyan İkbâl kalfa, şoför, hatta köylü başlarını kal-dırarak yüzüme baktılar, hatta kalfa dayanamadı sordu:

— Ne oldun kızım, bir yerin mi acı-dı? Başım mı döndü?

Ona cevap bile vermeden, kendim-den geçmiş bir halde ellerimi uzatmış o parlak sulara doğru yürümüş-tüm. Artık benim için dünyada yalnız bu ni-hayetsiz mevlik vardı. Hatta arkada bıraktığım yüksek dağlarım, her tepe-sinde ayrı bir sır gizlenen yamaçlarım bile bir saniye içinde geri geri giderek gözümden silinmişlerdi. Şimdi bende yalnız deniz vardı. Deniz...

— Ne harikulâde güzellik değil mi Semiha?

Başımı çevirdim. Yanımda Cahid Bey vardı. Bilmem niçin ben seste ilk defa dost bir ahenk sezer gibi oldum. Belki de o dakikada benim içimdeki fırtına susmuştu da ondan...

Vasimin yüzüne bakarak:

— Ben denizi hiç görmemiştim...

Dedim. Bu tek cüm lede bütün duygu-larımı, bütün beni saran heyecanı top-ladığuma kanıdım. Bunu o da anlamış olacak ki sadece:

— Anlıyorum...

Cevabile iktifa e-derek yanımdan ay-rıldı, biletlerimizi aldı, şoföre bazı ta-limat verdi, İkbâl kalfa ile gizlice bir şeyler konuştu.

— Haydi vapura gidelim, on dakika-yaya kadar hareket e-decek, güvertede o-turur, doya doya su-ları seyredersin.

Cahid bey bizi vapura kadar götürüp kendisince münasib gördüğü bir yere oturttu ve ayrılmadan evvel bana şu sözleri söyledi:

— Birkaç saat denizde kalmak seni yormaz diye ümid ediyorum. Şayed başın dönerse İkbâl seni aşağı kama-rayı götürüp yataır.

İstanbul varınca doğruca mektebe gidip müdire ile görüşeceksin. Onunla ben sana aid her şeyi konuşup hallet-tim. Kendisini müşkülâta uğratmıya-cağını ve ona karşı da, bana yaptığın gibi hırçın ve sert hareketlerde bulun-mıyacağını ümid ederim.

Yaşın on altıya geldi. Artık çocuk değilsin. Oldukça akıllı ve hassas ol-duğuna göre yeni muhitine çabuk alış-

miya gayret edeceğine, sana bu husus-ta herkesten çok yardım edecek vaziyette olan müdire Râna hanımın tav-siyelerini ve nasihatlerini hoş görüp hemen kabul edeceğine, lüzumsuz ser-keşlik ve inadçılıkla onu gücendirmek ten çekineceğini umuyorum.

Senin hakkındaki kararımın kaif'te değişmez olduğunu, sırf senin iyiliğin için bu kararı almış olduğumu zihni-ne yerleştirmeli ve ona göre hareket etmelisin. Dediğim gibi yapar, bilhas-sa çok müffik ve iyi kalbli olan müdi-renin sözünü dinlersen bir seneye var-maz büsbütün başka bir insan olacak ve bu değişiklik için bize teşekkür bile edeceksin.

Benim on beş gün kadar Ankarada

bir iki dakikadanberi söylediği sözle-rin bende yarattığı müthiş fırtına se-bebile onunla bir düşman olarak ay-rılmak, onun uzattığı eli sıkılamak ist-edim fakat bu ellerdeki tırmıklar gö-züme çarpınca bîâhtiyar kızarak parmaklarımı uzattım ve güya bir düziye bu ince yaraları düşünmüşüm gibi dudaklarımın arasından mırıldan-dım.

— Hep kabaha siz!

Kaşları hafifçe çatıldı, gözleri koyu-laştı.

— Bu meseleyi münakaşa edecek ni-yetim ve vaktim yok. Allahaismarla-dık, yakında İstanbulda görüşürüz.

Koşar adımlarla merdivenleri inerek vapurdan çıktı ve aynı sür'atle arka-

sına bile bakmaya lüzum görmeden is-keleyi geçip otomobiline atladığını ve vapurumuz Yalovadan ayrılırken o-nun da arabasile aksi istikamete yol-landığını gördüm.

Artık Bursa, Uludağ, Yalova ve bun-larla beraber beni yerimden, rahatım-dan ve sükûnetimden ayıran mağrur ve somurtkan adam da her saniye ar-ka arkaya giderek benden uzaklaşıyor-lardı.

Şimdi karşımda yabancı bir kadın ve ayaklarımın altında nihayetsiz mavi deniz vardı. Uzakta, çok uzakta, kim bilir nerelerdeki bir başka kadına doğ-ru gidiyordum.

Yolculuğun sonunda İstanbul var... Orası nasıl bir yerdir acaba? Orada ne lerle, kimlerle, ne gibi yeni insanlar ve yeni şeylerle karşılaşacağım.

Başımın içinde bin bir şekil ve ha-yal karışıyor... Bütün bunlar ne kadar karmakarışık ve acayip şeyler.

Düşünmemek, görmemek ve duyma-mak için gözlerimi kapıyorum.

V

Beyazıda cesim bir bahçe içinde ko-caman tahta bir konak... Burası, Râna hanımın hususî mektebi... Burada her hangi bir sebeble tahsilini bitiremeyen veya kendi yaşındaki talebe ile aynı sınıfı takib edecek kuvvette olmayan aile kızları hususî şekilde ve munta-zam bir program dahilinde okutulup yetiştiriliyor. Elli, altmış kişiden iba-ret olan talebeler arasında, ekseriyeti taşralılar teşkil etmek üzere memleketin her köşesinden gelen 12 ile 18 arasında kızlar var.

Bu mektebde ben ne müthiş, ne ta-hammül edilmez derecede sıkıntılı günler geçirdim! Bu geniş bahçe için-deki aydınlık evde geçen ilk günleri-min hapishaneye süşen bir masumun yaşadığı saatlerden hiç farkı yoktu.

(Arkası var)

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

İhtilâl genişliyor

— İş başına, Kabakçı çavuş gibi cahil ve nadan bir adam geçirilirse, işte böyle olur.

— Be canım.. Kabakçı, yalnız başına değil ki. Hamalzade Mustafa efendi de oraya gönderilmişti. Kabakçı, kendisine danışmadan, bir iş etmiyecekti.

— Ya, Kazancı Lâz Mustafa.. canım, o da orada değil mi?.. O, tilki gibi bir heriftir. Nasıl olur da böyle yolsuz bir işe meydan verir.

Bu karmakarışık muhaverenin heyecanını, ancak Musa Paşa teskin edebildi:

— Canım efendim.. beyhude, ne telâş edersiniz? Ortada henüz olmuş bir şey yoktur. Şimdi, derhal Kabakçıya bir adam salarız. «Hatice Sultanın sarayına vesair mahallere, zerre kadar taarruz yoktur. Yamakları, pek tut. Zinhar birbirine işürüp, aralarına kan dülüşürme» deyu, sağlam kazığa bağlarız.

Diyerek, bütün korkunç endişelere, nihayet verdi.

HER TARAFI SARMIYA BAŞLI YAN İSYAN ALEVLERİ

Kabakçı Mustafa, Sadaret Kaymakamı Köse Musa paşadan daha kurnaz davranmıştı. Hatice Sultanın sarayını basmaya giden yamakların, bir takım hediyeler ve behiyelerle Turna Mehmedin tarafına geçtiğini haber alırmaz, şöyle bir mektub yazarak, derhal Turna Mehmede yollamıştı.

(Benim, sevgülü karındaşım..)

Bugün dünya, yarı ahiret. Biz senin le özbeöz ve sütbesüt karındaşız. Bir babanın sulbünden geldik ve bir ananın sütünü emdik. Gerçi, meyanemizde bir dil dalaşı oldu ise de, kardeş kav gasıdır. Et, tırnaktan ayrılmaz. Onun için sana bu mektubu gönderiyorum. Ve beyhude yere hasıl olacak bir nizam önüne geçmek istiyorum.

İşittim ki, bizim yamaklardan bazıları, Hatice Sultan hazretlerinin sarayına gitmişler. Ve orada bazı gûna taşkınlık icrasına teşebbüs etmişler.

Hüda şahiddir ki, bundan haberim yoktur. İyi etmişsin ki, bunları münasib bir üslûb ile kendüne bendeylemişsin.

Gerçi, bizlerin nizamı cedid ile devamız vardır. Ve bu dava da ocak gayreti ile tez günde hallolunacaktır. Amma bu arada, gerek zati hümayuna ve gerek saltanatı seniye mensublarına sadakat ve ubudiyetimiz berke-mal olup, hele sarayı hümayunlara tecavüz ve taarruz etmek, zerre kadar aklımızdan geçmemiştir.

Benim karındaşım..

Oraya varan yamakları, ne edip ne işliyerek zaptetmişsen, iyi etmişsin. Hemen, kümesini pek tut. Zinhar, bir fesada meydan verme. Bizler, yarın oradan geçip gideceğiz. Sultan hazretlerinin ellerinden öperiz. Zerrece havf etmesinler. Sarayı seniyelerinin duvarlarındaki taşlara dahi bir yamak, parmanın ucu ile dokunamaz.

Bizler, devamıza devam edeceğiz. Sen de, vazifende daim ol.

Baki, hemişe, hoş hal olarak kal. Benim sevgülü karındaşım..)

Kabakçı Mustafanın bu mektubu, dünya ihtilâl tarihinde bile emsaline tesadüf edilemeyen bir şaheserdir.. Çünkü, Kabakçı Mustafa, Hatice Sultanın şiddetle nefret ettiği ve hatta onu bir kaşık suda boğmak istediği halde, maiyetindeki ihtilâl kuvvetini parçalamamak, ve üzerine aldığı o büyük işde muvaffak olmak için, bu mektubu Turna Mehmede göndermek suretile çok mahirane bir manevra çevirmiş.. bir ihtilâlcî için lâzım olan (siyaset) mezliyetsini, pek parlak bir surette göstermiştir.

Nitekim Hatice Sultan, gözdesi Turna Mehmed vasıtasile Kabakçının bu mektubuna vâkıf olur olmaz, o da he-

men biraderi Üçüncü Selime, şu mektubu yazıp göndermiştir.

(Şevketlü aslanım..)

Yamakların bazı gûna yolsuzluklarından dolayı, hatırı hümayunlarına bir endişe ve inkisar târi olmaması mümkün değildir. Ancak, bazı esbab ve delâil ile, meselenin esası hakkında elde edilen malûmatı sahihaya nazaran, yamakların kıyâmı ancak nizamı cedid aleyhinedir. Gerek zati hümayunları ve gerek saltanatı seniye mensubları hakkında yamakların sadakat ve ubudiyetleri kemakân daim olup bu cihetten, zerre miktarı havf ve telâş lüzum yoktur. Hemen, mübarek hatırı hümayununuza hoş tutup, yamaklara karşı, münasibi ve hile hareket ediniz. Beyhude yere hiddet ve şiddete kapılmayıp, zinhar bir vak'âi uzmaya sebebiyet vermeyiniz. Zira, ikbal ve devlet, bir kere elden geçerse, bir dahi ele girmez. Böylece malûmunuz ola, aslanım..)

Hatice Sultanın başağası, mahrem olarak bu mektubu Üçüncü Selime takdim etmiştir.

Saf kalbli padişah, bu mektubu okuduktan sonra, büyük bir memnuniyet duyarak:

— Ağa!.. Var, hemşireye selâm eyle. Nergiz didelerinden bus ederim. Ben da, hi, tavsiyeleri ve hile teemmü ederim. İnşallah, encam hayrî olur.

Diye, cevap vermişti.

★

Halbuki (encam), hayıra doğru yürümek şöyle dursun, korkunç ve kanlı bir felâkete doğru sürüklenmekte idi.

26 Mayıs gecesinde Rumelhisarında geçiren asiler, ertesi günü kuşluk vaktine doğru, Kabakçı Mustafanın bizzat açtı.

Mahvolan servet

(Baştarafı 12 nci sayfada)

Verilen talimata harfi harfine riayet edeceğimi Demostene söyledim ve en kalabalık bir yeri seçip kendimi rihimden Sen nehrine attım. Bir gömüldüm, bir çıktım. Ensemde Demostenin yakaladığını hissettim. Kurtulmuşum, hem de üç liraya sahib olmuşum. Demosten beni kenara çıkardı. Etrafıma baktım. İnsan değil, canlı bir köpek bile yoktu.

— Demosten ben mi görmüyorum, yoksa etrafta hakikaten insan yok mu Demosten de bakındı:

— Ben de kimseyi görmüyorum.

İş anlaşılıyordu. Benim suya atıldığım zaman hıncahınç kalabalık olan sahil birdenbire boşalmıştı. Boğulan, yahud da boğulmak tehlikesi geçiren bir insan seyri, hiç kimsenin hoşuna gitmiyen bir şey olacaktı. Demosten kolay kararından cayan insanlardan değildi:

— Tekrar ederiz!

Dedi. Ben allem ettim, kalem ettim, yan çizmek istedim. Fakat Demosteni razı edemedim. Onun istediğini yapmak mecburiyetinde kalmışım. İkinci defa gene kalabalık bir sahilde aynı şeyi tekrarladık. Gene ademi muvaffakiyet. Demosten beni sahilde çıkardığı zaman gene sahilde insan kalmamıştı.

ğ bayrağın arkasına takılarak tekrar harekete geçmişler.. tekbirler getirerek, İstanbul tarafına doğru yola düzülmuşlerdi.

Kafile, gayet ağır yürüyordu. Kır renk li bir atın üstüne binmiş olan Kabakçı Mustafa, yeşil zemin üzerine kırmızı bir zülfikar resmi işlenmiş olan bayrağı çekiyordu.

Bu ihtilâl kafilesinin önünde, müteaddid tellallar vardı. Bunlar, kalabalık yerlere geldikleri zaman duruyorlar:

— Ey ibadullah.. Cemiyetimiz görüp de, sakın ürkmeyin ha.. bizim garazımız, nizamı cedid beliyesini üzerimizden kaldırmak.. devleti aliyeyi ve saltanatı seniyeyi iğfal ederek, memleketin harabiyetine bâdi olanların canlarına ot tikamaktır. Bunlardan başka niyetimiz vesair gûna hareketimiz yoktur.. Ehlî islâm olanlar.. kendülerini ocaklı bilenler, gelip bayrağımızın altına girsinler.. dinü devlet uğrunda can feda edenler, allah ve lillah rızası için, yardım eylesinler..

Diye, bağırıyorlardı.

Tellalların bu nida esnasındaki sözleri, çok sayanı dikkatti. Çünkü yamaklar, ilk hareket ettikleri zaman, sadece (nizamı cedid beliyesinin def'ü ref'i) meselesinden başka hiçbir maksad gözetmediklerini söyledikleri halde, şimdi buna başka bir maksad daha ilâve edilmişti. O da, (memleketin harabiyetine badi) olmakla itham ettikleri bazı kimseler hakkında tehdidkârane düşünceleri idi. Bunların çanlarına ot tikayacaklarını söylüyorlardı. Yani açıklası, bunların kafalarını koparmak istiyorlardı.

(İrkası var)

KARA KULE

18 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: 49

Türkçeye çeviren: Süreyya DİMEN

Din değiştirme teklifi

Bu esnada ben, İstanbulun neresinde olduğumuzu hatırlıyacak bir halde değildim. Çünkü hastalığıma katılarak susuzluk ızdırabı, insanın beynini yakan sıcaklığın şiddeti, bir oduncu katırımın cildimi yalayıp kanatan sertliği ve kabalığı beni yarı yarıya kendimden geçirtmişti.

Bu kısa duruştan bilistifade şöyle etrafa göz gezdirirken bana en yakın olan sefaret rahibi John Winorzu gördüm, nerede olduğumuzu sordum. Ölümlük mahkûmlarının en son geldikleri yerden uzakta olmadığımızı ve binaenaleyh Cenabıhakkın takdiratına ve onun ilâhi iradesine teslimiyetten ve tevekkülden başka çare olmadığını ve ruhumuzun ona emanet etmek lâzım geldiğini söyledi. Rahib sözünü henüz bitirmişti ki kafitemiz tekrar yürüyüşe geçirdi.

Yeniçeriler sopalarını kullanarak halk yığınları arasında bize yol açıyorlardı.

Biraz sonra darağaçlarını, çengelleri ve iki cellâdın bu ağaçlar üzerindeki makaraları işletmekte olduklarını görünce bütün duygularımı kaybederek kendimden geçtim, yani bayıldım. Artık hepimizin asılarak veya çengele takılarak öldürüleceğimize şüphe etmiye ve bundan başka bir şey beklemeye imkân var mı idi? Bütün öldürülecek insanlar döndürülüp, dolaştırılıp en son bu meş'um meydana getirilmiyorlar mı idi?

Muhakkak ki, biz de bu akibete uğratılmak için buraya getirilmişti. Hayatımız bu alanda ve binlerce insanın gözleri önünde sona erdirilecekti. Başka türlü düşünme mahal yoktu!

Yukarıda söylediğim gibi bu korkunç meydana girer girmez kendimden geçmiş, duygularımı kaybetmiş olduğumdan burada olup biteni sonradan bana arkadaşlarım izah etmişlerdi.

Söyle ki: Bizleri darağaçlarının altına sevkettikleri vakti, iki cellâd, darağaçlarına tırmanarak ilk iki cellâda katil mişler ve kollarını sıvayarak «idam» hazırlığına başlamışlardı. Bu esnada hâkimlerden biri darağaçları altındaki bizlere yaklaşarak «bu anda çok müthiş bir ölümlü karşı karşıya olduğumuzuz, bunu kendi gözlerimizle görmekte olduğumuzu ve fakat kendisinin bizlere karşı duyduğu merhamet hissini sevkiyle bir teklifte bulunacağını, bu teklifine uygun hareket edersek velinemeti olan hükûmî hazretlerinin mübarek başlarını ileri sürerek, hayatımızın bize bahşedilmiş olacağını, bu teklifinin «teb dilî din» bulunduğunu» söylemişti.

Fakat cenabıhakkın lütfi ve inayeti neticesidir ki içimizden hiçbir kimse bu teklifi kabule yanaşmamıştı. Hakikatte o kadar büyük olan maddî ve manevî ızdırab bizi o derece sarsmış, ölümlük korkusu o kadar sarmış ve boğmuştu ki hiç birimiz o anda sağ mı veya ölü mü olduğumuzu bilemez bir hale girmişti.

Yapılan bu din değiştirme teklifi sükûta karşılıklı olmuş ve bu sükût bir çeyrek saat kadar devam etmişti. Bizden bu hususta müsbet cevap alınmayınca paşa bizim yalı kıyısına indirilmeliğini emretmişti. Deniz ise uzakta değildi. Anlaşılan bizi ipe veya çengele asmayı bize yakışır bir ceza olarak telâkki etmemişlerdi. Ve hiç şüphe yoktu ki «denizde boğma» cezasını münasib bulmuşlardı.

Binaenaleyh herkes koşarak deniz kıyısına gidiyor, sandallara, kayıklara dolarak bizim boğulmamızı temaşa edebilmek için yer kaplıyorlardı. Deniz kıyısına isal olduğumuz zaman, Avrupa sahilinden Asya sahiline geçirilmek üzere deve, katır ve her türlü ticaret eşyası yüklü bulunan bir gemiye bizi ite kaka ve birbirini üzerine bindiriyorlar ve bu işi yaparken de sövüp sayıyorlardı. Bu irkâb amelîyesi o derece şiddet ve

hiddetle oluyor, arkadaşlar böyle insafsızca itiliyorlardı ki biri düşünce zincirle bağlı bulunduğu öteki arkadaşlarını da sürükleyip düşürüyordu.

Bana gelince: Allaha şükür olsun ki, müthiş bir ölümden kurtardığı gibi, diğer arkadaşlarımızın duçar oldukları gibi zorla itilip kakılmak, katırdan hırpalanarak alıp rastgele geminin ambarına atılmak felâketinden de kurtarmıştı. Çünkü o esnada eskiden tanıdığım bir Türkü gözümle iliştiymişti. Bu eski dostu görünce gözümde yaşlar dolmuştu:

— Kuzum, allahaşkına.. sana yalvarırım.. bana biraz yardım et!.. Bu iyi kalbli adam, başkalarına kendisine hiddetli hiddetli bakmalarına ve bazılarının da hatta sövüp saymalarına kulak asmayarak bana doğru koşup geldi ve kucaklayıp katırdan indirdi, gemiye götürüp iyice bir yere bıraktıktan sonra teessürle titreyen bir sesle:

— Seni allah kurtarsın.. Dedikten sonra uzaklaştı.

★

Arkadaşlarımızın itile kakıla, benim de bir dostun insanca yardımıyla bindirildiğimiz gemi paamarlarını çözerek iskeleyden ayrıldı ve denize açıldı. Baş hâkim, maiyetindeki memurlar da aynı gemide idiler. Artık şüphe yoktu ki ya bizi denizde boğacaklar veyahud Karadeniz boğazındaki o korkunç (Kara Kule) ye kapatacaklardı.

(Arkası var)

BANKA KOMERÇİYAL İTALYANA

Tamamen tediy edilmiş sermayesi: 700.000.000 İtalyan Lireti

Merkezi: MİLANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta Şubeleri vardır.

Hariçteki Bankalarımız: BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juanles - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Braila, Brasov, Cluj, Costanza, Galaz, Sibiu, Timichoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA: Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO, Alexandrie d'Egypte, Elkahire, Port - Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA, Atina, Pire, Selanik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Philadelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'Amérique du sud, Paris.

Arjantinde: Buenos-Aires, Rosario de Santa Fé.

BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBİA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.

BANCA UNGARO - ITALIANA S. A. Peşte ve başlıca şehirlerde şubeler: HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.

BANCA ITALIANO - LIMA Lima (Perou) da başlıca şehirlerde şubeler:

BANCA ITALIANO - GUAYAQUIL Guayaquil.

İstanbul Merkezi: Alalemciler Han, Telefon 22900 /3/11/12/15

Beyoğlu Bürosu: İstiklâl Caddesi No. 247. Telefon: 41046, Kasalar scarı: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVEL- LER'S çekleri.

KANZUK

MEYVA TUZU

Mide, barsak, karaciğer ve safra yollarını temizler, muannid inkıbazları giderir. Hazmi teshil eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

«Son Posta» nun tefriki: 28

Bursayı iki gün idare eden eşkiya

Püskülsüz İsmailin maceraları

Yazan: Ziya Şakir

Püskülsüzün büyük yemini

Damad Ferid paşa hükümeti, vali olarak Gümüllüneli İsmaili Bursaya gönderdi. Aynı zamanda - içlerinde ben de dahil olmak üzere - on üç (İhtilâlcı) zatın tevkifine emir geldi.

Bu sırada ben, mahrem bir vazife deruhte etmiştim. Ve dağ yollarını takib ederek Adapazarı tarafına geçmiştim. Burada, on sekiz kişilik bir İngiliz müfrezesi tarafından ele geçirildim. Oldukça nümayişli bir şekilde İstanbulla nakledildim. Oradan da, gene kuvvetli ve alayışlı bir muhafaza altında Bursaya getirildim. Artık, (Taktik ve Teheir Divanıharbi)nin mevkufu idim.

Eski Bursa valisi Osman ve yine eski polis müdürü Mahmud Celâlettin beyler ile (debboy) denilen askerî dairenin üst katındaki bir odada mahpus idik.

Ne garib bir tesadüf eseri idi ki; bir kaç ay evvel, benim maiyetimde bulunan efrad, şimdi burada debboy muhafızı olarak bulunuyorlar. Aynı zamanda bizi de muhafaza ediyorlardı. Bu asil ruhlu Türk evlâdları, hangi tesir altında hapsedilmiş olduğumuzu biliyorlardı. Ve bize zindan bekçiliği değil, canla başla hizmet ediyorlardı.

Buraya hapsedildiğim üçüncü günü, vali Osman bey (1) ve polis müdürü Mahmud Celâlettin bey (2) kararlaştırdık. Bana, son derece muti ve merbut olan bu efradı alıp, dağa çıkacaktık.

Fakat bir ihanete kurban olduk. Mahmud Celâlettin bey ile beraber debboydan çıkarılarak, telgrafhanenin karşı-sındaki tevkifhaneye naklolunduk.

Burada Püskülsüz İsmail ile karşılaştık. O da arkadaşlarıyla ele geçmiş ve hapsedilmişti.

Burada Püskülsüzün bana karşı yapacağı bir muamele varsa, o da mükemmel bir hücum olabilirdi. Çünkü kendi rivayetine bakılırsa, bacağında daha hâlâ kapanmamış olan kuruşun yarası, benim tabancamla husule gelmişti.

Halbuki Püskülsüz İsmail, bütün hayatımda unutamıyacağım bir mertlik gösterdi. Bana karşı mütecavizane bir hal almak şu tarafa dursun, bilâkis izet ve ikram ile alıp yatağına götürerek bir hayli teselli verdi.

Mahmud bey ile bana, tevkifhanenin cami odasını tahsis etmişlerdi.

İki gün sonra Püskülsüz, yanımıza geldi.

— Efendî ağabey.. beni, polis dairesine götürdüler. Bir kenara çektiler. Eğer bu rada bir kavga çıkararak seni öldürürsem, beni ve arkadaşlarımı affedeceklerini söylediler. Tabiidir ki ben bu kahbeci teklifi reddettim. Burada bulunduğumuz müddet zarfında da, elimden geldiği kadar seni muhafaza edeceğim... Çok fena vaziyettesin, aytağını denk al. Dedî.

Ve hapishanede bulunduğum müddet zarfında beni muhafaza etmek için de (Nazif hoca merhum) u memur etti.

Esasen bu adamda bir cevher olduğunun vaktile keşfetmiştim. Esrarın, içkinin ve kumarın korkunç esareti altına girmiş olan bu zeki, yaradılıştan terbiyeli ve iyi kalbli adam için bir hayli üzüntü çekmiştim. Bu vak'a ile de anladım ki, onun hakkında hissettiklerimde zerre kadar hata etmemişim.

İsmail, benim üzerine cidden kanat gerdi. Tam bu sırada idi ki; İzmirin işgali vukua geldi. O gün hapishanenin içi görülecek bir manzara idi. Mevküfler, düşman karşısına atılmak için, birkaç kere, kapıdaki parmaklıkları paralayıp çıkmak istemişlerdi.

Üç beş sözle yarattığımız bu heyecandan istifade etmek için Mahmud bey ile başbaşa verdik. Bir plân tertib ettik.

(1) Mevkuf bulunduğu zaman bir hayli çile çeken bu zat, sonraları memleketine gitmiş, orada vefat etmiştir.

(2) Bursa ve Sivas polis müdürlükleriyle ilk Anadolu mahkeme temyizinde baş müfeyyizlikle bulunan bu zat, Samsun'da avukatlık etmektedir.

Püskülsüzü, odamıza çağırdık.

— İsmail, kırk yıl günahkâr.. bir gün tövbekâr, derler.

Diye söze girişerek, o günden sonra artık Püskülsüzün, bütün hayatını memleket hizmetine hasretmesi için kendisine yemin verdirdik.

Sonra, plânın tatbikatına giriştik.

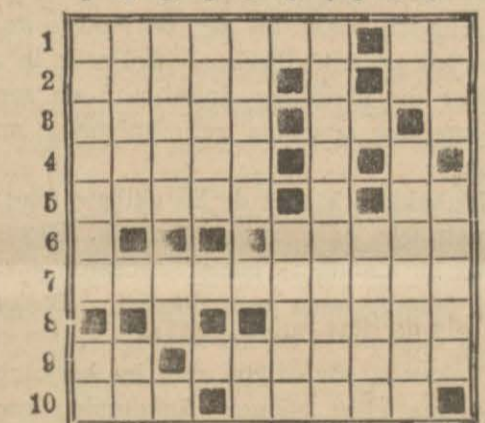
Hapishaneyi yarıp çıkmak için muhtelif teşebbüslere geçtik. Fakat sonradan haber aldığımız bir casusun yüzünden, her defasında da ele geçtik.

Artık son bir çaremi kalmıştı. Dışarıdan, bomba getirecektik. Mevküfleri, telgrafhaneden tarafa çekecektik.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Kat'illik - Bir nota
- 2 — Acizler - Kırmızıya benzer renk
- 3 — Uygunsuzluk - Bir nota
- 4 — Erlemek
- 5 — Kâfi
- 6 — Yıldırım.
- 7 — Binanın ilk taşlarını koymak
- 8 — Aruz vezninde kısa heceyi uzun o - kumak
- 9 — Bir şart lâhikası - Makaleler
- 10 — Yükseltmek - Tenis sayı

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli

- Soldan sağa:
- 1 — Günaydın.
 - 2 — Özen - Oluk.
 - 3 — Nesir - İşik
 - 4 — Anı - E - Kore
 - 5 — Y - Reis - Tam
 - 6 — Do - Si
 - 7 — İlk - De - K
 - 8 — Tevellüt etmek - S
 - 9 — Kıran - Mİ
 - 10 — Kemiksiz

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul ilâhindekiler:
Şehzadebağında: (İ. Hakkı), Eminönünde: (Hikmet), Aksarayda: (Sarım), Beyazıdda: (Belkis), Fatih'te: (Vitali), Bakırköyünde: (Merkez), Eyübdede: (E - yübsultan).

Beyoğlu ilâhindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray, Garib), Cumhuriyet caddesinde: (Kürkcüyan), Firuzagaçta: (Ortuğrul), Şişli'de: (Asum), Taksimde: (Kemal), Beşiktaşta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Kadıköyünde: (Halk, Hulûsi Osman), Üsküdar'da: (Selmiye), Sarıyerde: (Nuri), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Bir doktorun günlük notlarından

Karaciğer, safra taşları

Bundan birkaç gün evvel böbrek taşları için bir yazı yazmıştık. Burada bazı bünyelerin kâfi derecede ihtirakat yapamaması dolayısıyla natamam ihtiraktan mütevellid bazı maddeler meselâ urat, oksalat ve fosfat gibi emlâh vücudun ötesinde berisinde tavazuzu ederler. Böylece böbrek taşı, safra taşı, got denilen nikris hastalığı gibi hastalıklar meydana gelir. İşte bunlardan biri de safra taşlarıdır. Safra taşları safra kesesinde teşekkül eder. Teşekkül anında hiçbir şey hissedilmez, fakat az çok bir büyüklük iktisab ettiği zaman safra kesesinin narekâti ile yerinden oynar ve safra yolları vasıtasıyla barsağa doğru hicrete başlar. İşte bu esnada safra yollarında vukua gelen spazm dolayısıyla şiddetli evca başlar. Bu sancılar o kadar kuvvetli ve o kadar şiddetlidir ki hasta mütemadiyen uzurab içinde kıvrılır. Ve saatlerce bazan günlerce devam eder. Nihayet hicret eden taş ya barsağa düşer ve yahud tekrar safra kesesine döner. Spazm durur. Sancı da kesilir, hasta rahat eder. Yeni bir hamleye kadar. Safra taşlarının husule getirdiği büyük krizler esnasında sarılık da ekseriya görülür. Çünkü kanatı safra yollarının taş sebebiyle muvakkat bir müddet için tıkanması ve safra yollarına dökülmeyerek kana karışmasını intac eder, ve sarılık da bundan ileri gelir. Fakat yol açılmaz sarılık da birkaç gün içinde kaybolur. Safra taşlarına ameliyat yapmak lâzım mı, değil mi? Bu mühim bir meseledir. Bazı büyük profesörler müdahaleli cerrahiyenin lehinde, bazıları da tamamen aleyhindedirler. Bizim yıllardanberi müşahade ettiğimiz ameliyatta ihtiyac olduğunu göstermektedir. Fakat krizleri çok sıkı takib etmek lâzımdır. Sarılık, derece hararet ve karında müdahale edilmeliye sancı gibi hallerle bir ilithabın vukunu gösterdiği takdirde vaktinde müdahaleli cerrahiyeye tevessül etmek lâzımdır. Aksi takdirde safra kesesinin delinerek peritonit yaptığı çok görülmüştür.

Bu gibi vak'alarda buz kesesi tabiki, silotropin batında muzadı taaffün ilaçlarla mikrobileri imha etmek, perhiz yapmak esas tedaviyi teşkil eder.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan

1 — Satın alınacak 83 aded velensinin 2/9/1939 Cumartesi günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır.

2 — Tahmini bedel 871 lira ve ilk teminatı 66 liradır.

3 — Nümune ve gartnamesi komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikaları ile Galata rihim caddesi Veli Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. (6584)

Son Posta

S P O R

Bulgar pehlivanı Pazara Tekirdağlı ile yeniden karşılaşıyor

Bankof bazı şartlar dahilinde Hüseyini yeneceğini söylüyor. İsteddiği de ring üzerinde güreşmektir

Tekirdağlı Hüseyinle yaptığı maçtaki mağlûbiyet kararını protesto eden Bulgar güreşçisi Todor Bankof, Pazar günü Taksim stadyomunda ikinci bir güreş daha yapacak ve bu suretle arzusuna nail olacaktır.

Pariste Bulgar pehlivanını yarım saatlik bir uğraşmadan sonra mağlûb eden Tekirdağlı Hüseyin, geçen hafta bir saat dört dakika süren bir mücadeleden sonra kuvvetli rakibini ikinci defa mağlûb etmeğe muvaffak olmuştu.

Tekirdağlı Hüseyinin de söylediği ve kabul ettiği gibi cidden kuvvetli ve oyunlarını sağlam olan Bulgar Todor Bankof, bazı şartlar içinde Hüseyini mutlaka mağlûb edeceğine kanidir.

Müsabakayı mutlaka ring üzerinde yapmak arzusunu ısrarla ileri süren Bulgar pehlivanının nizamî bir müsabaka istemek, hakikati kabul etmek lâzımdır.

Yere dökülmüş bir yığın talaşın üzerine örtülen branda üstünde ciddi bir güreş yapmak imkânı hakikaten güçtür.

Bulgar pehlivanının bu bakımdan haklı olan itirazını, müsabakayı tercih edenlerin nazarı dikkate almaları ve her ne pahasına olursa olsun bu kabul güreşlerde ring kurulmasını temin etmeleri lâzımdır.

Bulgar pehlivanının ikinci iddiası hakem meselesidir. Serbest güreşlerde, Greko-Rumende olduğu gibi köşe hakemleri bulunmaması, güreşin bütün gidişi ve neticenin tayinini minder hakemine bırakmaktadır.

Uzun müddet yenişinciye kadar devam eden profesyonel güreşlerin çok defa gürlütlü bir şekilde neticelenmesi hakem kararının şu veya bu şekilde verilmiş olmasından ileri gelmektedir.

Değil ecnebi güreşçilerle, kendi kendimize aramızda yapılan müsabakalarda bile ne kadar gürlütlü çıktığı malumdur.

Profesyonel güreşin içinden gelme hakem yetişmemiş olması bu işi emektar hoca Sami Karayel'in omuzlarına yüklemekte ve çıkabilen her hâdisede yüklemekte ve çıkabilen her hâdisede onun başında patlamaktadır.

Bulgar pehlivanı, Tekirdağlı ile yapacağı son maçta, Çoban Mehmedî hakem olarak istemektedir. Amatör bir sporunun, profesyonel bir güreşte hakem durması, usulden olmadığı için, bu pürüzlü işin nasıl halledilebileceği malûm değildir.

Dönüp dolaşp, Sami Karayele yüklenerek olan bu çetin maçın herhalde gürlütlü geçeceğini ümid ediyoruz.

Ömer Besim

Su üzerinde saatte 228 kilometre sür'at temin edildi

İngilterede Coniston gölünde yaptığı tecrübeye İngilizlerin meşhur otomobil şampiyonlarından Malcom Capbell «Mavikuş II» isimli deniz motörile saatte vasaftı 228 kilometre gibi şayan hayret bir sürat elde etmiştir.

İstanbul kupası tenis maçları Dağcılık Klübünde yapılacak

Tenis Federasyonu, İstanbul, Ankara, İzmir ve Yunanlı tenisçilerin iştirakile büyük bir turnuva tertib etmiştir.

Müsabakalar bu hafta Dağcılık Klübü sahasında yapılacaktır. Tek ve çift müsabakalar için Yunanistanın meşhur tenisçilerinden Nikolaidis ile Algerise davet edilmişlerdir.

Tenis maçları için İzmirden R. Alyoti ve F. Alyoti geleceklerdir.

Ankara'yı temsil eden de Karakaş ve eşi Parpan maçlara iştirak edeceklerdir.

İstanbuldan ise Vedad Abud, Fehmi, Hasan, Jafe, Kris, Rambino, Armitage ve Faruk ta gireceklerdir.

Çift maçlar su ekipler arasında yapılacaktır.

(Suad - Karakaş), (Armitage - Cimcoz), (Hasan - Gino), (Arveyan - Kris), (Bambino - Jafe.)

Müsabakalardan sonra galiblere ayrı ayrı kupalar verilecektir.

Boğazi geçme müsabakası

Beyoğlu Halkevinden:

1 — Evimiz spor şubesi tarafından tertib edilen Halk Boğazi Geçme müsabakası 27/8/1939 Pazar günü saat 9 da yapılacaktır.

2 — Müsabaka Bebek - Anadoluhisar arasındadır.

3 — Müsabakaya girmek isteyenlerin evimize veya müsabaka günü hakem heyetine müracaat ederek kaydolunmalarını rica ederiz.

4 — Havanın muhalefetinden dolayı tehir edilen Halk Yüzme Yarışları da 27 Ağustos 1939 Pazar günü saat 14.30 da Heybeli plajında yapılacaktır. Girmek isteyenlerin Evimize veya plajda İ. Bakura müracaat ederek kaydolunmalarını rica ederiz.

İngiltere-Almanya beynelmilel atletizm müsabakası

İngiltere ile, Almanya atletleri arasındaki müsabakalar Kolonyada yapılmıştır.

Müsabakaların hemen hepsini Alman atletleri kazanmışlardır. Müsabakalarda 35,000 kişi bulunmuştur.

Neticeler şunlardır:

- 100 — Alman 10.4, Alman 10.5.
200 — Alman 21.4, Alman 21.5.
400 — Alman 46.9, İngiliz 47.3.
800 — Alman 1.51.2, Alman 1.51.4.
110 mania — İngiliz 15, Alman 15.
Disk — Alman 51.03, Alman 49.44.
Yüksek — Alman 1.95, Alman 1.90.
Almanya 93½, İngiltere 42½ puvas almışlardır.

Alman - Japon atletizm müsabakaları

Alman ve Japon atletleri arasındaki müsabakalar Berlinde 25,000 kişi önünde yapılmıştır.

Alman dereceleri:

- 100 — Scheuring (Alman) 10.4.
400 — Harbig (Alman) 47.2.
800 — Kaindl (Alman) 1,50.8.
3000 — Schaumburg (Alman) 8,21.8.
110 mania — Kumpuranu (Alman) 14.6.
4 x 100 bayrak — (Alman takımı) 41.4.
Disk — Lampert (Alman) 48,72.

4 X 1500 dünya bayrak yarışı rekoru kırıldı

Macaristanda yapılan büyük bir atletizm müsabakasında Budapeştenin Macar atletik klübü atletleri 4X1500 metrelik bayrak yarışında dünya rekorunu kırmışlardır.

Bu mesafenin eski rekoru İngiliz atletlerine aid olup 15.55.6 dakika idi. Macar atletleri bu mesafeyi 15.55.4 dakikada koşmağa muvaffak olmuşlardır.

Yarıştı Csaplar 4.1.6, Ratonyr 3.58.2 İğli 3.58.4, Szabo 3.57.2 dakikada koşmuşlardır.

İngilterede futbol maçları

İngiltere lig maçları önümüzdeki Cumartesi günü başlayacaktır. Bütün İngiliz takımları lig maçlarına iştirak edecek kadrolarını tesbit etmiş ve antrenmanlarını tamamlamış bulunuyorlar. Bu maçlara hazırlık olarak üzere geçen Cumartesi günü İngiliz takımları arasında «Jübile maçları» ismi altında dostluk temastarı yapılmıştır. Meşhur İngiliz takımlarının aldıkları neticeleri yazıyoruz.

Arsenal Tottenham takımını 1-0; Preston Blackpoolu 1-0; Wolverhampton Stoke'u 4-2 mağlûb etmişlerdir. Aston villa, ikinci kümeden Bromwich ile 1-1 berabere kalmış, Kral kupası galibi Portsmouth ikinci kümeden olan rakibini 3-0 yenmiştir. Geçen senenin lig birincisi Everton, Liverpoole 2-1 mağlûb olmuştur.

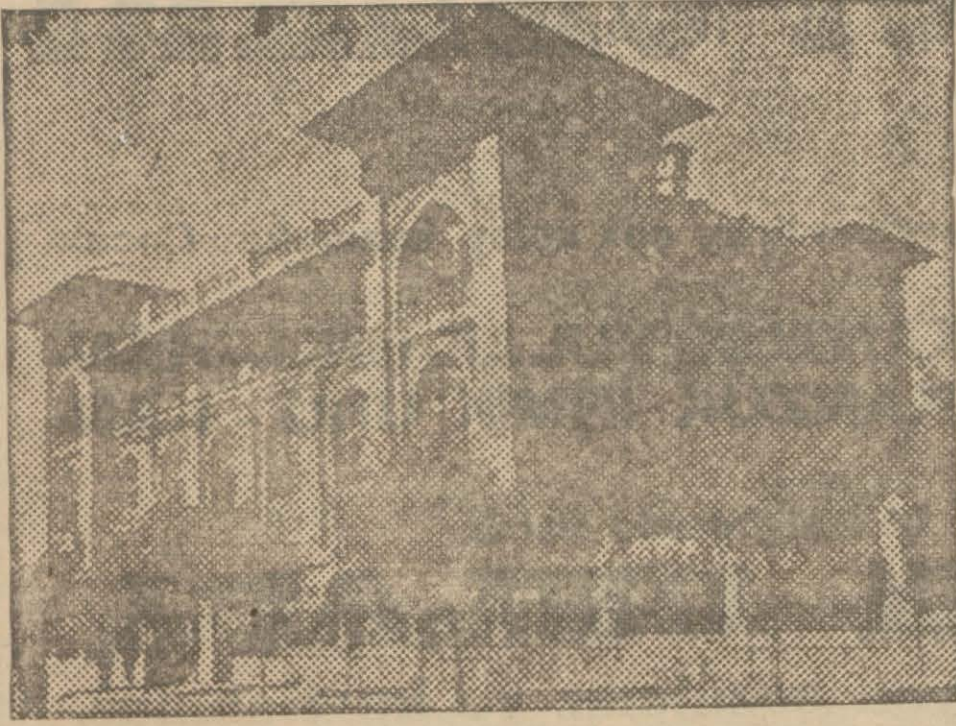
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her yeni banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 "	500 "
4 "	250 "
40 "	100 "
100 "	50 "
120 "	40 "
160 "	20 "

DIKKAT: Hesablarımdaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Keşif şartname ve planı mucibince 3/VIII/939 tarihinde ihale olunamayan Kayseri ve Sivas Başmüdürlükleri kalorifer tesisatı pazarlıkla yeniden ek siltmeye konmuştur.
- II — Her iki için keşif bedeli 10.982,66 lira muvakkat teminatı 823.66 liradır.
- III — Pazarlık 2/IX/939 Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alm komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler hergün Kayseri, Sivas Başmüdürlüklerinden ve İstanbulda Levazım şubesi veznesinden 55 kuruş mukabilinde alınabilir.
- V — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parası ile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. «6623»

Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğünden:

1. — Müzik Öğretmen Okulu binası ile Okul Direktör evinin tamiratı açık ek siltme usulüne münakasaya konulmuştur.
2. — İki keşif muhammen bedeli tutarı 1922 lira 30 kuruştur.
3. — Eksiltme 1.IX.1939 Cuma günü saat 15 de Ankara Mektepler Muhasebeciliği binasında teşekkül edecek komisyon huzuru ile yapılacaktır.
4. — Taliblerin yüzde yedi buçuk teminat akçesini en geç ihale başlamadan bir saat evvel Mektepler Muhasebeciliği veznesine yatırmış olmaları lazımdır.
5. — Keşif ve şartnameyi görmek isteyenler Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğüne müracaat edebilirler.
6. — İlan, Noter ve diğer masraflar müteahhide aittir. «3950» «6511»

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 2656 lira olan bir aded 300 kiloluk (asgarî çekeri 10 gram) bir aded 1000 kiloluk (asgarî çekeri 100 gram) hassas baskül tarih, rakam ve siklet yazır tertibatlı olmak şartıyla 4/9/939 Pazartesi günü saat (15,30) on beş buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 199 lira 20 kuruşluk muvakkat teminat, kanunun ta yin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14,30) on dört buçuğa kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (6281)

Muhammen bedeli ve teminat miktarı aşağıda yazılı 135010 Kg. civata ve somun 5/10/1939 Perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda yazılı muvakkat teminat ile kanunun ta yin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 125 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznesinde satılmaktadır. (6480)

	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
	Lira	Lira
Yerli malı teklif edildiği takdirde	48129	3609,68
Cif malı teklif edildiği takdirde	25058	1879,35

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

CUMA 25/8/39

12.30: Program, 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteorolojî haberleri. 13.15 - 14: Müzik - (Karışık program - Pl.) 19: Program. 19.05: Müzik (Dans müziği - Pl.) 19.30: Türk müziği: Fasiî heyetî. 20.15: Konuşma. 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteorolojî haberleri. 20.50: Türk müziği: Okuyan: Muzaffer İ - kar. Çalanlar: Vecihe Daryal, Fahre Fer - an, Refik Fersan. 1 - Rast peşrevi. 2 - Dede - Rastkârî Natık: (Rast getirip fen - dile.) 3 - Falk bey - Rast şarkı: (Jaleler saçsın.) 4 - Arif bey - Rast şarkı: (Vuslattan gayri el çektim.) 5 - Kanun taksi - mi. 6 - Şükrü - Rast şarkı: (Uyusam göğ - süne koysam şu hummalı başı.) 7 - Refik Fersan - Rast şarkı: (Affeyle suçum ey gü - lter.) 8 - Mahmud Celâlettin Paşa - Rast şarkı: (Fîtneler gizlenmiş.) 9 - Rast saz se - maişi. 21.30: Konuşma. 21.45: Nesell plâk - lar - R. 21.50: Müzik: Riyaseti Cümhur Ban - dosu - Şef: İhsan Küfçer. 1 - C. Urbini - Mars. 2 - Felix Godin - Eylül valsî. 3 - Glinka - Hayatım Çar için operasının uvertürü. 4 - A. Czibulka - Kalb ve güller. 5 - Chopin - Chopiniana. 22.40: Müzik (Opera aryları.) 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsa - sı (fiat.) 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55-24: Yarınki program.

Dr. İhsan Sami

TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tu - tulumak için tesiri kat'î, muafi - yeti pek emin taze aşısıdır. Her ec - zanedede bulunur. Kutusu 45 kuruştur

İstanbul İcra Hâkimliğinden:

İstanbul ikinci iflâs memurluğunun 939/4 sayılı dosyasıyla ecza tüccarı Ha - san Hassan hakkında verilen kongordato kararına binaen avukat Şekip tarafın - dan 5.5.939 tarihli istida ile müvekkili ecza tüccarı Hasan Hassan hakkında ve - rilen kongordato mühletine lüzum ve ihtiyaç olmadığından ref'ini talep etmiş ve memuriyetimizce kongordato hakkın - da mühletten Hasan Hassan vazgeçmiş bulunmasına binaen mühletin ref'ine kar - rar verilmiştir. Keyfiyet usulen ilân olu - nur. (20025)

Dr. HORHORUNİ

Hastalarını akşama kadar
Sirkoci Viyana Oteli yanındaki mu - aynehânesinde tedavi eder.

Telefon: 24131

ZAYI — 511 numaralı arabacı ehliyetna - memi kaybettim. Yenisini alacağımdan es - kisinin hükmü yoktur.

Beyoğlunda Yenişehir Vangilistere sokak
Suyulu caddesi No. 38 Şaban Cömerd

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Haik gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve
resimlerin bütün hakları
mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres
değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektublara 10 kuruşluk
Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telegraf : Son Posta
Telefon : 20203

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeg
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Geyve İcra Memurluğundan:

Bilecik Hazineî malîyesine iki bin kûsur liraya borçlu Geyvenin Ericek kö - yünden Ali oğlu Hakkının işbu borcundan dolayı kanunen ipotekli.

1 — Ericek mevkiinde Şa. borçlu Hakkı; Şi. Abdullah; Ga. Osman ve Ce. Ha - san tarlalarile mahdud bir kıt'ada iki dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 1838 metre murabbaî bahçe yerinin.

2 — Eski Yayla mevkiinde Şa. yol, Ga. Çakır oğlu Ahmed, Şi. dere ve Ce. Ve - led oğlu Abdullah mahdumu Rıza tarlalarile mahdud bir kıt'ada bir dönüm o - lup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 919 metre murabbaî tarlanın.

3 — Kuru yeri mevkiinde Şa. Memiş oğlu Hasan, Ga. Ahmed Çavuş, Şi. İ - mam oğlu Mehmed ve Ce. dereyi fasleden Bayram oğlu Ali Osman ve Sakallı oğlu Abdullah tarlalarile mahdud bir kıt'ada bir dönüm olup beher metre mu - rabbaî 33 santim değerinde 919 metre murabbaî tarlanın.

4 — Eğri Kızilek mevkiinde Şa. Memiş oğlu Hasan, Şi. Karabakal oğlu Bekir ve Resid ve Ce. ve Ga. dere ile mahdud bir kıt'ada bir buçuk dönüm olup be - her metre murabbaî 33 santim değerinde 1575 metre murabbaî tarlanın.

5 — Torucak mevkiinde Şa. İsmail oğlu Mehmed, Şi. Çakır oğlu Mehmed ve - resesi, Ga. dere ve Ce. Karabakal oğlu Raşid tarlalarile mahdud bir kıt'ada bir dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 919 metre murabbaî tarlanın.

6 — Ahlat mevkiinde Şa. Çakır oğlu Ahmed, Şi. dere, Ga. Karabakal oğlu Hasan vereseleri ve Ce. Yusuf oğlu tarlalarile mahdud bir kıt'ada bir dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 919 metre murabbaî tarlanın.

7 — Armudlu mevkiinde Şa. Bayram oğlu Ali Osman, Şi. Ali Molla oğlu Mus - tafa, Ga. Cebel ve Ce. Sakallı oğlu Abdullah tarlalarile mahdud bir kıt'ada se - kiz dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 7352 metre murab - baî tarlanın.

8 — Çakallık köprü mevkiinde dört tarafı cebel ile mahdud bir kıt'ada bir dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 919 metre murabbaî tarlanın.

9 — Karakiraz mevkiinde Şi. Memiş oğlu Hasan, Ga. Hasan oğlu Hüseyin, Şa. Cebel ve Ce. İsmail oğlu Hasan tarlalarile mahdud bir kıt'ada üç dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 2757 metre murabbaî tarlanın.

10 — Alan mevkiinde Şa. Çuhadar oğlu İsmail, Şi. Bıyıkbaş oğlu İsmail ve İbrahim, Ga. Karabakal oğulları Bekir ve Raşid ve Ce. Sakallı oğlu tarlalarile mahdud bir kıt'ada bir dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 919 metre murabbaî tarlanın.

11 — Alan mevkiinde Şa. Veled oğlu Mehmed, Şi. Çuhadar oğlu İsmail, Ga. Memiş oğlu Mustafa ve Ce. Çakır oğlu Mehmed mahdumu Sadık tarlalarile mahdud bir kıt'ada bir dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 919 metre murabbaî tarlanın.

12 — Kara oğlanlar mevkiinde Şa. Cebel, Şi. Bayram oğlu Ali Osman kız - ları, Ga. Cebel ve Ce. Karasakal oğlu Hasan mahdumu Bekir ve Raşid tarlala - rile mahdud bir kıt'ada iki dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerin - de 1838 metre murabbaî tarlanın.

13 — Mezarlık mevkiinde Şa. Hüseyin tarlası, Şi. ve Gar. ve Ce. cebel ile mahdud bir kıt'ada bir dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerin - de 919 metre murabbaî tarlanın.

14 — Mezarlık mevkiinde Şa. dere, Şi. Çuhadar oğlu İsmail, Ga. mer'a ve Ce. yol ile mahdud bir kıt'ada iki dönüm olup beher metre murabbaî 33 santim değerinde 1838 metre murabbaî tarlanın.

15 — Köy civarı mevkiinde Şa. Çuhadar oğlu İsmail ve Hatib oğlu Hakkı tarlaları, Ga. tarikiâm, Şi. Karabakal oğlu Hasan ve Ali Molla oğlu Mustafa ve Ce. Bayram oğlu Ali Osman ve Veled oğlu Abdullah tarlalarile mahdud bir kıt'ada on dört buçuk dönüm olup beher metre murabbaî 55 santim değerinde 13326 metre murabbaî tarlanın açık arttırma usulüne ve peşin para ile satılma - sına ve nakde çevrilmesine ve ilk arttırmanın 18/10/939 tarihine müsadif Çar - şamba günü saat 14 de başlayarak 16 da icrasına ve bu arttırmada bu gayri men - kullere takdir edilen kıymetlerinin % de yetmiş beşini bulmadığı takdirde en çok arttırmanın taahhüdleri baki kalmak şartıyla ikinci arttırmanın 2/11/939 ta - rihine müsadif Perşembe günü saat 14 de başlayarak 16 da yapılmasına ve her - kes tarafından görülebilmek üzere arttırma şartnamesinin 5/10/939 Perşembe günü icra divanhanesine talikine karar verilmiştir. Hini teslimde tapu kaydın - daki hudud ve dönüme itibar edilecektir. Başka alacaklılarla alâkadarlar işbu satılığa çıkarılan mallar üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile nihayet yirmiş gün içinde icra dairesine bildirmeleri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça pa - ranın paylaşmasından hariç bırakılacaklardır. % de iki buçuk tellâliye resmî ve varsa vakıf paraları ve taviz bedeli ve müterakim vergileri teslim ve tesel - lüm masrafları müşteriye aittir. İsteklilerin % de yedi buçuk nisbetinde pey akçeleri veya millî bir banka teminat mektubunu hâmilin muayyen gün ve sa - atlerde 935/462 sayılı dosya ifadesile Geyve İcra Dairesine müracaatları ilân olunur. «6639»

Şerefli koçhisar Belediyesinden:

Kasabanın meskûn ve gayri meskûn tahminen 60 hektarlık kısmında harita ve imar planı yapılmış olduğundan bu harita ve planın kaç çıkacağı hakkında ma - hallinde keşif yapacak bir mühendis veya salâhiyetli fen memurunun bu işe aid teklif mektublarının Şerefli Koçhisar belediyesine göndermeleri ilân olunur. «6309»

Yozgad Nafia Müdürlüğünden:

1 — (27355) lira 40 kuruş keşif tutarlı vilâyet merkezinde Jandarma okuluna ilâve edilen iki dersaneli pavyonun inşaatı kapalı zarf usulüne eksiltmeye çı - karılmıştır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- A — Eksiltme şartnamesi.
- B — Mukavele projesi.
- C — Yapı işleri fenni şartnamesi.
- D — Nafia Vekâleti genel şartnamesi.
- E — Hususî şartname.
- F — Projeler metraj, keşif hülâsası.

İstiyenlere bu şartname ile evrakları Nafia dairesinde görülebilir.

3 — Eksiltme 29/8/939 Salı saat 14 de Nafia dairesinde müteşekkîl komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin muvakkat teminat mukabili (2051) lira 65 kuruş vermesi ve bu işe mahsus olmak üzere eksiltmenin yapılacağı gün - den en az sekiz gün evvel tarihli bir istida ile Nafia komisyonundan verilecek ehliyet vesikasını ibraz etmesi şarttır.

5 — Teklif mektubları 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür momu ile iyice kapatılmış bulunması şarttır. Postada olan gecik - meler kabul edilmez. (6182)

Çocuklar, ihtiyarlar ve Hastalıktan yeni kalkanlar için gıda:

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

Piyasaya çıktı.

Vitamin ve Kalöri cihetile çok zengindir' KANZUK UNLARI, besler ve kuvvetlendirir, çok kolay hazmolur. Çocuklarda ishal gibi Barsak rahatsızlıklarını mucib olmaz.

KANZUK PİRİNÇ UNU - KANZUK PATATES UNU - KANZUK YULAF UNU - KANZUK MERCİMEK UNU - KANZUK BEZELYA UNU - KANZUK İRMİK UNU - KANZUK NIŞASTA UNU - KANZUK ÇAVDAR UNU.

Çeşitleri tanınmış Eczane ve Eczacı depolarıyla büyük bakkaliyelerde vardır

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

Eşsizdir, mükemmeldir, Sıhhi olarak hazırlanır, kat'iyen bozulmaz ve kurtlanmaz.

Umumî Depo : İNGİLİZ - KANZUK Eczanesi, Beyoğlu - İstanbul

İzmir Acentası : Türk ECZA DEPOSU

Sarçanebaşı - Horhor caddesinde

Kız
Erkek

Hayriye Lisesi

Yatılı
Yatısız

Ana İlk, Orta ve Lise sınıflarına talebe kaydına başlanmıştır. Ecnabi lisanı ilk sınıflardan itibaren başlar. Kızların yatılı kısmı tamamen ayrı bir binadadır. Yatısız talebeyi nakletmek için mektebin hususî otobüs servisi vardır. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon : 20530.

Lise ve Orta okulu bütünleme ve engel imtihanlarına 1 Eylül Cuma günü ve olgunluk imtihanlarına da 9 Eylül Cumartesi günü başlanacaktır.

Eski Fevziati

Yatılı BOĞAZIÇI LİSELERİ Yatısız

aa sınıfı ve ilk kısım Bâbekte eski Fransız mektebi binasında, kız ve erkek kısımları ayrı dairelerde olmak üzere Lise ve Orta okul.

Arnavudköyünde Tramvay Caddesinde Çifte Saraylarda

Kayıd için hergün saat ondan on yediye kadar Çifte Saraylarda Okul Direktörlüğüne müracaat edebilirler. İsteyenlere mekteb tarifnamesi gönderilir. Telefon : 36.210.

Türk Maarif Cemiyeti Okulları

Gündüz ve yatılı talebe kaydına başlanmıştır. Ücretler aşağıda gösterilmiştir. Fazla malumat almak isteyenlerin Okul Direktörlüklerine bas vurmaları.

Ankara Kız ve Erkek Kolejleri

	İlk	Orta	Lise
Gündüz	60	100	120 lira
Yatılı	225	260	285

Bursa Kız Lisesi

	İlk	Orta	Lise
Gündüz	—	40	50 lira
Yatılı	—	185	185

İzmir Ege Lisesi

	İlk	Orta	Lise
Gündüz	50	60	75 lira
Yatılı	160	200	200

Aslı maaşı 55 liraya kadar olan memur ve tekaüd çocuklarından ve kardeşlerden yüzde on tenzilat yapılır. «6495»

Kaput Bezi ve iplik Malatya Bez ve iplik

Fabrikaları T. A. Şirketinden:
Yeni tesisatla faaliyete geçen Adana fabrikamızın

Silindiri 75 ve 90 santim B. (Tip 2 çifçi) kaput bezi, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 numara vater iplikleri imalatı piyasaya arz edilmiştir.

Sipariş için Adana fabrikamıza veya Ankara Atatürk bulvarı And apartman No. 4 daireye müracaat edilmesi.

Telgraf adresi: Çeşid Ankara
Çeşid Adana

Yatak, yemek ve çalışma odaları ile salon takımları velhâsıl her nevi mobilyalar; BAKER (ESKİ HAYDEN) mağazalarında teşhir edilmekte ve her yerden ucuz fiat ve müsaide şartlarla satılmaktadır.

İlan Tarifemiz

	Tek sütun santim
Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

DIYARBAKIR

URAS PALAS OTELI

Birçok fedakârlıklar tamamen Betonarme olarak inşa edilen Doğu Anadolunun URAS PALAS açılmıştır.

Ötedenberi Diyarbakır'ın en mübren ihtiyacı olan ve herkes tarafından hissedilen MODERN otel noksanlığı bu suretle ve tam manasiyle önlenmiştir.

Sıhhi temiz ve istirahatî temin eden bütün **Konforu Haizdir.**

Bununla beraber URAS PALAS Diyarbakır'a uğrayacak sayın yolcularını kendi sakin muhitinde her keseye uygun bir fiatla istirahat ettirmeği zevk duyarak arzeder ve bunu şeref bilir.

İstanbulun en güzel ve en ucuz mesiresi

ACIBADEM ÖRNEK BAĞI AÇILDI

Kadıköy Acıbadem Mecidiye mahallesi Küçük Çamlıca'nın etrafı çamlarla muhat en güzel mevkiinde En nefis üzümler, en saf hava, en güzel manzara

Bir kilo üzüm bağda yenmek şartıyla 15, bağdan alınıp eve götürülmek şartıyla 10 kuruş

Ötedenberi yetiştirdiği talebelerle ün alan ANKARA'da

DOĞU BİÇKİ DİKİŞ YURDU

Talebe kaydına başladı

Hacıbayram caddesi Yıldız sokağı No. 2

Satılık Çam Tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden

- 1 — Yalakkuzu bölgesi kat'iyatından Eskipazar istasyonunda istifte mevcut 516 adet muadili 429 metre mikâb (962) desimetre mikâb çam tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.
- 2 — Tomruklar evsafı yüksek budaksız olup baş kesme payları mevcut kabukları soyulmuştur. Hacim orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.
- 3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Çankırı Orman Çevirge Müdürlüğünde ve Karabük Devlet Orman İşletmesi Revir Amirliğinde görülebilir.
- 4 — Tomrukların muhammen bedeli 13 lira 65 kuruştur.
- 5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akşesile 6/9/939 günü saat 11 de Karabükteki Revir merkezine müracaatları. (6573)

EKZAMİN

Ekzamanın ilâcüdür.

Yara ve çabalarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.

Şerefli Koçhisar Belediyesinden:

Kasabanın tahminen 30 hektarlık kısmına elektrik tesisatı inşa ettirileceğinden keşif bedelini yapmak üzere isteklilerin tekil mektublarını Şerefli Koçhisar belediyesine göndermeleri ilân olunur. «6311»

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

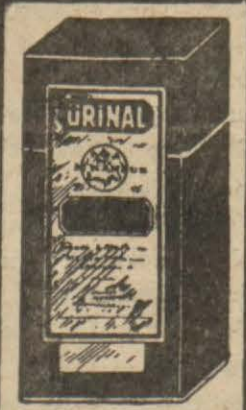
- 1 — Yüksek Ziraat Enstitüsünde bulunan bakkaliye dükkânı mukavelesi hükümlerine riayet etmeyen eski müteahhidile münakid mukavelesi feshedilmiş bulunduğundan mezkûr dükkânın 12/9/939 tarihinden 25/2/940 tarihine kadar olan 167 günlük icarı açık arttırmaya konulmuştur.
- 2 — 11/9/939 Pazartesi günü saat 11 de Rektörlük binasındaki komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.
- 3 — 167 günlük muhammen kira bedeli 650,83 ve muvakkat teminat 48,81 liradır.
- 4 — Parasız şartname ve daha fazla izahat almak isteyenlerin enstitü daire müdürlüğüne müracaatı lüzumu ilân olunur. (3951) (5612)

KANZUK URİNAL

Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geçiriniz.

URİNAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir. Lezzetli hoş alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

BOĞAZIÇI LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Lise ve Orta Okul bütünleme imtihanlarına 1 Eylül Cuma günü ve Olgunluk imtihanlarına 9 Eylül Cumartesi günü başlanacağı ilgili talebeye bildirilir.